

Årsredovisning

Forskningsrådet för miljö, areella näringar
och samhällsbyggande – Formas

2025

Årsredovisning 2025

R1:2026

ISBN: 978-91-540-6246-1

Diarienummer: 2026-00030

Formgivning: In The Cold/Kreativism

Forskningsrådet för miljö, areella näringar
och samhällsbyggande, Formas

www.formas.se

Stockholm, februari 2026

Årsredovisning 2025

Generaldirektören har ordet

Vi lever i oroliga tider med en rad olika samhällsutmaningar. Formas uppdrag, att verka för hållbar utveckling, ställer vårt arbete mitt i en samtid som präglas av snabba kast och oförutsedda händelser. Alldeles oavsett vad krisen beror på behöver vi strukturer som är robusta så att viktiga samhällsfunktioner fortsätter att fungera. För att klara den utmaningen behöver vi också se de framsteg som sker, inte minst inom forskning och innovation.

Under 2025 har vi på Formas stärkt vår samverkan på nationell, nordisk och europeisk nivå. Oavsett om det handlar om att utlysa medel till nya projekt, att sammanställa kunskapsunderlag, eller att kommunicera om forskningens resultat och effekter är samverkan vår grund för att ta arbetet inom våra kunskapsområden framåt.

Under året som gick har vi fått möjlighet att ta oss an nya uppdrag. Vi har förstärkt viktiga tematiska områden som bioekonomi, livsmedel, kemikalier och robust infrastruktur. Vi har kunnat nyttja vår gedigna kunskapsbas och bygga vidare på arbete som vi tidigare har genomfört. Alltid med blicken på samhällsnytta och samverkan.

På Formas arbetar vi i tre roller, som finansör, samverkansaktör och expert. I vår expertroll utvecklar, analyserar och sammanställer vi kunskap som svarar på frågor som rör kunskapsläget inom ett specificerat område. Efterfrågan på våra sammanställningar ökar. Evidensbaserade underlag för beslut är ett bidrag i arbetet för att skapa stabilitet och resiliens i tider när förändring kan ske snabbt och momentant.

Som samverkansaktör kan vi erbjuda möten och samarbeten mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. Dessa möten tillsammans med utlysningar som syftar till bred samverkan är två bidrag i arbetet för stärkt konkurrenskraft och aktivt innovationsarbete.

Att lyssna, lära och dela kunskap med andra är vår väg framåt. Det är också vårt arbetssätt för att effektivisera och hitta kraft i teknikutveckling och datadrivna lösningar. Vi fortsätter våra ansträngningar att göra finansieringsprocessen transparent och smidig och vi fortsätter arbetet att nå dem som har nytta av den kunskap vår verksamhet genererar.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till våra två styrande råd, våra programkommittéer, referensgrupper och expertnätverk. Och ett alldeles särskilt tack till alla medarbetare. Tillsammans har er kunskap och ert engagemang gjort skillnad i arbetet för att på vetenskaplig grund hantera och lösa stora, svåra och systemövergripande samhällsutmaningar.

Stockholm 20 februari 2026

Emma Gretzer

Generaldirektör

Generaldirektör Emma Gretzer
Fotograf: Susanne Kronholm

Året i korthet 2025

2 021 536 tkr
i utbetalade medel

6

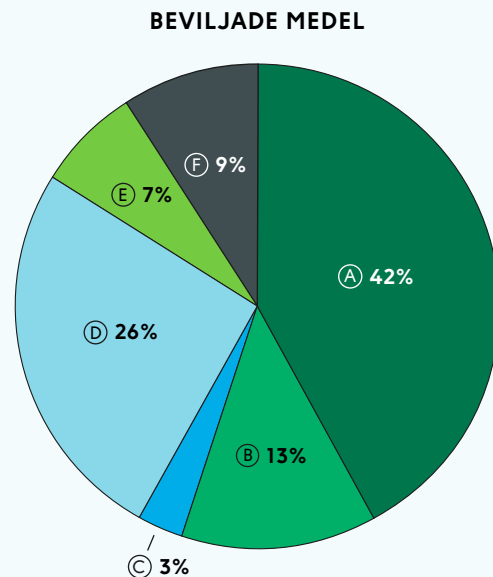
pågående forsknings-
sammanställningar

Några nyckeltal

NYCKELTAL	2025
Antal handlagda ansökningar	2 796
Antal beviljade ansökningar	421
Antal deltagare på Formas kunskapsdag Agenda 2030	1 000
Antal utlysningar 2025	26
Antal pågående EU-partnerskap som Formas deltar i	7
Antal årsarbetskrafter 2025	103

Biosociety

Det nya långsiktiga forsknings- och innovationsprogrammet Biosociety drivs i nära samverkan med fem branschorganisationer och omfattar råvaror från skog, åkrar och vatten samt deras värdekedjor.

- A** Forskarinitierade satsningar
- B** Internationella utlysningar
- C** Programmet för bioekonomi
- D** Nationella forskningsprogram
- E** Strategiska innovationsområden
- F** Tematiska utlysningar

Gotland

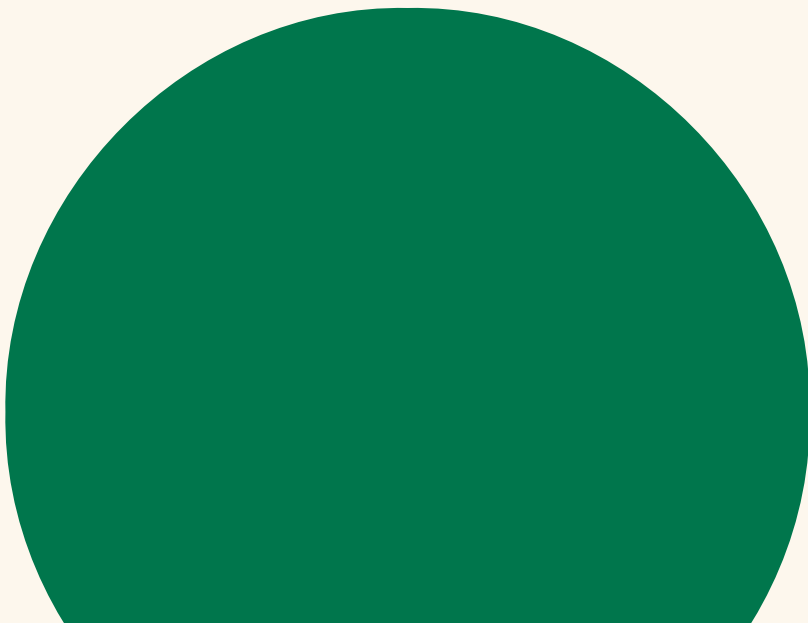
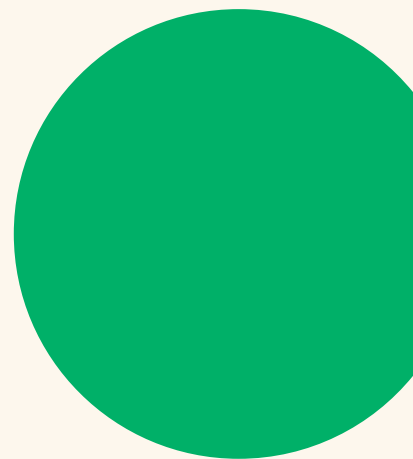
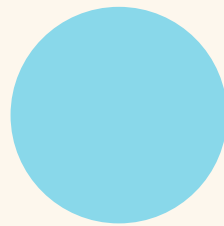
Sol och lokala råvaror på Formas livsmedelsseminarium under politikerveckan i Visby.

Innehåll

RESULTATREDOVISNING	7	5. Formas som expertmyndighet	73
1. Inledning och översikt	8	Mål	73
Formas uppdrag	9	Expertis inom evidensbaserings	74
Formas strategi	10	Expertis inom Horisont Europa	76
Resultatredovisningens indelning	11	Expertis inom forskningspolicy	78
Principer för redovisning av statistik	12	Andra expertinsatser	79
Formas organisation	13	Analys och bedömning	80
Ekonomisk översikt	13		
Måluppfyllelse	17	6. En attraktiv, effektiv och hållbar myndighet	81
2. Formas gör avtryck i samhället	18	Mål	81
Effekt mål	18	Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	82
Hur våra insatser tar sig uttryck i praktiken	19	Arbetsätt och verktyg	85
Formas bidrar till en betydande förflyttning av forskningsfronten inom våra ansvarsområden	20	Jämställdhetsintegrering i myndigheter	88
Formas bidrar till att kunskapsläget och kompetensen i samhället stärks inom våra ansvarsområden	21	Internt miljöarbete	88
Formas bidrar till att forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer arbetar och samverkar effektivt för en hållbar utveckling	22	Analys och bedömning	90
Formas bidrar till att forskning och innovation omsätts i styrning, regelverk och lösningar som driver på en hållbar utveckling	24	7. Återrapportering enligt regleringsbrev och uppdrag	92
Formas bidrar till att forsknings- och innovationssystemet fungerar väl och har ett högt förtroende i samhället	26	Forskningsinstitutens användning av direktutbetalade medel	93
		Vi bidrar till målen i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa	96
3. Formas som finansiär	27	Riktlinjer för ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten	97
Mål	27	Tillgängliggörande av data via elektroniska format	98
Olika typer av utlysningar	28		
Beviljade och utbetalade medel	28	UPPGIFTER KRING STATISTIK OCH INDIKATORER	99
Nationella forskningsprogram	39	Förklaringar till begrepp som förekommer i resultatredovisningen	100
Strategiska innovationsområden	43	Bilagda tabeller	102
Forsknings- och innovationsprogram för cirkulär bioekonomi	46	Indikatorer för bedömning av måluppfyllelse	104
Övriga tematiska utlysningar	47		
Utlsysningar för forskarinitierade projekt	49	FINANSIELL REDOVISNING	107
Internationella utlysningar	50	Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)	108
Jämställdhet och jämlikhet vid fördelning av forskningsmedel	53	Resultaträkning (tkr)	109
Formasfinansierade forskare publicerar med öppen tillgång	56	Balansräkning (tkr)	110
Analys och bedömning	57	Anslagsredovisning – Redovisning mot anslag (tkr)	111
		Redovisning av beställningsbemyndigande (tkr)	112
4. Formas som samverkansaktör	59	Finansiella villkor 2025 enligt regleringsbrev	113
Mål	59	Tilläggsupplysningar och noter	115
Samhällets behov ger oss riktning	60	Noter till resultaträkning (tkr)	117
Forskningskommunikation	62	Noter till balansräkning (tkr)	119
Forum för strategisk myndighetssamverkan	65	Noter till anslagsredovisning (tkr)	122
Nationella initiativ för hållbara städer, samhällen och hav	67	Ledamöter i Formas forskarråd 2025	123
Samverkan kring forskning och forskningens förutsättningar	69	Ledamöter i Rådet för evidensbaserad miljöanalys 2025	124
Analys och bedömning	71		

Resultatredovisning

1 Inledning och översikt

Formas uppdrag

Formas uppdrag är att bidra till en hållbar utveckling av samhället. De samhällsutmaningar vi står inför är komplexa. Därför arbetar Formas med hållbarhet i alla dimensioner, över hela Agenda 2030, men med särskilt fokus på miljö, areella näringar och samhällsbyggande.

Formas främjar och stödjer samhällsrelevant forskning och innovation av högsta vetenskapliga kvalitet. Vi genomför konkurrensutsatta utlysningar, där urvalet av projekt sker genom sakkunnigbedömning utifrån fastställda riktlinjer om saklighet, opartiskhet och transparens. Vår finansiering omfattar både forskarinitierade projekt och satsningar inom strategiskt prioriterade områden. Projekten är ofta tvärdisciplinära och genomförs i nära samverkan mellan många olika intressenter. Den forskning och innovation som Formas finansierar ska komma till nytta och bidra till hållbarhet och konkurrenskraft.

Forskning och innovation är gränsöverskridande, och hållbarhetsfrågor är globala. Därför arbetar Formas aktivt med att främja internationella forskningssamarbeten och erfarenhetsutbyten, bland annat inom EU:s ramprogram för forskning och innovation.

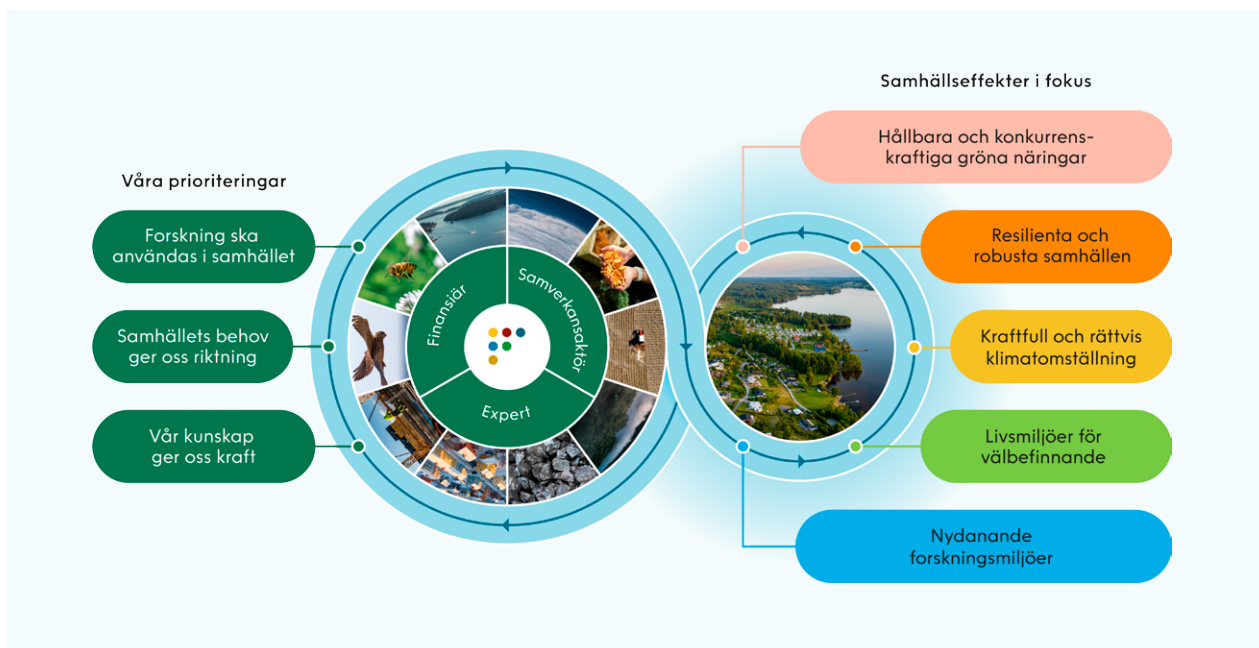
Formas har i uppdrag att stödja miljömålsarbetet genom att systematiskt utvärdera, analysera och sammanställa resultat från publicerad forskning. Uppdraget genomförs huvudsakligen genom så kallade systematiska forskningssammanställningar. Dessa tas fram i enlighet med etablerad internationell metodik och i samverkan med både aktiva forskare och relevanta avnämare, däribland myndigheter, länsstyrelser och kommuner.

I december 2024 presenterades propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta, prop. 2024/25:60, med regeringens satsningar för 2025–2028. Införandet av de uppdrag som lades fram i propositionen har i stor utsträckning präglat Formas verksamhet under 2025.

Formas strategi

I början av året fastställdes Formas strategi för 2025–2030. Strategin fokuserar på att stärka forskningens och innovationens bidrag till ett hållbart samhälle och tydliggör Formas olika roller som finansör, samverkansaktör och expert. Genom att vidareutveckla finansieringsportföljen, främja kunskapsbaserade policydialoger och skapa förutsättningar för samverkan mellan forskare och samhällsaktörer ska Formas bidra till att forskning och innovation av högsta vetenskapliga kvalitet kommer till användning med brett genomslag i samhället.

Figur 1. Illustration av Formas strategi

Bildtext: Formas strategi utgår från tre prioriteringar: Forskning ska användas i samhället, samhällets behov ger oss riktning och vår kunskap ger oss kraft. Vi arbetar som finansörer, samverkansaktörer och experter för att bidra till fem samhällseffekter. Dessa är: Hållbara och konkurrenskraftiga gröna näringar, resilienta och robusta samhällen, kraftfull och rättvis klimatomställning, livsmiljöer för välbefinnande samt nydanande forskningsmiljöer.

Strategin lyfter fram fem särskilt angelägna områden där Formas kraftsamlar: hållbara och konkurrenskraftiga gröna näringar, resilienta och robusta samhällen, en kraftfull och rättvis klimatomställning, livsmiljöer för välbefinnande, samt nydanande forskningsmiljöer.

Med samhällets behov som riktning och vår egen kunskap som kraft ska Formas bidra till att Sverige når miljömålen, ökar sin konkurrenskraft och står starkt inför framtiden.

Resultatredovisningens indelning

Denna årsredovisning är upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, FÅB. Formas har anpassat resultatredovisningen till de skrivningar som anger att redovisningen ska utgå från verksamhetens mål. Formas saknar dock tydligt angivna mål från regeringen. För att möjliggöra en ändamålsenlig resultatbedömning har vi därför definierat mål med hjälp av en ny verksamhetslogik. Målen utgår från Formas instruktion och regleringsbrev.

Inom ramen för den nya verksamhetslogiken har fem effektmål utarbetats. Effektmålen är mål för de förändringar i samhället som Formas verksamhet ska leda till.

De fem effektmålen lyder:

- Formas ska bidra till en betydande förflyttning av forskningsfronten inom våra ansvarsområden.
- Formas ska bidra till att kunskapsläget och kompetensen i samhället stärks inom våra ansvarsområden.
- Formas ska bidra till att forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer arbetar och samverkar effektivt för en hållbar utveckling.
- Formas ska bidra till att forskning och innovation omsätts i styrning, regelverk och lösningar som driver på en hållbar utveckling.
- Formas ska bidra till att forsknings- och innovationssystemet fungerar väl och har ett högt förtroende i samhället.

Eftersom effektmålen beskriver långsiktiga samhällsförändringar som påverkas av många aktörer och utvecklas över tid är dessa mål inte möjliga att utvärdera inom ramen för en årlig uppföljning. Genom verksamhetslogiken har vi därför också tagit fram prestationsmål och interna verksamhetsmål. Prestationsmålen avser de konkreta leveranserna från kärnverksamheten medan de interna verksamhetsmålen syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och hållbar förvaltning. Prestationsmålen och de interna verksamhetsmålen ska tillsammans bidra till att effektmålen uppnås. Det är uppfyllelsen av prestationsmålen och de interna verksamhetsmålen, sammanlagt tretton mål, som analyseras och bedöms i årsredovisningen. Som stöd för bedömningen använder vi oss av kvalitativa och kvantitativa indikatorer.

Resultatredovisningens kapitelindelning baseras, efter en omstrukturering under 2025, i huvudsak på Formas tre roller: finansär, samverkansaktör och expert. Vi beskriver den interna förvaltningen, med avseende på personal, kompetens, arbetssätt och klimat- och miljöarbete, i ett separat kapitel. I slutet av dessa fyra kapitel presenterar vi en analys och bedömning av de mål som hör till respektive område. Vi använder en fyrgradig skala: uppfyller väl, uppfyller, uppfyller till viss del, respektive uppfyller ej. Processen för resultatredovisningen finns dokumenterad.

I samband med omstruktureringen har vi även infört ett nytt kapitel, där vi lyfter fram exempel på hur Formas gör avtryck i samhället. Exempelen är illustrativa nedslag, inte en fullständig redovisning, men de visar hur våra satsningar kan bidra till effektmålen. Dessutom återrapporterar vi vissa uppdrag enligt regleringsbrev eller särskilda uppdrag i ett separat kapitel, i de fall dessa inte redovisas i en separat rapport.

Där det är relevant, eller framgår som ett återrapporteringskrav i regleringsbreven, redovisar vi jämförande siffror för de senaste fem åren. I övrigt redovisar vi siffror för de tre senaste åren, i enlighet med reglerna i FÅB. I de fall principer för beräkningar har ändrats anger vi detta som not eller i tabelltext.

Tabellerna i årets årsredovisning har anpassats enligt förordningen om tillgänglighet till digital offentlig service. Anpassningarna kan innebära att tabellernas utformning skiljer sig från tidigare årsredovisningar.

Sist i resultatredovisningen finns ytterligare uppgifter om statistiken, definitioner av de begrepp som förekommer i anslutning till statistiken, samt en förteckning över indikatorer för bedömning av måluppfyllelse. Årsredovisningen är upprättad i tusentals kronor, tkr, om inte annat anges. I löpande text anges belopp i flertalet fall i miljoner kronor.

Principer för redovisning av statistik

Formas utlysningar finansieras av medel från tre olika utgiftsområden: UO20 Klimat, miljö och natur, UO23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, samt UO24 Näringsliv, medel för europeiska forsknings- och innovationssamarbetet. Samtidigt är Formas verksamhet indelad i tre ansvarsområden: miljö, areella näringar och samhällsbyggnad. Det finns ingen exakt koppling mellan de tre ansvarsområdena och de tre utgiftsområdena. Redovisning av fördelningen av beviljade och utbetalade medel mellan våra tre ansvarsområden baseras på en bedömning av vilket eller vilka ansvarsområden varje utlysning och i vissa fall enskilda projekt har relevans för. Bedömningen baseras på en tydlig beskrivning av våra tre ansvarsområden.

Vi redovisar också hur de sökande har klassificerat ansökningarna enligt de globala hållbarhetsmålen respektive enligt SCB:s klassificeringssystem för forskningsämnen. Syftet med det sistnämnda är att tillhandahålla information som är jämförbar ur ett internationellt perspektiv.

Den statistik som redovisas i resultatredovisningen bygger på data som har hämtats från Formas ärendehanteringssystem Prisma, ekonomisystemet Agresso/ERP samt lönesystemet Primula.

Formas organisation

Formas är en statlig myndighet som leds av en generaldirektör. Generaldirektören utgör tillsammans med ansvariga avdelningschefer Formas ledningsgrupp. I ledningsgruppen behandlas frågor av strategisk karaktär, så som övergripande prioriteringar av verksamheten, budget, verksamhetsplaner, kompetensbehov och resursfördelning. Från och med 2023 finns också tidsbegränsade biträdande chefsroller.

Regeringen utsåg i början av 2025 Emma Gretzer till vikarierande generaldirektör för Formas. Sedan den 9 oktober är Emma Gretzer ordinarie generaldirektör med ett sexårigt förordnande.

Formas är en enrådighetsmyndighet med två externa råd, Formas forskarråd och Rådet för evidensbaserad miljöanalys. Rådets styrning och roller regleras av regeringens instruktion till Formas. Formas forskarråd ansvarar för att fatta strategiska beslut om forskningens inriktning och om riktlinjer för medelsfördelningen. Forskarrådet beslutar också om hur Formas medel för forskning och innovation ska fördelas. Merparten av tilldelningsbesluten har dock rådet delegerat till generaldirektören. Rådet för evidensbaserad miljöanalys beslutar om vilka utvärderingar, analyser och sammanställningar av resultat från publicerad forskning som Formas ska göra, samt fastställer slutsatserna i dessa.

Formas är sedan den 1 januari 2018 värmyndighet för nämndmyndigheten Klimatpolitiska rådet. Det innebär att Formas tillhandahåller lokaler, materiel och verksamhetsstöd. Samtliga medarbetare på Klimatpolitiska rådet är anställda av Formas.

Ekonomisk översikt

För verksamhetsåret 2025 tilldelades Formas medel för forskning och innovation i huvudsak genom anslag från Klimat- och näringslivsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Totalt erhöll Formas 1 978 miljoner kronor för att främja och stödja forskning och innovation, samt 137 miljoner kronor i förvaltningsanslag för att bedriva Formas och Klimatpolitiska rådets verksamheter. Härutöver får Formas nyttja medel från forskningsanslagen för att finansiera vissa projektrelaterade kostnader, så som kostnader för beredningsgrupper, utvärderingar och kommunikationsinsatser. Utbetalade forsknings- och innovationsstöd finansieras även av medel från Europeiska unionen och från andra forskningsfinansierare.

Enligt förordning om årsredovisning och budgetunderlag ska resultatredovisning lämnas enligt den indelning som myndigheten bestämmer. Verksamhetens totala intäkter och kostnader ska fördelas enligt indelningen. Enligt Formas instruktion har myndigheten två huvudsakliga uppgifter, dels att finansiera forskning och innovation, dels att ta fram forskningssammanställningar inom miljöområdet. Formas är även värmyndighet för Klimatpolitiska rådet, vars intäkter och kostnader ingår i Formas intäkter och kostnader. Mot denna bakgrund redovisar Formas intäkter och kostnader på myndighetens två huvudsakliga uppgifter och på Klimatpolitiska rådet, vilket framgår i tabell 1. Verksamhetskostnaderna 2025 uppgick till närmare 189 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 9 miljoner kronor jämfört med 2024.

Tabell 1. Ekonomisk översikt per verksamhetsområde 2023–2025 (tkr)

VERKSAMHETSOMRÅDE, 2025	Intäkter av anslag	Bidrag och övriga intäkter	Verksamhetskostnader
Finansiering av forskning och innovation	-155 017	-6 882	161 899
Systematiska forskningssammanställningar	-13 151	-9	13 159
Klimatpolitiska rådet	-11 562	-1 936	13 498
TOTALSUMMA	-179 730	-8 826	188 556

VERKSAMHETSOMRÅDE, 2024	Intäkter av anslag	Bidrag och övriga intäkter	Verksamhetskostnader
Finansiering av forskning och innovation	-139 842	-11 137	150 979
Systematiska forskningssammanställningar	-15 758	0	15 758
Klimatpolitiska rådet	-11 068	-2 000	13 068
TOTALSUMMA	-166 668	-13 137	179 805

VERKSAMHETSOMRÅDE, 2023	Intäkter av anslag	Bidrag och övriga intäkter	Verksamhetskostnader
Finansiering av forskning och innovation	-140 185	-9 718	149 903
Systematiska forskningssammanställningar	-14 453	-209	14 662
Klimatpolitiska rådet	-11 801	-1 000	12 801
TOTALSUMMA	-166 439	-10 927	177 367

Not: Intäkter och verksamhetskostnader fördelade på Formas verksamhetsområden och på Klimatpolitiska rådet. Siffrorna för 2024 har justerats något jämfört med föregående år.

Verksamhetskostnaderna för forskning och innovation ökade med 7 procent 2025 jämfört med 2024. I förhållande till utbetalda medel för forskning och innovation ligger kostnaderna på samma nivå som 2024.

Enligt FÅB 3 kap 1§ ska styckkostnader redovisas för handläggning av de ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. För Formas redovisas därför styckkostnader som genomsnittlig verksamhetskostnad per aktivt projekt, se tabell 2 nedan. Vi bedömer dock inte att styckkostnad (och framför allt inte förändring i styckkostnad över tid) är en relevant indikator för verksamhetens effektivitet. De senaste åren har Formas arbetat för att skapa större utlysningar, bland annat i syfte att effektivisera verksamheten. Det gör att projekten blir färre, vilket i sin tur påverkar styckkostnaden.

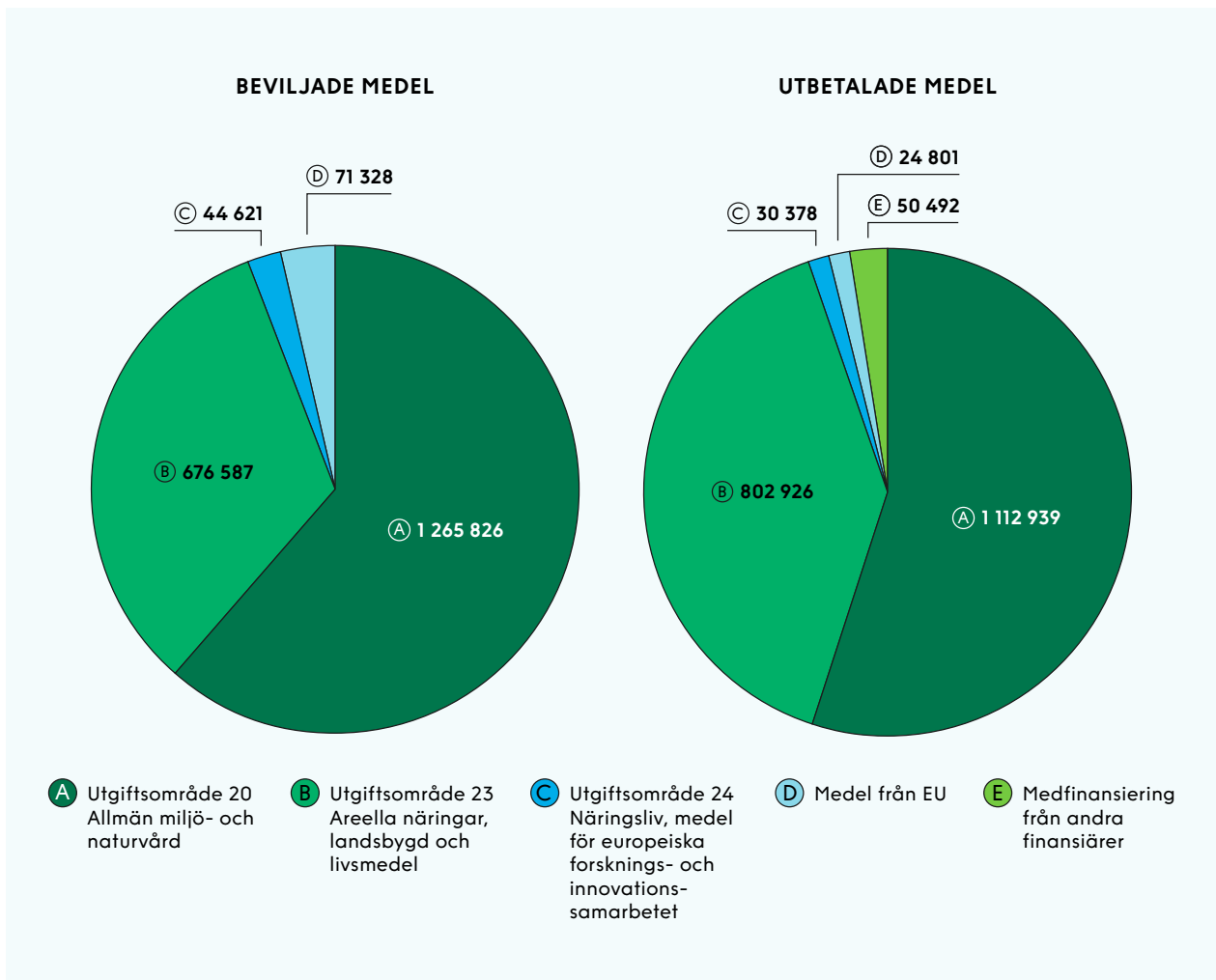
Tabell 2. Antal aktiva projekt, lämnade bidrag, och verksamhetskostnader för forsknings- och innovationsfinansiering 2023–2025 (belopp i tkr)

ÅR	Antal aktiva projekt	Lämnade bidrag	Verksamhetskostnader	Genomsnittliga verksamhetskostnader per aktivt projekt
2025	1 928	2 021 536	161 899	84
2024	1 944	1 908 746	150 979	78
2023	1 977	1 854 353	149 903	76

Not: Fram till 2025 redovisades antalet öppna finansieringsärenden i stället för antalet aktiva projekt. Med aktiva projekt avses projekt som, under den definierade tidsperioden, helt eller delvis har sin dispositionstid inkluderad. Antalet aktiva projekt är ca 25–30 procent lägre än det tidigare redovisade antal öppna finansieringsärenden vilket påverkar den genomsnittliga styckkostnaden.

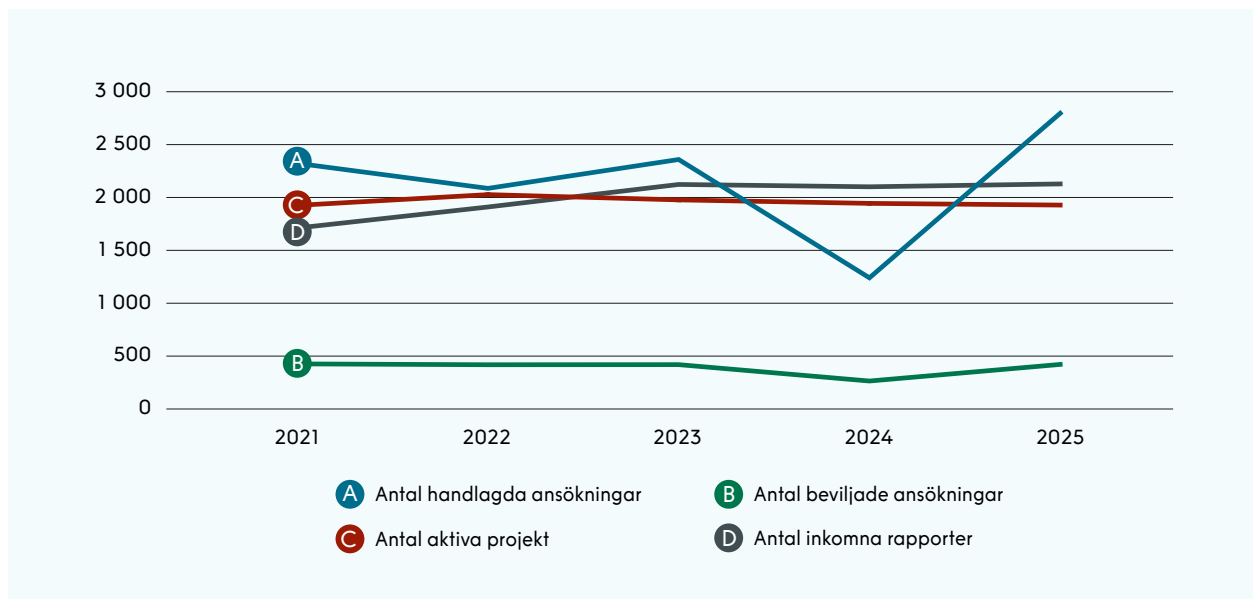
När det gäller Formas forskningsanslag har myndigheten utnyttjat anslagskrediten med 11,1 miljoner kronor på anslaget inom utgiftsområde 20 och 11,3 miljoner kronor på anslaget inom utgiftsområde 23, samt förbrukat 0,6 miljoner kronor mindre än årets tilldelning på anslaget inom utgiftsområde 24. År 2025 betalade Formas ut närmare 2 022 miljoner kronor i forskningsbidrag vilket var 113 miljoner kronor mer jämfört med 2024, se tabell 2. En orsak till denna ökning är att myndigheten fick nya uppdrag och utökade anslag enligt senaste forsknings- och innovationspropositionen, samt ett separat uppdrag om skogsträdsförädling för vilket medel tillfördes. Totalt ökade Formas forskningsanslag med cirka 100 miljoner kronor 2025.

Figur 2. Beviljade och utbetalade medel 2025 per finansieringskälla (tkr)

Bildtext: Beviljade och utbetalade medel till forskning och innovation 2025 har fördelats per utgiftsområde och övriga finansieringskällor: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppgår till 1 266 mkr för beviljade medel och 1 113 mkr för utbetalda medel, Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 677 mkr respektive 803 mkr, Utgiftsområde 24 Näringsliv, medel för europeiska forsknings- och innovations-samarbetet 45 mkr respektive 30 mkr, samt medel från EU 71 respektive 25 mkr. Medfinansiering från andra finansiärer, 50 mkr, redovisas endast för utbetalade medel.

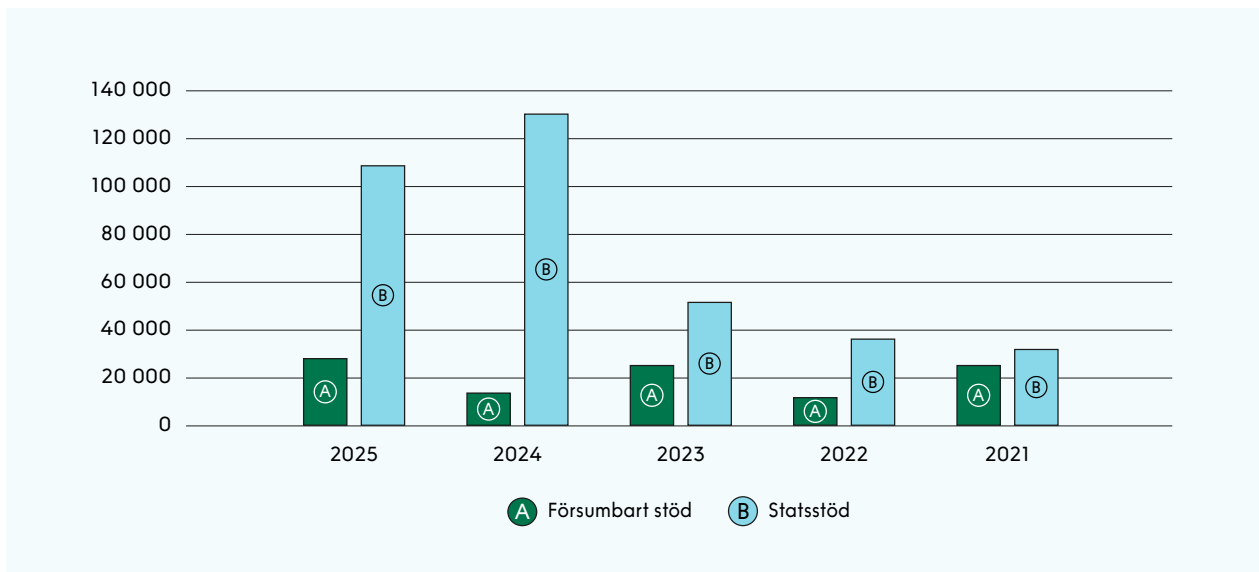
Figur 3. Antal handlagda ansökningar, antal beviljade ansökningar, antal aktiva projekt samt antal inkomna rapporter 2021–2025

År 2025 handlades totalt 2 796 ansökningar, varav 1 117 inom vår nya stora utlysning för forskarinitierade projekt, *Utforska*. Under 2025 var antalet handlagda ansökningar mer än dubbelt så stort som 2024. Den stora skillnaden mellan 2024 och 2025 beror på att 2024 var ett övergångsår. Den tidigare stora utlysningen för forskarinitierade projekt, *Årliga öppna*, beslutades för sista gången 2023, och 2024 genomfördes ett utvecklingsarbete som bland annat resulterade i *Utforska*. Den stängde i slutet av 2024 men beslutades 2025 och ingår därmed i 2025 års statistik. Antalet ansökningar var dock betydligt högre 2025 även jämfört med 2023, då den sista *Årliga öppna* genomfördes.

Antalet aktiva projekt och inkomna rapporter låg år 2025 på ungefär samma nivå som år 2024 och år 2023.

Figur 4. Beviljade medel (tkr) 2021–2025 i Formas utlysningar, fördelade enligt EU:s gällande statsstödsregler

Fördelning av bidrag enligt förordning (EU) nr 651/2014, Allmänna gruppundantagsförordningen, samt bidrag som baseras på förordning (EU) nr 2023/2831, Förordningen om stöd av mindre betydelse, redovisas i figur 4. I beloppen ingår inte effekten av eventuella ändringsbeslut, då systemstöd för korrigeringar av belopp per stödgrund saknas. Detta medför viss osäkerhet när det gäller uppgifternas exakthet. Formas arbetar för att förbättra systemstödet för redovisning av statsstöd och för stöd av mindre betydelse under 2026.

Måluppfyllelse

Vår bedömning är att vi uppfyller tio av våra tretton mål väl. För tre av målen bedömer vi att det finns ett visst behov av utvecklingsarbete, som antingen är pågående eller kommer att prioriteras i mån av resurser. Bedömningen blir därför att vi uppfyller dessa mål, men inte väl.

Formas begränsade resurser har medfört att vi inte har haft utrymme att fullt ut rekrytera ny kompetens utifrån verksamhetens behov, vilket påverkar vår bedömning av måluppfyllelsen för målet *Formas medarbetare ska ha rätt kompetens för att möta verksamhetens nuvarande och framtida behov*.

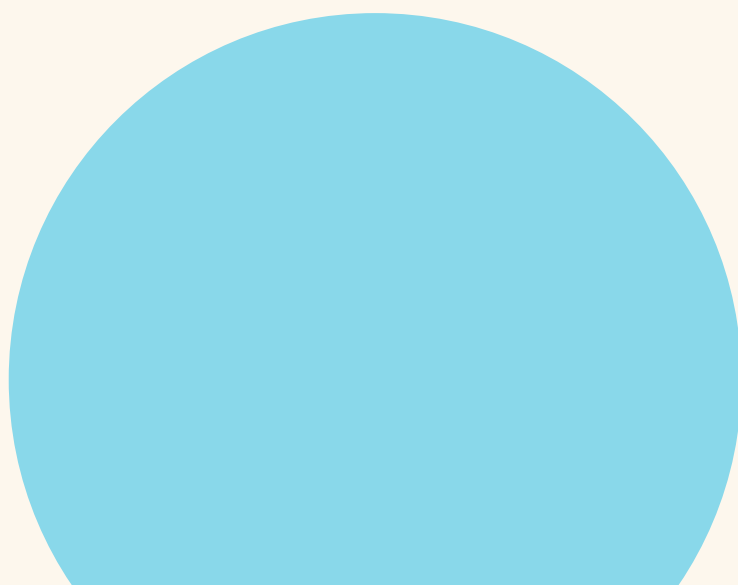
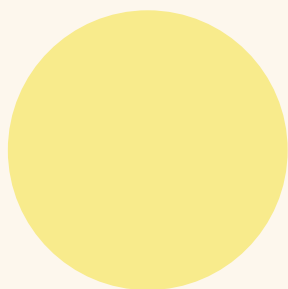
Vi har bland annat identifierat brister i rapporteringen av statsstöd för projekt där förändringar sker under projektiden, vilket har påverkat vår bedömning av måluppfyllelsen för målet *Formas finansieringsverksamhet ska bedrivas på ett rättssäkert, enhetligt och effektivt sätt*. För att stärka vårt flerpartersuppdrag kommer vi därför arbeta för att förbättra de delar av verksamheten som stödjer detta, däribland Prisma som är det system som används för hantering av ansökningar och ärenden inom finansieringsverksamheten.

Också vad gäller målet *Formas ska på ett strategiskt och effektivt sätt främja användning och spridning av forskningsbaserad kunskap* har vi gjort bedömningen att det finns visst utrymme för förbättringar.

2 Formas gör avtryck i samhället

Effektmål

- Formas ska bidra till en betydande förflyttning av forskningsfronten inom våra ansvarsområden.
- Formas ska bidra till att kunskapsläget och kompetensen i samhället stärks inom våra ansvarsområden.
- Formas ska bidra till att forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer arbetar och samverkar effektivt för en hållbar utveckling.
- Formas ska bidra till att forskning och innovation omsätts i styrning, regelverk och lösningar som driver på en hållbar utveckling.
- Formas ska bidra till att forsknings- och innovationssystemet fungerar väl och har ett högt förtroende i samhället.

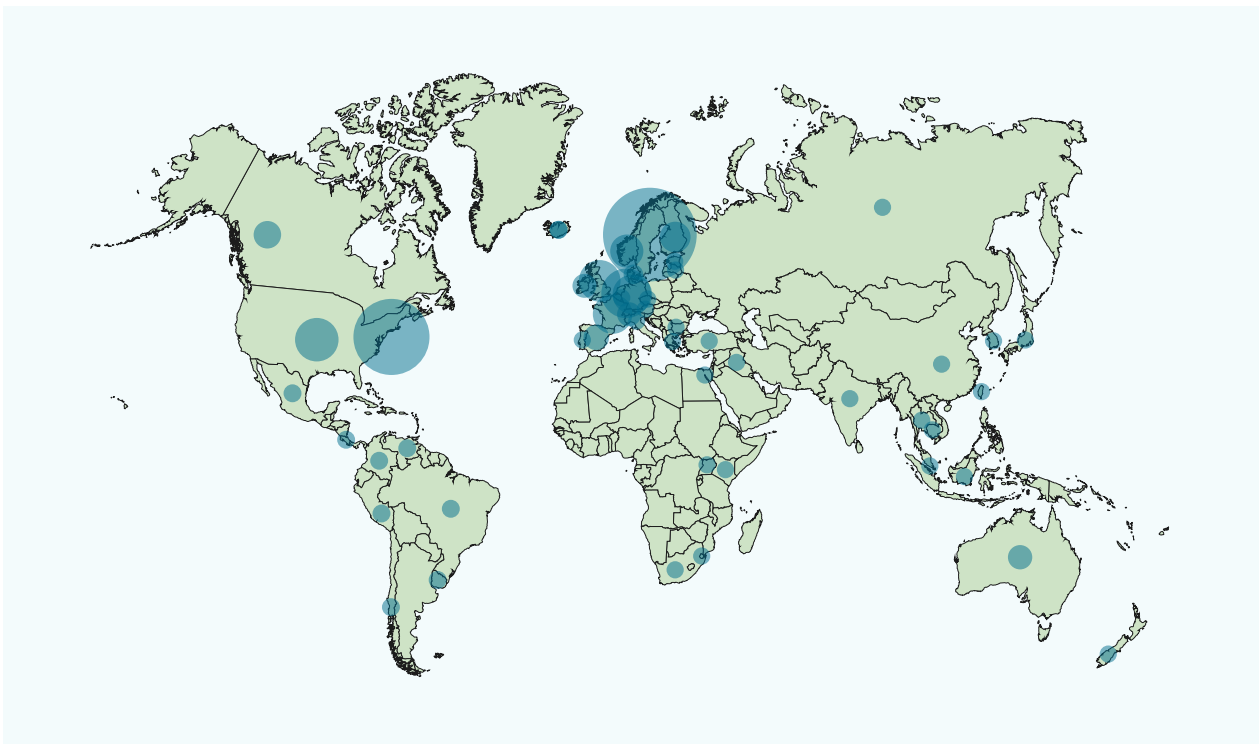
Hur våra insatser tar sig uttryck i praktiken

Formas verksamhet skapar förändring som sträcker sig långt bortom enskilda projekt och enskilda år. Våra satsningar är inte isolerade, utan hänger ihop och förstärker varandra. Tillsammans skjuter de kunskapsfronten framåt, ökar kompetensen i samhället, stärker förutsättningarna för konkurrenskraft hos näringslivet, samt påverkar hur styrning och regelverk utformas. Vår tids stora samhällsutmaningar är gränsöverskridande. Därför stärker vi strukturerna för internationellt kunskapsutbyte, och samverkar för en hållbar utveckling – globalt såväl som inom Europa. Den forskning som vi finansierar citeras i policydokument världen över, vilket visar att våra satsningar får genomslag långt utanför Sveriges gränser, se figur 5. Genom att driva fram ny kunskap och nya lösningar bidrar vi också till att stärka Sveriges konkurrenskraft i den globala omställningen mot en mer hållbar värld.

Effekter syns mycket sällan samma år som en insats genomförs. Och när de väl uppstår är de inte något vi har åstadkommit på egen hand. Vi möjliggör förändring och utveckling, men det är tillsammans med andra effekterna kan bli verklighet.

På följande sidor presenterar vi exempel på avtryck av Formas arbete, exempel som illustrerar hur våra satsningar bidrar till att nå våra effektmål. Det är ett urval, pusselbitar, som ger en glimt av hur våra insatser tar sig uttryck i praktiken: i ändamålsenliga lösningar, innovativa produkter, evidensbaserade beslut och produktiva samarbeten. Under 2026 kommer vi att utveckla vårt arbete med att identifiera och synliggöra effekterna av vår verksamhet.

Figur 5. Geografisk spridning av de policydokument som citerar Formasfinansierade artiklar

Bildtext: Geografisk spridning av de policydokument som citerar Formasfinansierade artiklar utgivna under perioden 2019–2023. Cirklarnas storlek speglar antalet dokument. Policydokumenten finns i alla världsdelar. Flest dokument återfinns i Sverige, Nordeuropa och USA. Data som ligger till grund för figuren inkluderar också policydokument som givits ut av Intergovernmental Organizations, IGO:er, till exempel FN, vilket bidrar till en stor cirkel runt New York. Kartan är hämtad från databasen Overton.

Formas bidrar till en betydande förflyttning av forskningsfronten inom våra ansvarsområden

Magnetiska material, genetisk mångfald och miljögifter – tre forskningsområden som engagerade 2025

Formas utformar utlysningar som stimulerar till forskning med hög vetenskaplig genomslagskraft. Detta återspeglas bland annat i det stora antal publikationer som årligen tas fram inom projekt som vi finansierar. En sökning i den vetenskapliga databasen Web of Science visar att 1 754 artiklar som publicerades under 2025 angav Formas som finansierare¹.

Särskilt inflytelserika artiklar kännetecknas ofta av höga citeringstal. Den mest citerade Formasfinansierade artikeln från 2025, som redan har citerats 73 gånger², är publicerad i *Nature Communications*³. Den visar att materialet CrSb har en ovanligt stark form av magnetism som kan bana väg för energisnål elektronik. Den näst mest citerade artikeln, som är publicerad i *Nature*⁴, visar att genetisk mångfald minskar hos många arter globalt, vilket gör dem mer sårbara för sjukdomar och miljöförändringar. Studien visar samtidigt att aktiva naturvårdsinsatser faktiskt kan vända denna negativa trend. I den tredje mest citerade artikeln, som är publicerad i *Environmental Science & Technology*⁵, presenteras en omfattande kartläggning av PFAS-användning och möjliga PFAS-fria alternativ, vilket stärker kunskapsunderlaget för omställningen bort från dessa skadliga kemikalier.

¹ Datauttag den 28 januari 2026.

² Datauttag den 21 januari 2026. Antalet citeringar påverkas av när på året artikeln publicerades.

³ Yang, G., Li, Z., Yang, S. et al. Three-dimensional mapping of the altermagnetic spin splitting in CrSb. *Nat Commun* 16, 1442 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41467-025-56647-7>

⁴ Shaw, R.E., Farquharson, K.A., Bruford, M.W. et al. Global meta-analysis shows action is needed to halt genetic diversity loss. *Nature* 638, 704–710 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41586-024-08458-x>

⁵ Figuière, R., Miaz, L.T., Savvidou, I., Cousins, E.T. An Overview of Potential Alternatives for the Multiple Uses of Perand Polyfluoroalkyl Substances. *Environmental Science & Technology* 59(4), 2031-2042 (2025). <https://doi.org/10.1021/acs.est.4c09088>.

Formas bidrar till att kunskapsläget och kompetensen i samhället stärks inom våra ansvarsområden

Barn får Göteborg att blomma

Utan växter skulle nästan allt liv på jorden försvinna. Göteborgs botaniska trädgård har tillsammans med forskare vid Göteborgs universitet tagit fram fröpåsar och studiematerial som gör det möjligt för barn och unga att förvandla stadsmiljöer till blomsterängar. Projektet *Så vilda!* är finansierat via Formas kommunikationsutlysning. Under projektets första år sådde över 4 700 elever i årskurs 4–6 fröer av svenska vilda växter på sina skolgårdar. Syftet var att locka pollinatörer som humlor, bin och fjärilar, och samtidigt ge barnen möjlighet att följa växternas och pollinatörernas livscyklar. Som stöd i arbetet får lärare tillgång till material, rådgivning och digitala läromedel. Hittills har *Så vilda!* engagerat cirka 15 000 barn, och projektet är redan fulltecknat för 2026 då ytterligare 3 000 barn får möjlighet att skapa egna blomsterängar. De blomstrande insatserna i Göteborg har blivit prisade, fått nationell uppmärksamhet och inspirerat andra kommuner som Stockholm, Malmö, Västervik och Uppsala där skolor och förskolor etablerat blomsterängar enligt samma princip.

Stärkt kunskap för ett digitalt och hållbart samhällsbyggande

Digitaliseringen innebär en av de största samhällsförändringarna någonsin. Genom Smart Built Environment, som samordnas av IQ Samhällsbyggnad och finansieras av Formas som huvudansvarig samt av Vinnova och Energimyndigheten, har vi i snart ett decennium jobbat för att göra Sverige till ett föregångsland när det gäller digitalisering inom samhällsbyggandet. Storsatsningen har bidragit till en betydande förflyttning av kunskapsläget i form av hundratals forskningsartiklar, innovationer och prototyper. Över 300 av projekten finns dessutom sökbara i det digitala verktyget Smart Built Toolbox, vilket ger kommuner, byggföretag, arkitektföretag, beslutsfattare och andra utförare inom samhällsbyggnad enkel tillgång till den senaste forskningen och innovationen för hållbart byggande.

Smart avfallshantering ledde till smart rekrytering som stärker samhället

För att hantera accelererande omställningsutmaningar behöver samhället inte bara ny forskning och innovation, utan också stärkt kompetens och kunskapsförsörjning. Många av Formas insatser bidrar till allt detta. Vi ser att forskare i många av de projekt som vi har finansierat idag arbetar inom offentlig sektor eller i andra organisationer på lokal, regional, nationell och internationell nivå, något som skapar förutsättningar för verklig, kunskapsbaserad, förändring. Ett av många exempel är det Formasfinansierade projektet Smack – smart avfallsbehandling i cirkulär ekonomi. Detta tvärvetenskapliga forskningsprojekt identifierade bland annat hinder som finns i dagens system – gällande teknik, regelverk och politisk osäkerhet – för att möjliggöra övergången från avloppsslamhantering till resursutvinning i en cirkulär ekonomi. Efter projektet gick en doktorand vidare till ett kommunägt vatten- och avfallsbolag, där kunskapen från forskningen nu bidrar till mer hållbara och cirkulära kretslopp. Genom den här typen av karriärvägar integreras den kunskap som Formas bidrar till i samhällets institutioner och organisationer, där den formar arbetssätt och bidrar till kompetens som utvecklar verksamheter och styr beslutsprocesser.

Formas bidrar till att forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer arbetar och samverkar effektivt för en hållbar utveckling

Norrköpings kommun – bäst i klassen på klimatanpassning

Norrköping har idag kommunövergripande riktlinjer för klimatanpassning, en rutin för värmevarningar från SMHI och ett pågående arbete med att klimatanpassa befintlig bebyggelse. Dessutom har kommunen kartlagt sin sårbarhet för skyfall och översvämningar. Med detta har man lagt grunden för ett långsiktigt klimatanpassningsarbete. År 2025 utnämnde IVL Svenska Miljöinstitutet och Svensk Försäkring för andra gången i rad Norrköping till bästa kommun vad gäller klimatanpassning. Bakom framgången ligger bland annat ett projekt som finansierades genom Formas utlysning *Hållbar, cirkulär och resurseffektiv byggd miljö*. I projektet samverkade forskare från Linköpings universitet och SMHI med offentliga aktörer och privata företag i Norrköping. Samarbetet har fortsatt även efter att projektet avslutades. Det har också utvecklats i flera nya initiativ, bland annat om mångfunktionell anpassning av bostadsområden, där flera fastighetsbolag deltar. Efter översvämningarna i Gävle 2021 inleddes också ett samarbete med Gävle kommun. Effektiv klimatanpassning stärker samhällets robusthet, minskar kostnaderna för framtida naturkatastrofer, och bidrar till att bevara städers konkurrenskraft.

Ett bakverk för hälsa och kretslopp

Många av de restströmmar som uppstår vid livsmedelsproduktion går idag förlorade. Det saknas ofta innovativa affärsmodeller för att ta hand om dem. Det kan handla om blod, blast eller krokiga grönsaker. Men nu kan du köpa allt fler livsmedel som är tillverkade av dessa resurser. Forsknings- och innovationsprojektet Blod och Rova, lett av IVL Svenska Miljöinstitutet och finansierat av Formas, undersöker hur råvaror som annars går till spillo kan användas för att skapa nya, näringsrika och hållbara livsmedel. Genom att ta tillvara blod har projektet till exempel utvecklat en järnrik kaka, kallad blodbrownie. Blodbrownien testas nu i butiksmiljö via Pressbyråns innovationslabb i Stockholm. Projektet har involverat aktörer från akademi, näringsliv och civilsamhälle och är ett exempel på tvärssektoriell samverkan som har resulterat i en konkret lösning med miljömässig, folkhälsomässig och affärsmässig potential.

Tunnelbanans restmassor skapar värden för människor och djur

Hur kan överskottsmassorna från utbyggnaden av Stockholms tunnelbana tas tillvara? Ett sätt är att utgå ifrån vilka ekonomiska, miljömässiga och sociala värden de kan ge människor och djur. Projektet Massa – nya metoder och konstnärliga arbetsprocesser för systemkomplexitet omformar Stockholms Arkipelag, är finansierat genom Formas utlysning *Gestaltad livsmiljö*. Det är ett tvärssektoriellt samarbete mellan forskare, Stockholms kommun, arkitekter och konstnärer. Utifrån konstnärliga och affärsmässiga perspektiv har de skapat miljöer av restmassorna som gynnar biologisk mångfald både ovan och under vattenytan. Exempel är ett levande laboratorium i Munkbrohamnen och konstgjorda rev i Isbladsviken. Projektet har också bidragit till minskade transportkostnader, lägre koldioxidutsläpp, mindre buller och färre störningar för boende, eftersom massorna används på plats. Dessutom har projektet påverkat stadens organisation genom nya samarbetsformer mellan förvaltningar, och genom etableringen av en stadsgemensam funktion för hantering av restmassor från infrastrukturprojekt.

Klimatkontrakt 2030 – en svensk innovation med internationell spridning

Genom policyinstrumentet Klimatkontrakt 2030 kraftsamlar idag 48 kommuner, vilket motsvarar över hälften av Sveriges befolkning, för att accelerera klimatomställningen i svenska städer. Det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities, som Formas finansierar tillsammans med Vinnova och Energimyndigheten, har utvecklat det här policyinstrumentet. Klimatkontraktet är en överenskommelse mellan kommuner, Viable Cities och sex nationella myndigheter. Genom kontraktet, som uppdateras årligen, åtar sig alla parter att konkret bidra till att nå klimatneutralitet senast år 2030.

Konceptet har även fått internationell spridning. År 2021 lanserade EU-kommissionen satsningen Missions, med fem program. Ett av dessa är Klimatneutrala och smarta städer, som bland annat har som mål att leverera 100 klimatneutrala städer till 2030. Kärnan i detta arbete är Climate City Contracts, starkt inspirerade av det svenska Klimatkontrakt 2030.

Lättviktsmaterial – en nyckel till internationell framgång

Att använda lättviktsmaterial som har samma prestanda som traditionella material sparar resurser och energi, samtidigt som koldioxidutsläppen minskar. SIP Lighter är en branschöverskridande forsknings- och innovationssatsning som samlar större industrier, små- och medelstora företag, innovationsorganisationer, universitet och forskningsinstitut. Lighter academy, som är en del av satsningen, skapar också starka nätverk mellan doktorander och industrin, och idag finns över fyrtio alumner.

I tolv år har SIP Lighter stimulerat utvecklingen av lättviktsteknologier, processer och material. Programmet, som samordnas av RISE och finansieras av Vinnova som huvudansvarig samt Formas och Energimyndigheten, har fungerat som ett nav för innovation inom lättviktsområdet. Vid en summering ser vi bland annat att det har bidragit till många innovationer och patent, och företag som har medverkat anger i externa utvärderingar att de har stärkt sin konkurrenskraft på den internationella marknaden.

Att utveckla och använda lättviktsmaterial är ett viktigt bidrag till hållbar utveckling och kan samtidigt öppna för nya affärsmodeller. Ett exempel är att ett flygplan som är tio kilo lättare minskar koldioxidutsläppen med fyra ton per år. I en utvärdering av programmet anger åtta av Sveriges tio största industrier att lättviktskonstruktion är en nyckel till stärkt konkurrenskraft såväl nationellt som internationellt.

Formas bidrar till att forskning och innovation omsätts i styrning, regelverk och lösningar som driver på en hållbar utveckling

Konsumtionskompassen, ett stöd för kommuners klimatarbete

Konsumtionskompassen 2.0 är ett webbaserat verktyg som kommuner använder som ett konkret stöd i arbetet med att minska klimatpåverkan från hushållens konsumtion. Genom att visualisera konsumtionsbaserade utsläpp på kommun- och postnummernivå möjliggör verktyget en detaljerad analys av lokala konsumtionsmönster. Det ger kommunerna underlag för att ta fram miljöbokslut, utveckla klimatstrategier och identifiera effektiva åtgärder inom exempelvis offentlig upphandling, återbruk och cirkulär ekonomi. Verktyget används också för att följa upp lokala klimatmål, och som stöd i färdplaner för klimatsmart konsumtion. Konsumtionskompassen 2.0 har utvecklats av Stockholm Environment Institute, SEI, med medel från Formas utlysning *Från forskning till tillämpning för ett hållbart samhälle*.

Svenska forskare bidrar till konfliktlösning inom fiskeförvaltning på global nivå

Genom att koppla forskning till praktisk förvaltning har det internationella projektet Oceans Pact, lett av forskare vid Södertörns högskola, stärkt förutsättningarna för en mer inkluderande och kunskapsbaserad havsplanering, där olika aktörers perspektiv beaktas och intressekonflikter hanteras mer systematiskt. Oceans Pact är finansierat genom Belmont Forum, där Formas ingår. I arbetet har ingått att utveckla verktyg och metoder för att hantera konflikter mellan olika intressen inom fiskeförvaltning. Arbetet har skett i samverkan med lokala aktörer, forskare och experter. Resultaten har använts i dialog med svenska myndigheter och testats i internationella fallstudier. Projektet har också bidragit med kunskapsunderlag och policyrelevanta rekommendationer till aktörer som arbetar med FN:s hållbarhetsmål och EU:s havsstrategier.

Nordic Sea Farm – ett företag med rötter i Formasfinansierad forskning

Nordic Sea Farm är ett företag som har kommersialiserat storskalig algodling i svenska vatten. Algerna används som ingrediens i livsmedel, kosttillskott, biomaterial och andra industriella produkter. Algodling bidrar bland annat till ökad biologisk mångfald, minskad övergödning och minskat klimatavtryck. Ju mer företaget skalar upp produktionen, desto mer nytta bidrar det med. Nordic Sea Farm startade som ett Formasfinansierat projekt där en forskargrupp fick möjlighet att starta odling av tång på västkusten. Målet var att utveckla ett hållbart system för odling och användning av makroalger i Sverige, från livsmedel och foder till biobränslen och biomaterial. Forskningsprojektets resultat ligger nu till grund för företagets affärsidé och hållbarhetsprofil, och är ett exempel på hur konkurrenskraften inom blå mat kan stärkas med ny forskning och innovation. Väl värt att uppmärksamma är också att alger från Nordic Sea Farm har serverats på Nobelbanketten i Blå hallen vid ett flertal tillfällen, nu senast 2025.

Formas forskningssammanställning påverkar Sveriges linje i EU:s jordbruksförhandlingar

Organogena jordar som odlas läcker mycket växthusgaser. De står för en betydande del av utsläppen från Sveriges jordbrukssektor. En åtgärd som har föreslagits från EU-kommissionen för att minska växthusgasavgången från organogena jordar är att etablera fleråriga gräsmarker i stället för att odla ettåriga grödor på dem. Enligt en forskningssammanställning som Formas publicerade under året saknas det dock vetenskapligt stöd för att denna åtgärd har effekt. Jordbruksverket har meddelat att sammanställningen kommer att användas som underlag i utvecklingen av styrmedel, och i EU-förhandlingar om den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP. Det innebär att Sverige kommer att verka för att åtgärden inte införs nationellt. Eftersom effekten inte är vetenskapligt klarlagd finns det en risk att åtgärden inte ger den klimatnytta som motiverar dess kostnader.

Virtuella stängsel för effektivare djurhållning och för att främja biologisk mångfald

Regeringen har beslutat om en ändring i djurskyddsförordningen som gör det möjligt att använda virtuella stängsel, det vill säga GPS-halsband som får djur att hålla sig inom ett förutbestämt område utan fysiska stängsel. Beslutet bygger delvis på forskningsresultat från ett kunskapscentrum, Sustainimal, som är finansierat av Formas. Sustainimal har i uppdrag att stärka kunskapen om de livsmedelsproducerande djurens roll i ett resilient, hållbart och ekonomiskt lönsamt livsmedelssystem. En av slutsatserna från projektet var att virtuell stängselteknik är ett snabbt, flexibelt och effektivt verktyg med stora möjligheter att förenkla svensk betesdrift. Dessutom underlättas möjligheten att låta djur beta på svårtillgängliga naturbetesmarker, vilket kan bidra till ökad biologisk mångfald.

Från forskning till hållbart skogsbruk

Sveaskog, Sveriges största skogsägare, har infört alternativa avverkningsmetoder och åtagit sig att öka andelen naturvårdsavsatta marker till 20 procent. Forskningen från ett Formasfinansierat projekt, Green Future Forest, har varit en viktig grund för deras beslut. Formas finansierade projektet inom EU-partnerskapet Biodiversa plus som stödjer forskning om biologisk mångfald, ekosystem och naturbaserade lösningar. Projektet pågick 2016–2019 och utvecklade scenarier för hur olika skogsskötselmetoder påverkar arter och ekosystem över tid. Och resultaten har alltså fått konkret genomslag i svensk skogsförvaltning.

Svensk ålförvaltning på evidensbaserad grund

Genom en evidensbaserad utvärdering och med stöd av en internationell expertpanel har Formas bidragit till att svensk ålförvaltning nu blir mer effektiv och ändamålsenlig. På uppdrag av regeringen utvärderade vi 2022–2024 svensk förvaltning av europeisk ål. Utvärderingen ingick i en samlad process för att revidera den svenska ålförvaltningsplanen vars sista steg genomfördes av Havs- och vattenmyndigheten. Den reviderade planen följer i stor utsträckning rekommendationerna från den internationella expertpanel som Formas engagerade. Överlåtelse av ålfiskelicenser kommer enligt den reviderade planen inte att beviljas, vilket innebär att fisketrycket successivt kommer att minska i takt med att fiskare går i pension eller avslutar sitt ålfiske. Förutsättningarna för blankålens vandring i strömmande vattendrag förbättras, en åtgärd som expertpanelen lyfte fram som avgörande för artens överlevnad. Dessutom stärks övervakningen, bland annat för att motverka illegalt ålfiske. Tillsammans skapar dessa åtgärder bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar förvaltning av den europeiska ålen.

Formas bidrar till att forsknings- och innovationssystemet fungerar väl och har ett högt förtroende i samhället

Från nationella erfarenheter till europeisk systemförändring

Under 2025 avslutades ett femårigt europeiskt samarbetsprogram om hållbar samhällsbyggnad som Formas koordinerade, ERA-NET Cofund Urban Transformation Capacities, ENUTC. Via ENUTC bidrog Formas till en vändpunkt inom det europeiska forsknings- och innovationssystemet genom att föra forskningen närmare politikutformning och samhällspåverkan. I många länder blev ENUTC den första möjligheten för kommuner, företag och medborgarorganisationer att delta i forskningsprojekt. Det gjorde att flera finansörer, som tidigare enbart hade riktat sig till universitet och forskningsinstitut, behövde utveckla sin finansieringsverksamhet.

Formas har också lyft fram hur viktigt det är med fantasi och kreativitet i omställningsprocesser. Tack vare våra erfarenheter från nationella utlysningar utformade vi, tillsammans med övriga partners inom ENUTC, finansieringsmöjligheter för projekt där även aktörer från kreativa och kulturella områden deltog. Dessa projekt har bidragit till nya idéer, innovativa lösningar och aktiviteter som stärker städers omställning mot hållbarhet, motståndskraft och ökad livskvalitet. Erfarenheterna från ENUTC har redan spridits till andra partnerskap inom Horisont Europa.

Milstolpe för öppen vetenskap: kostnadsfri publicering på europeisk plattform

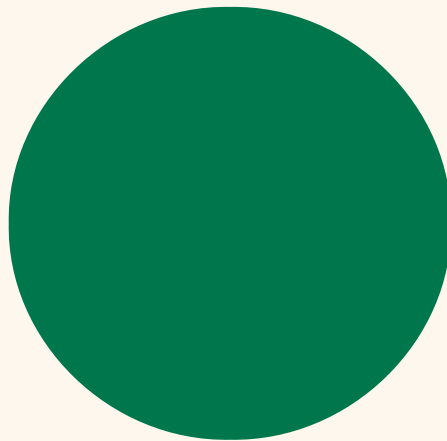
Alla forskare i Sverige kommer från och med hösten 2026 att kunna publicera sig kostnadsfritt på Open Research Europe, ORE. Detta blir möjligt tack vare att Formas, tillsammans med Forte, Vetenskapsrådet, ett antal europeiska finansörer och EU-kommissionen, har beslutat att finansiera och gemensamt driva denna öppna publiceringsplattform. Samma möjlighet kommer att gälla för forskare i övriga deltagande länder, vilket gör satsningen till en viktig milstolpe för öppen vetenskap i Europa.

Initiativet innebär att kontrollen över vetenskaplig publicering stegvis kan återföras från kommersiella aktörer till akademien. Detta skapar också förutsättningar för att den senaste kunskapen ska nå även fattigare regioner och länder. För att uppnå en rättvis, jämlik och öppen vetenskaplig publicering behöver alternativa publiceringsmodeller fortsätta att utvecklas, och ORE är ett konkret steg i den riktningen.

3 Formas som finansiär

Mål

- De forsknings- och innovationsprojekt som Formas beviljar ska vara samhällsrelevanta och av högsta vetenskapliga kvalitet.
- Formas ska skapa förutsättningar för ett framgångsrikt svenskt deltagande i internationella forskningsarbeten.
- Formas ska främja jämställdhet vid fördelningen av forskningsmedel.

Formas finansierar samhällsrelevant forskning och innovation av högsta vetenskapliga kvalitet. Vi utvecklar finansieringsinstrument som stimulerar till banbrytande idéer, och som gör att ny kunskap kommer till praktisk användning i samhället. Genom långsiktig kunskapsuppbyggnad stärker vi Sveriges forskningsmiljöer och konkurrenskraft, och bidrar till att befästa Sveriges position som en ledande kunskapsnation.

Olika typer av utlysningar

Formas fördelar medel genom egna utlysningar, genom direktutbetalningar enligt uppdrag i regleringsbrev, samt i samverkan med andra nationella och internationella forskningsfinansierare.

Utlsningarna kan delas in i

- utlysningar inom ramen för nationella forskningsprogram
- utlysningar inom ramen för strategiska innovationsområden
- utlysningar inom ramen för övriga forsknings- och innovationsprogram
- övriga tematiska utlysningar
- utlysningar för forskarinitierade projekt
- internationella utlysningar.

Utlsningar för forskarinitierade projekt ger forskaren frihet att själv identifiera forsknings- eller utvecklingsbehov och formulera egna frågeställningar, under förutsättning att de ligger inom Formas ansvarsområden. Övriga utlysningar är tematiska, vilket innebär att de har tydligare inriktningar och begränsningar. Bakgrunden kan vara ett kunskapsbehov som vi själva har identifierat, eller ett särskilt uppdrag i våra regleringsbrev.

Beviljade och utbetalade medel

Majoriteten av de medel som betalats ut under 2025 har beviljats inom ramen för Formas egna utlysningar. Utbetalningen av beviljade medel fördelas över en period om maximalt sex år.

Under 2025 har Formas betalat ut knappt 2 022 miljoner kronor, vilket är en ökning med närmare 113 miljoner kronor jämfört med år 2024. Av årets medel är 1 113 miljoner kronor tilldelat Formas enligt regleringsbrev från Klimat- och näringslivsdepartementet och 803 miljoner kronor enligt regleringsbrev från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Därutöver är 50 miljoner kronor överföringar från andra finansierare. Den resterande delen om 55 miljoner kronor är medel från Klimat- och näringslivsdepartementet för deltagande i europeiska partnerskap och internationella forsknings- och innovationssamarbeten, samt medfinansiering från EU.

Under 2025 beviljade Formas medel om totalt drygt 2 058 miljoner kronor, vilket är 598 miljoner kronor mer än 2024. Ökningen förklaras till största delen av att ingen stor utlysning för forskarinitierade projekt beslutades 2024, eftersom det året användes för ett utvecklingsarbete som ledde fram till den nya utlysningen *Utforska*. *Utforska* beslutades första gången 2025, då 495 miljoner kronor beviljades. Formas fick även nya uppdrag som innebär att medel skulle beviljas och utbetalas under 2025, vilket också bidrar till ökningen.

Tabell 3. Utbetalade medel per kategori av medelsförvaltare 2023–2025

KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2025	Utbetalade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 348 198	67%
Forskningsinstitut	339 951	17%
Övriga statliga myndigheter	138 457	7%
Företag	67 337	3%
Övriga mottagare	127 595	6%
Totalsumma	2 021 536	100%

KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2024	Utbetalade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 372 340	72%
Forskningsinstitut	256 548	13%
Övriga statliga myndigheter	150 617	8%
Företag	61 699	3%
Övriga mottagare	67 541	4%
Totalsumma	1 908 746	100%

KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2023	Utbetalade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 357 597	73%
Forskningsinstitut	268 918	15%
Övriga statliga myndigheter	140 835	8%
Företag	45 730	2%
Övriga mottagare	41 272	2%
Totalsumma	1 854 353	100%

Not: Klassificeringen av medelsförvaltare baseras på de tre första siffrorna i respektive organisations organisationsnummer. Undantaget är medelsförvaltare inom kategorierna Forskningsinstitut samt Universitet och högskolor som har identifierats manuellt.

I tabell 3 redovisas utbetalade medel per kategori av medelsförvaltare under perioden 2023–2025. Av de medel som betalades ut 2025 gick 84 procent till medelsförvaltare som främst är forskningsutförare. Övriga medelsförvaltare representerar i stor utsträckning olika typer av behovsägare som också deltar i forsknings-, innovations- eller kommunikationsprojekt. I många av de projekt som Formas beviljar ingår flera aktörer, från olika kategorier. Tabellen omfattar enbart de organisationer som ansvarar för medlens användning, det vill säga medelsförvaltarna. Det innebär exempelvis att det sammanlagda stödet till företag är större än det som anges i tabellen.

Tabell 4. Beviljade medel per kategori av medelsförvaltare 2021–2025

KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2025	Beviljade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 546 984	75%
Forskningsinstitut	246 132	12%
Övriga statliga myndigheter	43 671	2%
Företag	122 887	6%
Övriga mottagare	98 686	5%
Totalsumma	2 058 361	100%
KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2024	Beviljade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 033 259	71%
Forskningsinstitut	198 572	14%
Övriga statliga myndigheter	69 743	5%
Företag	88 936	6%
Övriga mottagare	69 554	5%
Totalsumma	1 460 064	100%
KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2023	Beviljade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 442 163	81%
Forskningsinstitut	185 686	10%
Övriga statliga myndigheter	42 516	2%
Företag	52 973	3%
Övriga mottagare	57 603	3%
Totalsumma	1 780 941	100%
KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2022	Beviljade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 626 373	88%
Forskningsinstitut	102 478	6%
Övriga statliga myndigheter	29 465	2%
Företag	58 923	3%
Övriga mottagare	27 246	1%
Totalsumma	1 844 485	100%
KATEGORIER AV MEDELSFÖRVALTARE, 2021	Beviljade medel (tkr)	Andel
Universitet och högskolor	1 473 109	87%
Forskningsinstitut	97 084	6%
Övriga statliga myndigheter	68 849	4%
Företag	38 477	2%
Övriga mottagare	14 189	1%
Totalsumma	1 691 709	100%

Not: Klassificeringen av medelsförvaltare baseras på de tre första siffrorna i respektive organisations organisationsnummer. Undantaget är medelsförvaltare inom kategorierna Forskningsinstitut samt Universitet och högskolor som har identifierats manuellt.

I tabell 4 redovisas beviljade medel per kategori av medelsförvaltare under perioden 2021–2025. Av de medel som beviljades 2025 gick 87 procent till medelsförvaltare som främst är forskningsutövare. Övriga medelsförvaltare representerar i stor utsträckning olika typer av behovsägare som också deltar i forsknings-, innovations- eller kommunikationsprojekt.

Fördelning mellan olika stöd- och bidragsformer

Vi delar in våra utlysningar i olika stödformer och olika bidragsformer. Det finns 23 bidragsformer som sorterar under sex stödformer. På detta sätt kan vi tydliggöra och följa upp hur vi möter olika behov i forsknings- och innovationssystemet. Varje år erbjuder vi en bredd av utlysninginstrument, se tabell 5 och 6.

Stödformerna är utformade för att svara mot hur uppdraget om finansiering är formulerat i vår instruktion. Forskningsstöd och karriärstöd motsvarade tillsammans 63 procent av utbetalade medel under 2025. Verksamhetsstöd avser direktutbetalningar enligt vårt regleringsbrev, eller stöd till nationell eller internationell infrastruktur. Därutöver finns innovationsstöd, kommunikationsstöd och samverkan- och nyttiggörandestöd.

Tabell 5. Utbetalade medel per stödform 2025 (tkr)

STÖDFORM	Projekt beviljade i Formas utlysningar	Bidrag till andra finansiärs utlysningar	Direkt fördelning av medel enligt regleringsbrev	Övriga utbetalningar
Forskningsstöd	877 944	22 880		
Innovationsstöd	228 524	40 200		
Karriärstöd	375 567			
Kommunikationsstöd	25 517			
Samverkan- och nyttiggörandestöd	212 927			
Verksamhetsstöd	7 000		205 507	25 470
Totalsumma	1 727 479	63 080	205 507	25 470

Av antalet beviljade projekt ligger närmare 62 procent inom bidragsformerna forskningsprojekt, forskningsprojekt för karriärålder 0 till 3 år samt forskningsprojekt för karriärålder 4 till 7 år. Därutöver finns bidragsformerna innovationsprojekt, nyttiggörandeprojekt och kommunikationsprojekt.

Tabell 6. Antal beviljade projekt per bidragsform 2025

BIDRAGSFORM	Antal beviljade projekt
Forskningsprojekt	192
Forskningsprojekt för karriärålder 0–3	35
Forskningsprojekt för karriärålder 4–7	32
Innovationsprojekt	83
Kommunikationsprojekt	16
Nyttiggörandeprojekt	63
Totalsumma	421

Not: Avser de bidragsformer som nyttjats under 2025.

Formas handlade 2025 totalt 2 796 ansökningar 2025. Antalet handlagda ansökningar var mer än dubbelt så stort som föregående år. Orsaken till detta är att vår nya stora utlysning för forskarinitierade projekt, *Utforska*, beslutades 2025. Ansökningarna till *Utforska* kom in under 2024 men vi inkluderar ansökningarna i statistiken och årsredovisningen först det år då beslut om beviljning av medel fattas. Under 2024 beslutades ingen stor utlysning för forskarinitierade projekt. Den tidigare utlysningen för forskarinitierade projekt, *Årliga öppna*, genomfördes för sista gången 2023, och under 2024 genomfördes ett utvecklingsarbete som bland annat ledde fram till *Utforska*.

Genomsnittlig beviljad projektlängd för samtliga projekt var 2025 tre år, och genomsnittlig beviljad storlek per projekt var 4,9 miljoner kronor, se tabell 7.

Statistik för åren 2021–2025, uppdelat per stödform, gällande ansökningar, beviljade medel och projektlängd redovisas också i tabell 7. Beviljandegraden för innovationsstöd uppgick 2025 till 37 procent av totalt antal handlagda ansökningar, och beviljandegraden för samverkan- och nyttiggörandestöd uppgick till 18 procent. Många av dessa finansieras inom ramen för de nationella forskningsprogrammen, det strategiska innovationsprogrammet Smart Built Environment, Impact Innovation-programmen Water Wise Societies och Shift Sweden, eller i det nystartade forsknings- och innovationsprogrammet Biosociety. Beviljandegraden för forskningsstöd var 13 procent, för karriärstöd 11 procent och för kommunikationsstöd 11 procent.

Beviljandegraden är generellt lägre i våra utlysningar för forskarinitierade projekt jämfört med beviljandegraden i våra tematiska utlysningar. I utlysningarna för forskarinitierade projekt kan den sökande fritt formulera sin forskningsfråga, vilket ofta leder till ett större antal ansökningar och därmed en lägre beviljandegrad. De tematiska utlysningarna har tydligare inriktning och ofta andra typer av begränsningar, exempelvis krav på samverkan mellan olika aktörer, eller krav på medfinansiering enligt statsstödsreglerna. Detta är motiverat eftersom dessa utlysningar till exempel syftar till att bygga kapacitet inom ett specifikt fält. Det kan dock begränsa antalet sökande, vilket kan leda till en högre beviljandegrad men likväl högkvalitativa projekt.

Samverkansprojekt innebär oftast att projektgruppen ska bestå av minst en projektpart från universitet, högskola eller forskningsinstitut och minst en projektpart från näringsliv, offentlig sektor eller annan relevant organisation. Dessa projekt finansieras till största delen genom stödformerna innovationsstöd eller samverkans- och nyttiggörandestöd. De icke-akademiska aktörerna bidrar i dessa fall ofta med egen finansiering i form av så kallad in-kind.

Vi har under 2025 genomfört flera utlysningar, exempelvis gällande livsmedel eller teknikutveckling, där samverkan mellan näringsliv och akademi har varit ett uttalat krav. Detta har bland annat gjort det möjligt för oss att i högre grad bidra i frågor som rör företagets, och därmed även Sveriges, konkurrenskraft, samt i frågor som rör Sveriges beredskap.

Tabell 7. Ansökningar samt sökta och beviljade medel fördelade på stödformer 2021–2025

ANSÖKNINGAR 2025	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Antal handlagda ansökningar	1 483	225	602	140	346	2 796
Antal beviljade ansökningar	192	83	67	16	63	421
Beviljandegrad ansökningar	13%	37%	11%	11%	18%	15%

MEDEL 2025	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Sökta medel (tkr)	9 211 125	738 351	3 202 688	265 906	1 867 687	15 285 757
Beviljade medel (tkr)	1 045 382	270 681	367 035	30 058	345 205	2 058 361
Beviljandegrad medel	11%	37%	12%	11%	19%	14%

GENOMSnitt 2025	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Genomsnitt sökta medel (tkr)	6 211	3 282	5 320	1 899	5 398	5 467
Genomsnitt beviljade medel (tkr)	5 445	3 261	5 478	1 879	5 479	4 889
Genomsnittlig projektlängd (år)	3,4	1,9	3,8	2,5	2,4	3,0

ANSÖKNINGAR 2024	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Antal handlagda ansökningar	166	245	591	124	114	1 240
Antal beviljade ansökningar	70	73	77	15	29	264
Beviljandegrad ansökningar	42%	30%	13%	12%	25%	21%

MEDEL 2024	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Sökta medel (tkr)	1 791 688	708 261	3 029 352	225 754	418 161	6 173 216
Beviljade medel (tkr)	690 763	215 682	413 616	26 982	113 020	1 460 064
Beviljandegrad medel	39%	30%	14%	12%	27%	24%

GENOMSnitt 2024	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Totalsumma
Genomsnitt sökta medel (tkr)	10 793	2 891	5 126	1 821	3 668	4 978
Genomsnitt beviljade medel (tkr)	9 868	2 955	5 372	1 799	3 897	5 531
Genomsnittlig projektlängd (år)	3,3	1,8	3,8	1,9	2,0	2,8

ANSÖKNINGAR 2023	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Verksamhetsstöd	Totalsumma
Antal handlagda ansökningar	1 256	311	583	101	107	1	2 359
Antal beviljade ansökningar	204	80	98	11	25	1	419
Beviljandegrad ansökningar	16%	26%	17%	11%	23%	100%	18%

MEDEL 2023	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttiggörandestöd	Verksamhetsstöd	Totalsumma
Sökta medel (tkr)	5 948 731	1 508 319	2 253 563	173 377	366 690	21 000	10 271 681
Beviljade medel (tkr)	873 762	376 779	400 227	19 253	89 920	21 000	1 780 941
Beviljandegrad medel	15%	25%	18%	11%	25%	100%	17%

GENOMSNIITT 2023	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Verksamhetsstöd	Totalsumma
Genomsnitt sökta medel (tkr)	4 736	4 850	3 865	1 717	3 427	21 000	4 354
Genomsnitt beviljade medel (tkr)	4 283	4 710	4 084	1 750	3 597	21 000	4 250
Genomsnittlig projektlängd (år)	3,0	2,2	3,8	2,1	2,3	3,0	3,0

ANSÖKNINGAR 2022	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Antal handlagda ansökningar	1 193	146	530	100	117	2 086
Antal beviljade ansökningar	229	57	83	12	37	418
Beviljandegrad ansökningar	19%	39%	16%	12%	32%	20%

MEDEL 2022	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Sökta medel (tkr)	6 260 091	201 329	2 020 784	165 071	326 324	8 973 599
Beviljade medel (tkr)	1 313 203	86 687	323 384	19 351	101 859	1 844 485
Beviljandegrad medel	21%	43%	16%	12%	31%	21%

GENOMSNIITT 2022	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Genomsnitt sökta medel (tkr)	5 248	1 379	3 813	1 651	2 789	4 302
Genomsnitt beviljade medel (tkr)	5 735	1 521	3 896	1 613	2 753	4 413
Genomsnittlig projektlängd (år)	3,1	1,5	3,9	2,1	1,7	2,9

ANSÖKNINGAR 2021	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Antal handlagda ansökningar	1 290	150	646	124	113	2 323
Antal beviljade ansökningar	223	58	97	12	36	426
Beviljandegrad ansökningar	17%	39%	15%	10%	32%	18%

MEDEL 2021	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Sökta medel (tkr)	5 755 075	246 809	2 447 971	199 758	272 706	8 922 319
Beviljade medel (tkr)	1 101 136	95 939	393 995	20 636	80 003	1 691 709
Beviljandegrad medel	19%	39%	16%	10%	29%	19%

GENOMSNIITT 2021	Forskningsstöd	Innovationsstöd	Karriärstöd	Kommunikationsstöd	Samverkan- och nyttigörandestöd	Totalsumma
Genomsnitt sökta medel (tkr)	4 461	1 645	3 789	1 611	2 413	3 841
Genomsnitt beviljade medel (tkr)	4 938	1 654	4 062	1 720	2 222	3 971
Genomsnittlig projektlängd (år)	3,2	1,6	3,9	2,6	1,5	3,0

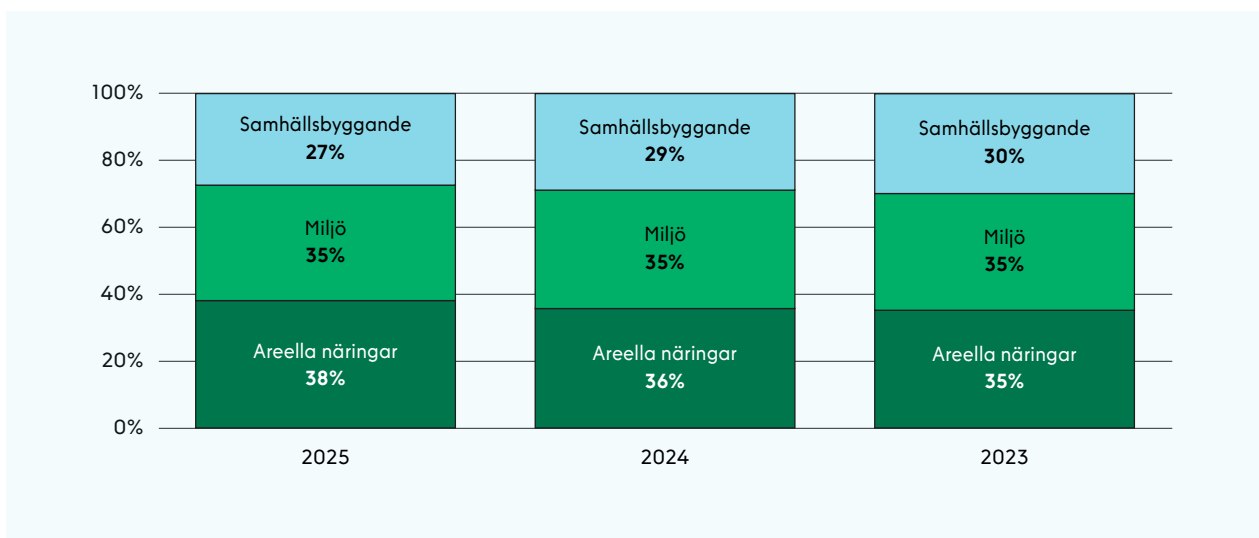
Not: Antal ansökningar, sökta och beviljade medel, beviljandegrad samt genomsnittlig projekstorlek och projektlängd 2021–2025 i Formas utlysningar, fördelat på myndighetens stödformer.

Fördelning mellan Formas ansvarsområden

Hur forskningsmedlen fördelas mellan Formas tre ansvarsområden miljö, areella näringar och samhällsbyggande har sin grund i instruktion och regleringsbrev. Figur 6 och 7 visar fördelningen för utbetalade respektive beviljade medel.

I figur 6 framgår att den största andelen av de medel som Formas betalade ut 2025 främst kan hänföras till området areella näringar, medan den största andelen av de medel som Formas beviljade under 2025 kan hänföras till området miljö, se figur 7. De medel som beviljas ett specifikt år betalas ut under en period om upp till sex år efter beviljandet. Utbetalade medel avser därför huvudsakligen medel som beviljats i tidigare års utlysningar. Att medel redan är uppbundna för de olika ansvarsområdena genom tidigare års utlysningar påverkar hur stora nya satsningar som är möjliga att genomföra inom respektive ansvarsområde. Det kan leda till att den procentuella fördelningen av beviljade medel mellan ansvarsområdena varierar från år till år. Formas har arbetat för att göra utlysningarna färre och större, vilket kan komma att medföra större variation i fördelningen av beviljade medel mellan våra ansvarsområden framöver.

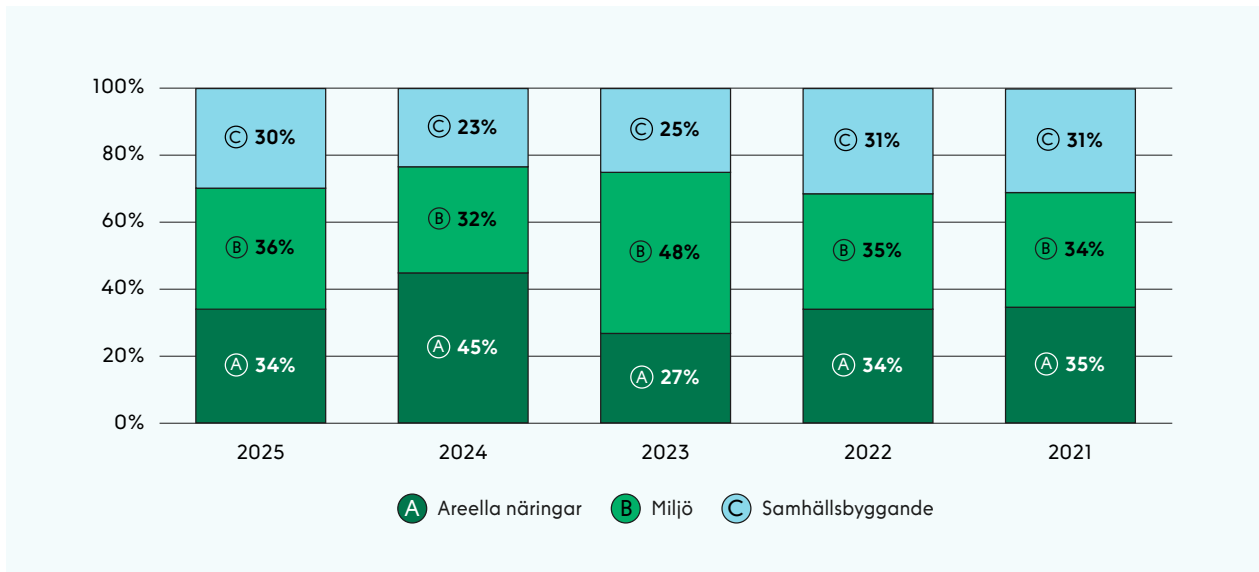
Figur 6. Utbetalade medel i Formas utlysningar 2023–2025, fördelat på Formas ansvarsområden. Samtliga år redovisas enligt den klassificering som infördes 2024.

Bildtext: Procentuell fördelning av utbetalda medel på Formas ansvarsområden för åren 2023–2025. Andelen miljö uppgår till 35 procent, andelen areella näringar uppgår till 35–38 procent och andelen samhällsbyggnad uppgår till 27–30 procent. Variationen mellan åren är liten.

Inom utgiftsområde 23, areella näringar, landsbygd och livsmedel, finansierar Formas satsningar på regional utveckling. Dessa satsningar ingår i ansvarsområdet samhällsbyggnad. Utbetalade medel inom ansvarsområdet areella näringar går därför inte att likställa med utbetalade medel för utgiftsområdet.

Figur 7. Beviljade medel i Formas utlysningar 2021–2025, fördelat på Formas ansvarsområden. Samtliga år redovisas enligt den klassificering som infördes 2024.

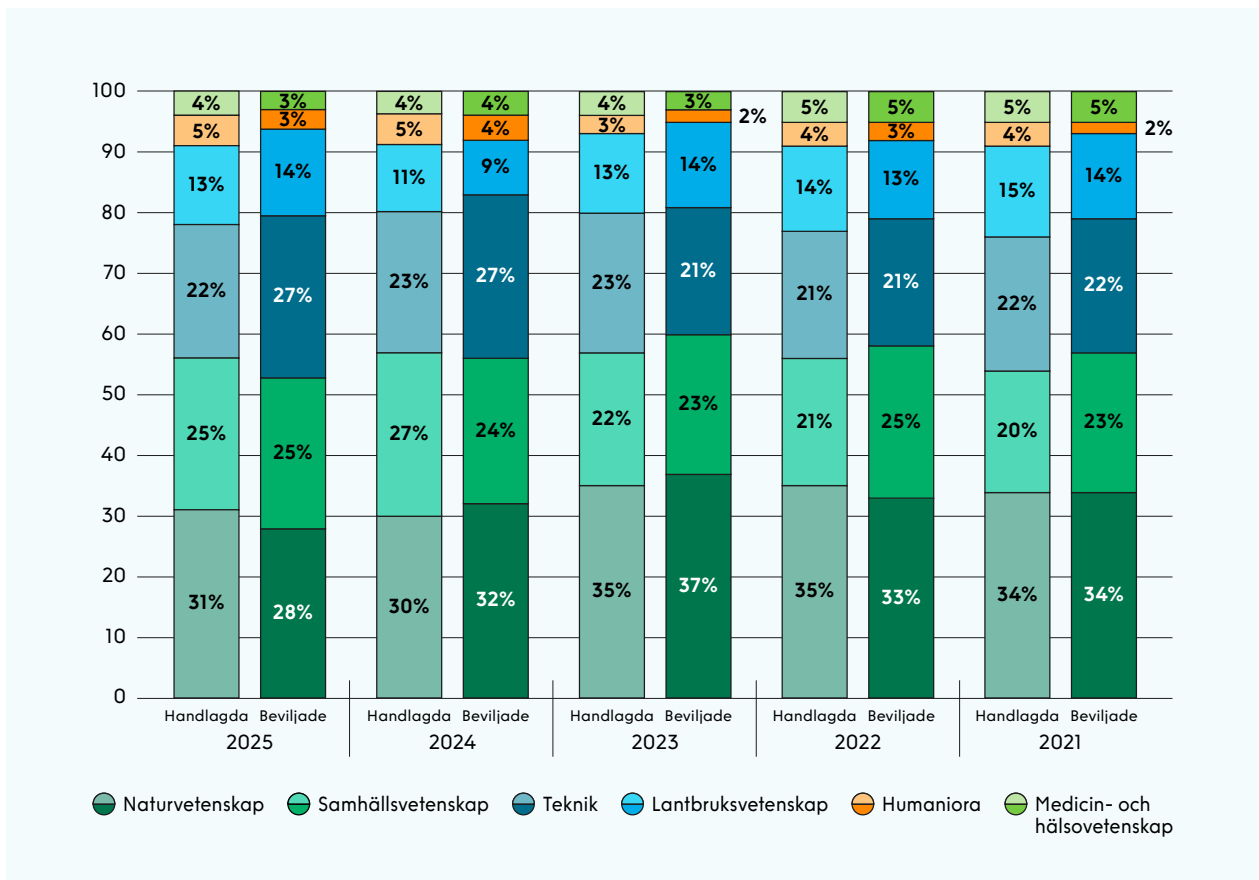

Bildtext: Procentuell fördelning av beviljade medel på Formas ansvarsområden för åren 2021–2025. Andelen miljö uppgår till 32–48 procent, andelen areella näringar uppgår till 27–45 procent och andelen samhällsbyggnad uppgår till 23–31 procent. Variationen mellan åren påverkas av hur långa de finansierade projekten är. Projekt med lång löptid ger högt beviljande under ett enskilt år vilket får genomslag på de tre områdenas andel av totalt beviljade medel.

Fördelning mellan olika forskningsämnen

Den som söker medel från Formas ska ange upp till tre forskningsämnen som är relevanta för projektet. Forskningsämnena kan delas in i sex olika forskningsämnesområden i enlighet med SCB:s klassificeringssystem, som bygger på en standard framtagen av OECD. Figur 8 visar den procentuella fördelningen mellan forskningsämnesområdena för handlagda respektive beviljade ansökningar under åren 2021–2025. Fördelningen är i princip densamma för beviljade som för handlagda ansökningar. Naturvetenskap, samhällsvetenskap och teknik är de forskningsämnesområden som är vanligast, och fördelningen mellan dessa är relativt jämn.

Figur 8. Forskningsämnesområden i handlagda respektive beviljade ansökningar

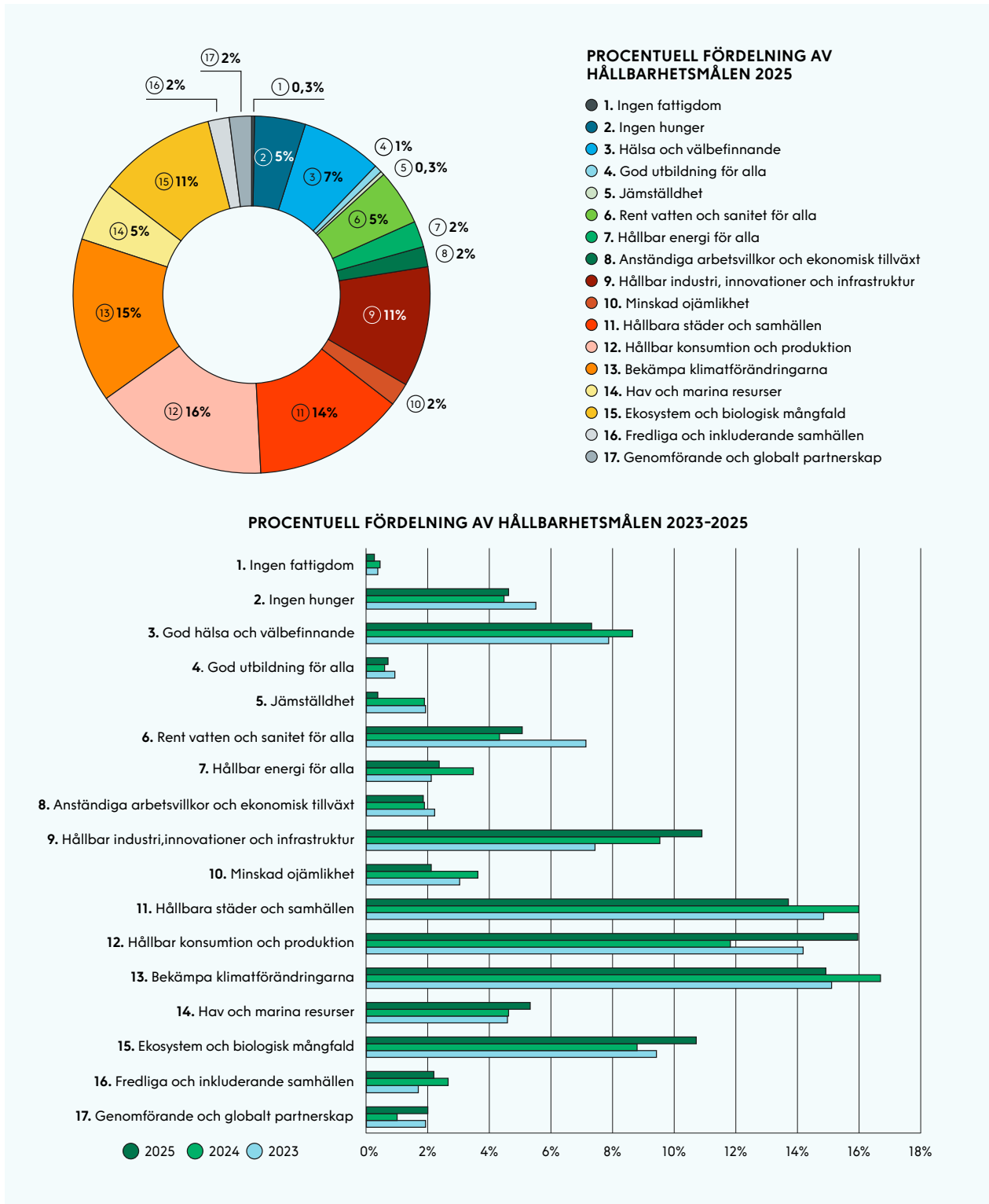
Not: Procentsatserna avser andelen av det totala antalet angivelser av ämnesområden. Varje ansökan kan omfatta upp till tre ämnesområden, vilket innebär att antalet angivelser är större än antalet ansökningar. Kompletterande tabell finns under avsnittet Uppgifter kring statistik och indikatorer.

Bildtext: Procentuell fördelning av ämnesområdena för handlagda respektive beviljade ansökningar i Formas utlysningar 2021–2025. Andelen naturvetenskap är 28–37 procent, andelen samhällsvetenskap 20–27 procent, andelen teknik 21–27 procent, andelen lantbruksvetenskap 9–15 procent, andelen humaniora 2–5 procent och andelen medicin och hälsovetenskap 3–5 procent. Variationerna mellan åren är små.

Fördelning mellan hållbarhetsmålen inom Agenda 2030

Den som söker medel från Formas ska också ange upp till tre av FN:s hållbarhetsmål som projektet kopplar till. Samtliga sjutton hållbarhetsmål finns representerade bland de ansökningar som beviljades under 2025, se figur 9. De mål som angavs oftast var mål 12 Hållbar konsumtion och produktion, mål 13 Bekämpa klimatförändringarna och mål 11 Hållbara städer och samhällen. De flesta beviljade projekt kopplar till de mål som tydligast ligger inom våra ansvarsområden, men det finns också projekt som bidrar till kunskap om exempelvis folkhälsa eller jämlikhet. Inriktningen på Formas utlysningar varierar från år till år, vilket är en förklaring till variationen av adresserade mål över tid, se figur 9.

Figur 9. Hållbarhetsmål i beviljade ansökningar

Not: Procentsatserna avser andelen av det totala antalet angivelser av hållbarhetsmål. Varje ansökan kan omfatta upp till tre mål, vilket innebär att antalet angivelser är större än antalet ansökningar. Kompletterande tabell finns under avsnittet Uppgifter kring statistik och indikatorer.

Bildtext: Hållbarhetsmål i beviljade ansökningar för perioden 2023-2025. Samtliga sjutton hållbarhetsmål finns representerade. Vissa mål förekommer relativt ofta, andra mer sällan. Variationerna mellan åren är små, vilket tyder på att fördelningen i hög grad formas av långsiktiga forskningsinriktningar snarare än av kortsiktiga förändringar i utlysningarnas utformning.

Nationella forskningsprogram

Formas driver fyra nationella forskningsprogram på uppdrag av regeringen. Dessa har fokus på klimat, hållbart samhällsbyggande, livsmedel respektive hav och vatten. De tre förstnämnda startade 2017, det sistnämnda 2021. Programmen är breda, tioåriga satsningar som ska bidra till att lösa prioriterade samhällsutmaningar och stärka samverkan mellan forskningsutförare, forskningsfinansierare och andra samhällsaktörer. Enligt uppdraget ska en återrapportering om programmen göras varje år, vilket sker genom en särskild rapport⁶.

De fyra program som Formas ansvarar för är de största med avseende på tilldelade medel från regeringen. Programmen står också för en betydande andel av Formas beviljade medel, 26 procent under 2025. I tabell 8 redovisar vi statistik för samtliga utlysningar som vi har genomfört inom ramen för de nationella forskningsprogrammen under året.

En av utlysningarna, *Effekt – från forskning till nytta*, genomfördes i huvudsak gemensamt av de fyra forskningsprogrammen. Syftet med utlysningen var att stödja projekt som tar forskningsbaserad kunskap vidare genom aktiviteter som gör att kunskapen kommer till praktisk nytta. Projekten ska planeras och genomförs i nära samverkan mellan forskare, utförare och behovsägare. De projekt som ingår i forskningsprogrammets del av utlysningen ska även bidra till målen för ett eller flera av programmen. Under 2025 finansierade de fyra nationella forskningsprogrammen 45 av dessa projekt, och fem projekt finansierades av Impact Innovation-programmet Shift Sweden. En mindre, separat del av utlysningen riktades till projekt som syftar till att stärka djurskydd eller djurvälstånd, se sida 47.

I slutet av året fick vi två nya uppdrag, tillsammans med Forte och Vetenskapsrådet: ett för att utvärdera de nationella forskningsprogrammen (U2025/02339) och ett för att föreslå utveckling och förbättring av nästa generations nationella forskningsprogram (U2025/02083). Formas samordnar båda dessa uppdrag.

⁶ Dnr 2017–00191

Tabell 8. Ansökningar och medel för utlysningar inom ramen för de nationella forskningsprogrammen 2025

NATIONELLA FORSKNINGSPROGRAMMET FÖR HÅLLBART SAMHÄLLSBYGGANDE	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Totalsumma	184	25	1 390 735	198 510
Hållbar, cirkulär och resurseffektiv byggd miljö 2024	104	14	1 083 472	152 031
Effekt, från forskning till nytta 2025	80	11	307 263	46 478
NATIONELLA FORSKNINGSPROGRAMMET OM KLIMAT	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Totalsumma	164	35	1 249 346	263 565
Att möjliggöra finansiering och investering för en hållbar klimatomställning 2024	39	8	720 363	136 072
Policylabb: Hållbar markanvändning för att nå klimatmålen 2025	32	11	180 433	63 960
Effekt, från forskning till nytta 2025	93	16	348 550	63 533
NATIONELLA FORSKNINGSPROGRAMMET FÖR LIVSMEDEL	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Totalsumma	75	13	279 612	50 967
Effekt, från forskning till nytta 2025	75	13	279 612	50 967
NATIONELLA FORSKNINGSPROGRAMMET OM HAV OCH VATTEN	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Totalsumma	29	5	108 419	19 762
Effekt, från forskning till nytta 2025	29	5	108 419	19 762
SAMTLIGA FORSKNINGSPROGRAM	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Totalsumma	452	78	3 028 111	532 805

Not: Avser Formas utlysningar, samt enbart de som beslutats under 2025.

Det nationella forskningsprogrammet om klimat

Det nationella forskningsprogrammet om klimat är det största av de tretton nationella forskningsprogrammen. Enligt forskningspropositionen (prop. 2024/25:60) och villkoren i Formas regleringsbrev ska Formas använda minst 230 miljoner kronor inom programmet 2025. Formas har tillfört ytterligare medel och betalat ut drygt 232 miljoner kronor.

Under året fattades beslut om två utlysningar. I utlysningen *Att möjliggöra finansiering och investering för en hållbar klimatomställning* beviljades åtta projekt finansiering. Enligt utlysningens villkor skulle projektgrupperna inkludera minst en part från universitet, högskola eller forskningsinstitut, och minst en part från övriga samhället. I utlysningen *Policylab: Hållbar markanvändning för att nå klimatmålen* beviljades 11 projekt finansiering. Policylab är en samverkansform där olika aktörer samarbetar för att utveckla nya arbetssätt, riktlinjer eller regelverk. Enligt utlysningens villkor skulle projektgrupperna inkludera parter från både offentlig sektor och universitet, högskola eller forskningsinstitut. Vi uppmuntrade deltagande också från andra sektorer, så som näringsliv och civilsamhälle.

I december öppnade vi utlysningen *Kunskapsöversikter för klimatomställning*. I den kan forskare söka medel för att sammanställa befintlig forskning och kunskap kring en definierad frågeställning som är relevant i relation till klimatprogrammets teman och mål. Utlysningen stänger i februari 2026.

Det nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande

Enligt villkoren i forskningspropositionen (prop. 2024/25:60), Formas regleringsbrev samt regeringsuppdraget om att förstärka programmet genom forskning och regional utveckling stegvis upp till 9 miljoner 2028, ska Formas totalt använda minst 149 miljoner kronor för programmet 2025. Formas har betalat ut 149 miljoner kronor inom programmet under året.

En utlysning beslutades under 2025: *Hållbar, cirkulär och resurseffektiv byggd miljö*. I denna beviljades 14 projekt finansiering. Syftet med utlysningen var att stärka den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden och kompetensutvecklingen genom att stödja projekt som kan bana väg för nya tankesätt, bredda perspektiven och föreslå systemrelaterade lösningar som behövs för att skapa förändring.

I slutet av året öppnade vi också utlysningen *Trygga rum*. Utlysningen ska bidra till ny samhällsrelevant och praktisk kunskap om hur planering, utformning, användning och förvaltning av den byggda miljön kan bidra till ökad trygghet och/eller förebygga brottslighet. Utlysningen stänger i början av 2026.

Det nationella forskningsprogrammet för livsmedel

Enligt forskningspropositionen (prop. 2021/22:1) och villkoren i Formas regleringsbrev ska Formas använda minst 110 miljoner kronor för det nationella forskningsprogrammet för livsmedel. I forskningspropositionen (prop. 2024/25:60) och i efterföljande uppdrag (L12025/00550) förstärktes programmets budget med 25 miljoner kronor för 2025⁷, för insatser för företagsnära forskning och innovation. Förstärkningen ska gradvis öka för att år 2028 komma att omfatta ytterligare 110 miljoner kronor. Under 2025 har vi tillfört ytterligare medel och betalat ut 184 miljoner kronor till forsknings- och innovationsprojekt.

Det nationella forskningsprogrammet för livsmedel är ett viktigt led i genomförandet av livsmedelsstrategin 2.0. Programmet ska bidra till ökad produktivitet och innovation i hela livsmedelskedjan, samt till hållbar produktion och konsumtion av livsmedel.

Anslagsökningen för företagsnära forskning och innovation har 2025 använts för att finansiera projekt inom utlysningen *Effekt – från forskning till nytta*. Det förstärkta uppdraget omfattade också att inrätta en rådgivande grupp med representanter från företag och branschorganisationer. Efter dialog med den nya rådgivande gruppen öppnade Formas under året två utlysningar med särskilt fokus på näringslivets behov: *Samverkansdriven innovation för framtidens livsmedel* för innovationsprojekt och *Företagsnära forskning för samhällsnyttig omställning i livsmedelsektorn* för forskningsprojekt. Båda utlysningarna kommer att vara återkommande årliga satsningar på företagsnära forskning och innovation, i linje med programmets förstärkta uppdrag.

Det nationella forskningsprogrammet om hav och vatten

I enlighet med regeringens forsknings- och innovationsproposition 2024 (prop. 2024/25:60) förstärktes det nationella forskningsprogrammet om hav och vatten med 10 miljoner kronor år 2025, vilket innebär att Formas ska använda minst 80 miljoner kronor under året enligt regleringsbrevets anslagsvillkor. Formas har tillfört ytterligare medel och utbetalat drygt 95 miljoner kronor inom ramen för programmet under året.

En utlysning öppnades under året: *Blå transformation – kust och hav*. Utlysningen ska bidra till en bättre miljö i våra kust- och havsområden och stärka både de marina ekosystemens och samhällets resiliens, samt skapa möjligheter för en hållbar blå ekonomi. Projekten förväntas inkludera de samhällsaktörer som är relevanta för att adressera de aktuella utmaningarna. Utlysningen stängde i december 2025 och beslut om vilka projekt som beviljas medel fattas våren 2026.

⁷ Redovisat separat, Dnr 2025-00363.

Strategiska innovationsområden

Sedan 2012 har Formas på uppdrag av regeringen arbetat med strategiska innovationsområden, SIO, tillsammans med Vinnova och Energimyndigheten. Myndigheterna har tillsammans drivit sammanlagt 17 så kallade strategiska innovationsprogram, SIP. Dessa är tolvåriga och finansierade i tre generationer. Den första generationen pågick till 2025 och har nu avslutats, och den sista pågår till 2029.

År 2021 fick Formas, Vinnova och Energimyndigheten ett nytt regeringsuppdrag att utveckla nästa generations strategiska innovationsprogram, Impact Innovation. Programmen inom Impact Innovation är tioåriga och löper nu i början parallellt med de ursprungliga strategiska innovationsprogrammen.

De strategiska innovationsprogrammen och programmen inom Impact Innovation är aktörsdrivna. Det innebär att aktörerna själva formulerar utmaningar och mål, och ger myndigheterna förslag på vilka satsningar som skulle behöva göras.

Totalt uppgick Formas finansiering av strategiska innovationsområden under 2025 till drygt 100 miljoner kronor. Det är i linje med Formas regleringsbrev, enligt vilka Formas totalt ska utbetala minst 100 miljoner kronor för detta.

Formas ansvarar för och finansierar det strategiska innovationsprogrammet Smart Built Environment. Vi bidrar också med finansiering till Viable Cities och RE:Source genom överföring av 25 miljoner kronor till Energimyndigheten, samt till BioInnovation, InfraSweden 2030, IoT Sverige och Lättvikt genom överföring av 16 miljoner kronor till Vinnova. Formas är värmyndighet för Impact Innovation-programmen Shift Sweden och Water Wise Societies.

Insatserna i strategiska innovationsprogram och Impact Innovation utvärderas enligt en fastlagd plan med återkommande rapporteringar av resultat och bedömningar av insatsernas effekter. De tre ansvariga myndigheterna har en gemensam analysgrupp som driver detta arbete. Ingen av de insatser som Formas är särskilt ansvarig för har utvärderats under 2025.

I tabell 9 redovisas statistik för de utlysningar inom Smart Built Environment och Impact Innovation som har genomförts 2025.

Smart Built Environment – ett strategiskt innovationsprogram

Smart Built Environment startade 2015 och löper som längst till 2027. Det samlar aktörer från näringsliv, offentlig sektor och akademi och genomför riktade satsningar på forskning, utveckling och innovation. Syftet är att stärka svensk konkurrenskraft genom att öka kunskapen och förmågan hos samhällsbyggandets aktörer att driva den digitala transformationen.

Inom Smart Built Environment finansierar Formas projekt antingen genom öppna utlysningar eller genom utlysninginstrumentet strategiska projekt. I båda fallen ställs krav på samverkan mellan olika samhällsaktörer, och medfinansiering om minst 50 procent av projektens totala kostnader.

Årets största utlysning inom programmet var *Digitalt samhällsbyggande i praktiken*, med syftet att öka takten i den digitala transformationen genom aktiviteter som berör aktörer i hela värdekedjan, från planering till långsiktig förvaltning av bebyggd miljö. De 14 beviljade projekten består av konsortier från näringsliv, offentlig sektor, universitet och högskolor samt forskningsinstitut.

Syftet med utlysningen *Innovationsidén* var att öka möjligheterna för små och medelstora företag och kommuner att utveckla eller testa idéer eller innovationer som kan bidra till ett hållbart samhällsbyggande. Sökanden erbjöds möjlighet att få coaching inför ansökan. Utlysningen har lett till att fler små och medelstora företag har sökt finansiering inom Smart Built Environment. I *Innovationsidén* beviljades 15 projekt finansiering.

Impact Innovation

I uppdraget att utveckla nästa generations strategiska innovationsprogram specificerades att dessa tydligt ska accelerera samhällets omställning till hållbar utveckling. De ska också stimulera global konkurrenskraft genom hållbarhet.

Under 2024 beviljades och lanserades fem program inom Impact Innovation:

- Swedish Metals and Minerals
- Net Zero Industries
- Sustain Gov
- Water Wise Societies
- Shift Sweden

Varje program arbetar mot ett definierat omställningsmål och samlar aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor. Arbetet samordnas och stöds av programmens programkontor, som bland annat mobiliserar aktörer, kommunicerar, och tar fram förslag på insatser som kan bidra till att nå programmens respektive mål.

De tre samverkande myndigheterna Formas, Vinnova och Energimyndigheten kan genomföra insatser inom samma program. Detta skapar goda förutsättningar att ta tillvara varje myndighets styrkor och erfarenheter på ett effektivt sätt. Både Formas och Vinnova har till exempel under 2025 genomfört utlysningar inom Shift Sweden och Water Wise Societies, som Formas är värmyndighet för.

Programmen är långsiktiga satsningar som under 2025 har befunnit sig i en uppbyggnadsfas. Programmens budget kommer att öka de närmsta åren i takt med att de strategiska innovationsprogrammen avslutas.

Under 2025 har OECD Mission Action Lab, på de samverkande myndigheternas initiativ, genomfört en kapacitetsbedömning av det missionsorienterade arbetssättet inom Impact Innovation. Detta resulterade i en OECD-rapport med viktiga lärdomar från uppstartsfasen av Impact Innovation. Det missionsorienterade, aktörsdrivna, arbetssättet skiljer sig från många andra europeiska satsningar, som ofta är politiskt definierade och toppstyrda (top down).

Shift Sweden

Shift Sweden arbetar mot omställningsmålet *Vi ställer om Sverige, fossilfritt och resursmedvetet, till attraktiva och tillgängliga livsmiljöer för alla*. Arbetet fokuserar på tre skiften som ska

- skapa nya värden genom cirkulära affärsmodeller i byggande och förvaltning
- skapa konkurrenskraftiga alternativ till enskilt bilresande
- integrera byggd miljö och mobilitet till ett system.

Under 2025 har Formas genomfört utlysningen *Geografiska omställningslabb – utveckling av framtidens attraktiva och tillgängliga livsmiljöer*. Fem projekt beviljades finansiering. De fem geografiska omställningslabben är platser i olika delar av Sverige där nya lösningar för hållbar samhällsomställning utvecklas, testas och skalas upp. Under hösten öppnade ett andra steg genom utlysningen *Geografiska omställningslabb – Innovationsprojekt*, med syftet att finansiera innovationsprojekt som tar sig an de utmaningar och behov som respektive omställningslabb har identifierat. Utlysningen stängde i december, och beslut om vilka projekt som beviljas medel kommer att fattas under våren 2026.

Water Wise Societies

Water Wise Societies arbetar för en systemomställning för hantering, förvaltning och utveckling av vattenresurser och relaterad infrastruktur. Målet är en framtid där vatten är tillgängligt i rätt kvantitet och kvalitet, och ger goda förutsättningar för människor, miljö, ekosystem, industrier och samhället i stort, trots klimatförändringarna.

Under 2025 har Formas genomfört utlysningen *Acceptans och beteendeförändringar*. Tretton projekt beviljades finansiering. Projekten ska utveckla innovativa metoder som kan bidra till att förändra attityder och skapa engagemang kring vattenfrågor. I slutet av året öppnade också utlysningen *Policylab*. Den stänger i februari 2026.

Tabell 9. Ansökningar och medel för utlysningar inom Smart Built Environment och Impact Innovation 2025

	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
STRATEGISKA INNOVATIONSPROGRAM				
Digitalt samhällsbyggande i praktiken 2025	53	14	136 202	40 784
Smart Built Environment Strategiska projekt 2025	5	5	6 500	6 500
Smart Built Environment – Innovationsidén 8	47	15	22 064	6 837
Koordineringsmedel för Smart Built Environment 2025-2028	1	1	15 100	15 100
Totalsumma	106	35	179 867	69 221
IMPACT INNOVATION				
Effekt, från forskning till nytta 2025	5	5	11 653	11 653
Impact Innovation: Geografiska omställningslabb – utveckling av framtidens attraktiva och tillgängliga livsmiljöer	26	5	214 438	42 176
Impact Innovation: Acceptans och beteendeförändringar inom Water Wise Societies 2025 för Hållbart vatten för alla	21	13	19 285	12 162
Totalsumma	52	23	245 376	65 991

Not: Avser Formas utlysningar, samt enbart de som beslutats under 2025.

Forsknings- och innovationsprogram för cirkulär bioekonomi

Formas fick 2025 i uppdrag att stödja forskning och innovation inom områdena bioekonomi, livsmedel samt landsbygder och regional utveckling (LI2025/00550). Som en del av detta uppdrag har Formas skapat ett nytt forsknings- och innovationsprogram med fokus på cirkulär bioekonomi. Programmet har fått namnet Biosociety.

Under våren 2025 förberedde Formas, i enlighet med uppdraget, etablering och finansiering av ett programkontor för programmet. Detta skedde i dialog med Skogsindustrierna, Livsmedelsföretagen, Lantbrukarnas riksförbund, Innovations- och kemiindustrierna i Sverige och Sveriges textil- och modeföretag.

För att finansiera programkontoret genomförde Formas utlysningen *Programkontor för ett forsknings- och innovationsprogram inom bioekonomi*. Eftersom regeringens avsikt med värdskap för programkontoret var givet av regeringsuppdraget beslutades att utlysningen endast skulle vara öppen för inbjudna. De fem branschorganisationerna beviljades drygt 30 miljoner kronor för att etablera och driva ett programkontor för en första femårsperiod, 2025 till 2030. Programmet ska medfinansieras av näringslivet, och branschorganisationerna bidrar därför med motsvarande belopp.

Under året genomförde vi också programmets första öppna utlysning, *Biobaserade produktionsprocesser för en hållbar och konkurrenskraftig bioekonomi*. Utlysningen utformades med utgångspunkt i förslag från programkontoret och vände sig till aktörer i den biobaserade sektorn. Syftet var att stödja projekt som utvecklar biobaserade produktionsprocesser och som genomförs i samverkan med minst två parter från näringslivet. Projekten ska medfinansieras av näringslivsaktörerna med minst 50 procent. Totalt beviljades 15 projekt.

Tabell 10. Ansökningar och medel för utlysningar inom Formas program för bioekonomi 2025

PROGRAMMET FÖR BIOEKONOMI	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Biobaserade produktionsprocesser för en hållbar och konkurrenskraftig bioekonomi 2025	36	15	101 353	40 187
Programkontor för ett forsknings- och innovationsprogram inom bioekonomi	1	1	30 300	30 300
Totalsumma	37	16	131 653	70 487

Formas ska även inrätta en tioårig nationell forskarskola inom bioekonomi. Utformningen av denna ska ske i samråd med företrädare från akademi samt med programkontoret. Formas har under 2025 bedrivit ett grundligt planeringsarbete, och en utlysning för att finansiera en första etapp öppnar 2026.

Övriga tematiska utlysningar

Formas genomför tematiska utlysningar också utanför forsknings- och innovationsprogrammen, till exempel inom ramen för särskilda regeringsuppdrag eller då särskilda forskningsbehov identifierats.

Kommunikationsutlysning och Effekt – från forskning till nytta

Sedan 2015 har vi genomfört särskilda kommunikationsutlysningar som en del av vårt uppdrag att nyttiggöra forskning. *Kommunikationsutlysning 2024* blev den sista i detta format, eftersom vi har utvecklat arbetet med våra kommunikations- och nyttiggörande-utlysningar och samlat dem i den gemensamma utlysningen *Effekt – från forskning till nytta*, som till största delen finansieras genom våra fyra nationella forskningsprogram. En liten del av denna utlysning hade dock en tematisk inriktning mot stärkt djurskydd eller djurvälstånd. Inom denna del beviljades 5 projekt finansiering. Beslut gällande *Kommunikationsutlysning 2024* fattades 2025 och 16 projekt beviljades finansiering.

Tabell 11. Ansökningar och medel i Formas tematiska utlysningar 2025

TEMATISKA UTLYSNINGAR	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Formas kommunikationsutlysning 2024	140	16	265 906	30 058
Skogens och skogssektorns framtid och utveckling i en global kontext	81	8	870 921	90 775
En kemikaliesäker framtid - förberedandeprojekt 2025	42	18	119 027	50 423
Effekt, från forskning till nytta 2025	25	5	91 827	16 738
Totalsumma	288	47	1 347 681	187 994

En kemikaliesäker framtid – förberedande projekt

Under 2025 fick Formas ett nytt regeringsuppdrag om en långsiktig satsning på en kemikaliesäker framtid i en giftfri cirkulär ekonomi (KN2025/00433). Under året har vi startat upp uppdraget, samverkat externt och internt och genomfört den första utlysningen. I vårt arbete med detta uppdrag används Formas rapport *En kemikaliesäker framtid* som ett strategidokument.

Tre områden prioriteras i satsningen:

- Nästa generations riskbedömning
- Stärkta förutsättningar för kemikaliesäker cirkulär ekonomi
- Beredskap för klimatförändringarnas konsekvenser för en giftfri miljö

Dessa prioriteringar kräver en breddning av kompetens inom området, samt ökad samverkan mellan sektorer såväl som vetenskapliga discipliner.

Syftet med den första utlysningen, *En kemikaliesäker framtid – förberedande projekt*, var att stödja nya tvärvetenskapliga och tvärsektoriella samarbetskonstellationer för forskning och innovation. Totalt beviljades 18 projekt med ett sammanlagt belopp om drygt 50 miljoner kronor. Av dessa medel är 30 miljoner kronor avsedda för uppdraget, medan ytterligare 20 miljoner kronor har tillförts av Formas. Projekten omfattar en bredd av aktörer och uppvisar en hög grad av tvärvetenskaplighet.

I enlighet med uppdraget har vi under året också inhämtat kunskap och synpunkter från Kemikalieinspektionen, genom handläggarkontakter samt regelbundna GD-möten. Vi har även haft dialog med branschorganisationen Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, IKEM.

Skogens och skogssektorns framtid och utveckling i en global kontext

Skogens och skogssektorns framtid och utveckling i en global kontext var en tematisk utlysning inom ramen för Formas strategi för vår roll inom skogsområdet. Som helhet förväntas projekten som finansieras inom utlysningen

- öka kunskapen om hur skogen och skogssektorn kan bidra ytterligare till en hållbar samhällsutveckling
- stödja olika potentiella utvecklingsvägar
- bidra till ett mångsidigt och robust kunskapsunderlag för tryggare beslutsfattande.

Totalt åtta projekt beviljades finansiering i utlysningen.

Skogsträdsförädling för ökad motståndskraft

Under året fick Formas ett regeringsuppdrag om att stödja förädling av skogsträd, särskilt alm och ask, för att öka deras motståndskraft mot sjukdomar (regeringsbeslut L12023/00216). Regeringsbeslutet omfattar tre deluppdrag:

- Inrätta screeningcenter för testning, forskning och förädling av resistens mot skogsskadegörare.
- Stödja långsiktiga program för resistensförädling för bevarande av alm och ask.
- Utlysa medel till forskning om skadegörare på skogsträd för att bevara trädarterna alm och ask.

Formas har under året förhandlat och utarbetat avtal med Skogforsk om finansiering och genomförande av deluppdrag 1 och 2. Som en del av planeringen för deluppdrag 3 har vi under året samlat kunskap och fört dialog med relevanta aktörer. I början av 2026 publicerade vi uppdragets första utlysning med titeln *Alm och ask – naturrestaurering med motståndskraftiga träd*.

Utlysningar för forskarinitierade projekt

Formas utlysningar för forskarinitierade projekt finansierar excellent och samhällsrelevant forskning inom alla våra ansvarsområden. Den sökande forskaren avgör själv vad projektet ska fokusera på, vilket gör att teman och perspektiv som ofta är särskilt relevanta och har potential att skapa vetenskapliga genombrott finansieras inom ramen för dessa utlysningar. *Karriärstöd för forskare tidigt i karriären* och *Utforska – nytänkande forskning för miljö, areella näringar och samhällsbyggande* är de utlysningar för forskarinitierade projekt som vi har genomfört under året.

Utlysningen *Karriärstöd för forskare tidigt i karriären* öppnar på våren och beslut om finansiering fattas på hösten. Utlysningen *Utforska – nytänkande forskning för miljö, areella näringar och samhällsbyggande* öppnar på hösten med beslut på våren. Under 2025 har vi fattat beslut om utlysningen *Utforska 2024*, öppnat och fattat beslut om utlysningen *Karriärstöd 2025*, och öppnat utlysningen *Utforska 2025*.

Samlad statistik för de utlysningar för forskarinitierade projekt som det fattades beslut om 2025 redovisas i tabell 12. Den utlysning för Weave som listas i tabellen har genomförts inom ramen för *Utforska*. Weave är ett europeiskt samarbetsinitiativ utvecklat av europeiska forskningsfinansierare.

Tabell 12. Ansökningar samt sökta och beviljade medel i utlysningar för forskarinitierade projekt 2025

FORSKARINITIERADE SATSNINGAR	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Utforska - Formas öppna utlysning för forskningsprojekt 2024	1 117	83	6 608 608	495 029
Karriärstöd för forskare tidigt i karriären 2025	600	65	3 192 504	356 760
Karriärstöd för forskare tidigt i karriären 2024	2	2	10 184	10 275
Weave Partner Agency 2025	1	1	3 261	3 261
Totalsumma	1 720	151	9 814 557	865 326

Karriärstöd för forskare tidigt i karriären

Utlysningen *Karriärstöd för forskare tidigt i karriären* riktar sig till forskare som nyligen har disputerat, med doktorsexamen avlagd någon gång under de senaste sju åren. Syftet är att ge lovande forskare möjlighet att ta nästa steg i sin karriärutveckling. Målet är att stärka samhällets kompetensförsörjning inom Formas ansvarsområden, samt att bidra till en kontinuerlig och långsiktig kunskapsuppbyggnad för att lösa samhällsutmaningar. Projektlängden kan vara upp till fyra år, och bidragsbeloppet upp till 1,5 miljon kronor per år inklusive merkostnadsersättning vid internationella mobilitetsvistelser. Detta skapar goda möjligheter för forskare tidigt i karriären att meritera sig.

Under 2025 beviljades 65 projekt finansiering. Vi genomförde utlysningen i två spår, baserat på de sökandes karriärålder. Dessa är noll till tre år efter doktorsexamen respektive fyra till sju år efter doktorsexamen. I det första spåret beviljades 35 projekt och i det andra 30. Samtliga projekt innehåller nationell eller internationell mobilitet till andra lärosäten eller forskningsinstitut. Vissa projekt innehåller också mobilitet till organisationer utanför akademien.

Utforska – nytänkande forskning för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Utllysningen *Utforska – nytänkande forskning för miljö, areella näringar och samhällsbyggande* ska främja nytänkande och banbrytande forskning som kan leda till vetenskapliga genombrott inom miljö, areella näringar och samhällsbyggnad. Målet är att stärka samhällets förmåga att lösa nationella och globala utmaningar på kort eller lång sikt.

Under året fattade Formas beslut om att finansiera 83 projekt från *Utforska 2024*. *Utforska 2025* stängde i oktober 2025. Beslut om vilka projekt som beviljas fattas i april 2026.

Internationella utlysningar

Formas deltar i internationella utlysningar där våra anslag finansierar svenska forskares arbete i internationella forskningskonsortier. Regeringen har en nationell strategi som anger mål för forskningssamarbeten inom EU, inklusive mål för hur mycket EU-medel som ska tillfalla svenska aktörer. Formas bidrar till att uppfylla målen genom ett aktivt internationellt arbete, i huvudsak inom EU men också genom andra internationella samarbeten. En central del i det arbetet är att skapa synergier mellan nationell och europeisk forskningsfinansiering. Det gör vi bland annat genom att påverka inriktningen på utlysningar och strategiska agendor inom olika europeiska initiativ. Men viktigast är att vi deltar aktivt i sju stora europeiska partnerskap inom våra ansvarsområden. Detta innebär att svenska forskare får tillgång till EU-medel för att driva ny och innovativ forskning som kan bidra till att stärka Europas konkurrenskraft.

Tabell 13. Ansökningar och medel för utlysningar 2025 inom ramen för de sju europeiska partnerskap som Formas deltar i

EU-SAMARBETE	Antal handlagda ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Sökta medel (tkr)	Beviljade medel (tkr)
Biodiversa+: Transformativ förändring och biologisk mångfald	54	19	221 235	76 917
SBEP JTC 2024: Gemensamma vägar till en klimatneutral, hållbar och konkurrenskraftig blå ekonomi	20	13	83 139	58 821
DUT: Utlysning 2024	18	10	73 816	39 130
Water4All 2024 Joint Transnational Call: Vatten för en cirkulär ekonomi	16	9	44 086	26 073
Agroecology -Fostering agroecology at farm and landscape levels	9	6	38 536	23 410
Integrating environmental, economic and social perspectives in assessing the performance of agroecology. Value-chain and policy implications	10	8	31 530	25 858
Transforming Food Systems - reshaping food system interactions, fostering food innovations and empowering sustainable food choices	4	4	12 811	12 811
Supporting the Future of Animal Health and Welfare	10	2	33 358	3 518
Totalsumma	141	71	538 511	266 537

Not: Utllysningar inom EU-samarbeten sker i två steg. En första bedömning görs av korta ansökningar, baserat på vilka ett urval av sökanden får möjligheten att inkomma med en fullständig ansökan. Statistiken för EU-samarbeten i denna tabell avser de fullständiga ansökningarna i steg två och som inkluderar svenska parter.

EU-partnerskap ger svenska aktörer möjlighet till internationellt samarbete

Partnerskapen inom Horisont Europa är strategiska forskningssamarbeten mellan EU-kommissionen, medlemsländer, näringsliv, forskningsorganisationer och andra aktörer. Syftet är att gemensamt driva forskning och innovation kring prioriterade samhällsutmaningar. Även länder utanför EU kan ansluta sig till partnerskapen. Konsortierna genomför gemensamma internationella utlysningar och Kommissionen delfinansierar den forskning och innovation som beviljas via EU:s budget för Horisont Europa. Genom svensk medverkan i partnerskapen kan medel från EU nyttjas av svenska forskare. Att stärka svenska aktörers medverkan i Horisont Europa är en del av Sveriges nationella strategi, se kapitlet Återrapportering enligt regleringsbrev och uppdrag.

Formas deltar för närvarande i sju aktiva partnerskap:

- Agroecology
- Biodiversa plus
- Driving Urban Transitions, DUT
- Sustainable Blue Economy Partnership, SBEP
- Water Security for the Planet, Water4All
- Future Foods
- Animal Health and Welfare

Inom partnerskapet Agroecology har två utlysningar beslutats under året. I båda efterfrågades tvärvetenskapliga projekt med deltagande av icke-akademiska aktörer, samt med parter från minst tre länder. I den första utlysningen, *Fostering agroecology at farm and landscape levels*, beviljades totalt 19 projekt, varav 6 med svenska parter, av totalt 89 inkomna ansökningar. I den andra utlysningen, *Integrating environmental, economic and social perspectives in assessing the performance of agroecology – Value-chain and policy implications*, beviljades också 19 projekt, 8 med svenska parter, av totalt 87 ansökningar.

Partnerskapet Biodiversa plus genomförde utlysningen *Transformativ förändring och biologisk mångfald*, med fokus på projekt som kan bidra med kunskap om hur en transformativ samhällsförändring kan vända utarmningen av den biologiska mångfalden. Av totalt 269 inkomna ansökningar beviljades 35, varav 19 med svenska parter.

Inom partnerskapet Driving Urban Transitions, DUT, har svenska aktörer haft möjlighet att söka medel i programmets tre delar: Cirkulära urbana ekonomier, CUE 15-minutersstaden och Energipositiva stadsdelar. Det svenska utlysningsarbetet bygger på ett samarbete mellan Formas, Vinnova och Energimyndigheten, där Formas ansvarar för finansieringen av svenska projektdeltagare inom pelaren Cirkulära urbana ekonomier. I *DUT Call 2024*, som beslutades under 2025, beviljade Formas 10 transnationella forsknings- och innovationsprojekt som ska bidra till städernas hållbara omställning genom samarbete mellan akademi, näringsliv och offentliga aktörer. Sverige har flest projektledare såväl som projektpartners sett över programmets samtliga utlysningar hittills. Av totalt 209 inkomna ansökningar beviljades 47 projekt, varav 10 med svenska parter.

Partnerskapet Sustainable Blue Economy Partnership, SBEP, genomförde utlysningen *Gemensamma vägar till en klimatneutral, hållbar och konkurrenskraftig blå ekonomi*. Projekten ska bidra till en klimatneutral, hållbar, produktiv och konkurrenskraftig blå ekonomi i Europa till 2030, samt stärka förutsättningarna för friska hav för både samhälle och miljö till 2050. Av totalt 113 inkomna ansökningar beviljades 24 projekt, varav 13 med svenska parter.

Inom partnerskapet Water4All genomfördes utlysningen *Vatten för en cirkulär ekonomi*, med fokus bland annat på cirkulär vattenanvändning inom industrin och i städer samt på de ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenserna av återanvändning av vatten och produkter. Av totalt 139 inkomna ansökningar beviljades 27 projekt, varav 9 med svenska parter.

Formas har även deltagit i den första utlysningen inom det samfinansierade partnerskapet Partnership on Animal Health and Welfare, PAHW: *Supporting the Future of Animal Health and Welfare*. Fokus för utlysningen var forskning och innovation som syftar till att främja djurhälsa och djurvälstånd för livsmedelsproducerande djur. Av totalt 112 inkomna ansökningar beviljades 20, varav 2 med svenska parter.

Under 2025 fattades också finansieringsbeslut för partnerskapet Future Foods första utlysning, *Transforming Food Systems – reshaping food system interactions, fostering food innovations and empowering sustainable food choices*. Utlysningen fokuserade på tre teman: hållbara och resilienta livsmedelssystem, nya livsmedel, samt hållbara livsmedelsval. För att göra ansökningsprocessen enklare för svenska sökande och effektivisera beredningen vid myndigheterna slog Formas och Vinnova ihop sina budgetar för denna utlysning. Av totalt 270 inkomna ansökningar med svenska parter beviljades 8. Formas och Vinnova har fördelat dessa mellan sig och handlägger 4 var.

Under 2025 har Formas påbörjat ett arbete med att utvärdera de partnerskap som vi medverkar i. Utvärderingen ska ge en strukturerad bild av hur partnerskapen fungerar idag, om de är effektiva och ändamålsenliga. Det är också vår intention att utvärderingen ska ge svar på vad Formas aktörer anser om partnerskapen, och vilket värde de skapar för det svenska forsknings- och innovationssystemet.

Nordiskt forskningssamarbete om Arktis och skog

Formas deltog i Nordforsks utlysning *Sustainable development of the Arctic*. Utlysningen hade inte någon fastställd tematisk inriktning, men lyfte tre nyckelord för inspiration till de sökande. Dessa var säkerhet, naturresurser och samhällsförändringar. Totalt beviljades 9 projekt finansiering, varav 5 med svenska deltagare.

Vi har också, via Nordforsk, deltagit i utlysningen *Sustainable futures of forests*, som riktade sig till forskare tidigt i karriären. Syftet var att ge forskarna möjlighet att samla expertis från Norden och Baltikum för att möta de utmaningar som regionens skogar står inför. Formas fattar beslut om vilka projekt som beviljas finansiering i början av 2026.

Jämställdhet och jämlikhet vid fördelning av forskningsmedel

Formas arbetar för jämställdhet och jämlikhet i forsknings- och innovationssystemet. Vår utgångspunkt är att forskning och innovation ska bedrivas av de personer som har de bästa kvalifikationerna. Därför motverkar vi partiskhet baserad på kön, ålder eller andra faktorer. En viktig del i arbetet är att skapa medvetenhet kring dessa frågor hos dem som vi rekryterar till de bedömningspaneler som ska granska och prioritera ansökningar. Det är också viktigt att panelerna i sig är jämställda. Vi tillämpar därför principen att inget kön ska utgöra mer än 60 procent av en panel. Totalt sett var andelen kvinnor i årets bedömningspaneler 53 procent och andelen män 47 procent.

Vi följer för alla utlysningar könsfördelningen för huvudsökanden, se tabell 14 och 15. Det gör vi för att kunna bedöma om kön kan ha påverkat utfallet. Kvinnliga huvudsökande stod 2025 för 47 procent av de handlagda ansökningarna och manliga för 53 procent. Bland de beviljade ansökningarna hade 48 procent en kvinnlig huvudsökande och 52 procent en manlig huvudsökande. Kvinnliga huvudsökande stod för 46 procent av de sökta medlen och manliga för 54 procent, vilket också motsvarar fördelningen av de beviljade medlen.

Tabell 14. Könsfördelning för handlagda respektive beviljade ansökningar samt för sökta respektive beviljade medel, 2021–2025. Statistiken gäller för huvudsökanden.

HANDLAGDA ANSÖKNINGAR	2025	2024	2023	2022	2021
Antal handlagda ansökningar totalt	2 796	1 240	2 359	2 086	2 323
Andel handlagda ansökningar kvinnor	47%	50%	43%	43%	46%
Andel handlagda ansökningar män	53%	50%	57%	57%	54%
BEVILJADE ANSÖKNINGAR	2025	2024	2023	2022	2021
Antal beviljade ansökningar totalt	421	264	419	418	426
Andel beviljade ansökningar kvinnor	48%	53%	42%	46%	48%
Andel beviljade ansökningar män	52%	47%	58%	54%	52%
SÖKTA MEDEL	2025	2024	2023	2022	2021
Sökta medel totalt (tkr)	15 285 757	6 173 216	10 271 681	8 973 599	8 922 319
Andel sökta medel kvinnor	46%	52%	45%	46%	46%
Andel sökta medel män	54%	48%	55%	54%	54%
BEVILJADE MEDEL	2025	2024	2023	2022	2021
Beviljade medel totalt (tkr)	2 058 361	1 460 064	1 780 941	1 844 485	1 691 709
Andel beviljade medel kvinnor	46%	56%	46%	50%	47%
Andel beviljade medel män	54%	44%	54%	50%	53%

Tabell 15. Könsfördelning inom respektive stödform för handlagda respektive beviljade ansökningar, samt för sökta respektive beviljade medel, 2025. Statistiken gäller för huvudsökanden.

HANDLAGDA ANSÖKNINGAR	Forskningsstöd	Karriärstöd	Samverkan- och nyttig- görandestöd	Innovations- stöd	Kommunika- tionsstöd
Antal handlagda ansökningar totalt	1 483	602	346	225	140
Andel handlagda ansökningar kvinnor	44%	49%	50%	48%	61%
Andel handlagda ansökningar män	56%	51%	50%	52%	39%

BEVILJADE ANSÖKNINGAR	Forskningsstöd	Karriärstöd	Samverkan- och nyttig- görandestöd	Innovations- stöd	Kommunika- tionsstöd
Antal beviljade ansökningar totalt	192	67	63	83	16
Andel beviljade ansökningar kvinnor	46%	45%	51%	49%	56%
Andel beviljade ansökningar män	54%	55%	49%	51%	44%

SÖKTA MEDEL	Forskningsstöd	Karriärstöd	Samverkan- och nyttig- görandestöd	Innovations- stöd	Kommunika- tionsstöd
Sökta medel totalt (tkr)	9 211 125	3 202 688	1 867 687	738 351	265 906
Andel sökta medel kvinnor	44%	49%	43%	54%	61%
Andel sökta medel män	56%	51%	57%	46%	39%

BEVILJADE MEDEL	Forskningsstöd	Karriärstöd	Samverkan- och nyttig- görandestöd	Innovations- stöd	Kommunika- tionsstöd
Beviljade medel totalt (tkr)	1 045 382	367 035	345 205	270 681	30 058
Andel beviljade medel kvinnor	46%	45%	39%	52%	57%
Andel beviljade medel män	54%	55%	61%	48%	43%

Vi följer även åldersfördelningen för huvudsökanden. Tabell 16 visar den genomsnittliga åldern för huvudsökanden i de handlagda ansökningarna och den genomsnittliga åldern för huvudsökanden i de beviljade ansökningarna. Medelåldern skiljer sig inte i någon större utsträckning dessa kategorier emellan. För de flesta stödformer är medelåldern för båda kategorierna mellan 46 och 49 år. Stödformen karriärstöd, som syftar till att stödja forskare tidigt i karriären, är den enda stödform som har en lägre genomsnittlig ålder: 37 år för handlagda ansökningar och 36 år för beviljade. Medelåldern för såväl sökande som för dem som beviljats medel har varierat relativt lite under den senaste femårsperioden.

Tabell 16. Handlagda respektive beviljade ansökningar, samt medelålder hos huvudsökanden för respektive stödform, 2021–2025

STÖDFORM, 2025	HANDLAGDA ANSÖKNINGAR		BEVILJADE ANSÖKNINGAR	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Forskningsstöd	1 483	48,7	192	49,2
Innovationsstöd	225	45,8	83	45,9
Karriärstöd	602	37,1	67	36,1
Kommunikationsstöd	140	48,7	16	49,1
Samverkan- och nyttiggörandestöd	346	48,6	63	47,7

STÖDFORM, 2024	HANDLAGDA ANSÖKNINGAR		BEVILJADE ANSÖKNINGAR	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Forskningsstöd	166	49,0	70	50,2
Innovationsstöd	245	47,1	73	47,2
Karriärstöd	591	37,0	77	35,9
Kommunikationsstöd	124	47,4	15	51,0
Samverkan- och nyttiggörandestöd	114	48,8	29	48,4

STÖDFORM, 2023	HANDLAGDA ANSÖKNINGAR		BEVILJADE ANSÖKNINGAR	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Forskningsstöd	1 256	48,8	204	48,6
Innovationsstöd	311	47,4	80	47,8
Karriärstöd	583	38,0	98	37,0
Kommunikationsstöd	101	48,3	11	50,6
Samverkan- och nyttiggörandestöd	107	51,0	25	49,2
Verksamhetsstöd	1	58,6	1	58,6

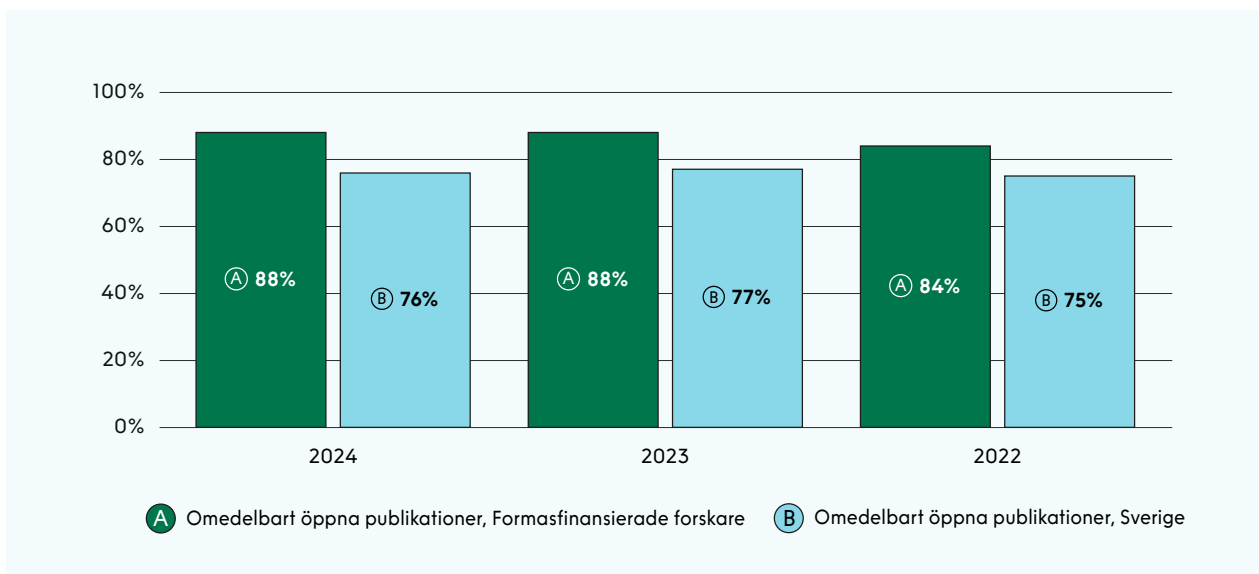
STÖDFORM, 2022	HANDLAGDA ANSÖKNINGAR		BEVILJADE ANSÖKNINGAR	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Forskningsstöd	1 193	49,4	229	48,7
Innovationsstöd	146	46,3	57	46,8
Karriärstöd	530	38,2	83	37,4
Kommunikationsstöd	100	48,6	12	50,6
Samverkan- och nyttiggörandestöd	117	47,3	37	45,8

STÖDFORM, 2021	HANDLAGDA ANSÖKNINGAR		BEVILJADE ANSÖKNINGAR	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Forskningsstöd	1 290	49,3	223	49,1
Innovationsstöd	150	45,2	58	45,2
Karriärstöd	646	37,8	97	37,3
Kommunikationsstöd	124	46,5	12	48,9
Samverkan- och nyttiggörandestöd	113	47,8	36	46,7

Formasfinansierade forskare publicerar med öppen tillgång

Sedan den 1 januari 2021 har Formas en policy som innebär att artiklar som tas fram inom ramen för projekt som vi finansierar ska vara omedelbart öppet tillgängliga. Det är i linje med EU-kommissionens rekommendation och den riktning som regeringen pekade ut i forsknings- och innovationspropositionerna 2020 och 2024. För Formasfinansierade forskare ökade andelen omedelbart öppet tillgängliga artiklar med 4 procentenheter mellan 2022 och 2023, till 88 procent. Därefter tycks ökningen ha stagnerat. Detta är samma mönster som man ser för den öppna publiceringen för Sverige som helhet under samma period.

Figur 10. Andel vetenskapliga artiklar med omedelbar öppen tillgång, 2022–2024.

Bildtext: Andel vetenskapliga artiklar med omedelbar öppen tillgång, 2022–2024.

För Formasfinansierade forskare ökade andelen omedelbart öppet tillgängliga artiklar med 4 procentenheter mellan 2022 och 2024, till 88 procent. För samtliga vetenskapliga publikationer i Sverige ökade andelen från 75 procent till 76 procent under samma period. Uppgifter gällande artiklar skrivna av Formasfinansierade forskare är hämtade från Web of Science⁸. Uppgifter gällande svenska artiklar är hämtade från Kungliga biblioteket och avser sakkunniggranskade artiklar från svenska forskande organisationer som levererar data till Swepub. Fullständiga data för 2025 saknas, varför dessa inte redovisas.

⁸ <https://www.webofscience.com/wos>. För att få fram den omedelbart öppna publiceringen användes filtret Gold och Gold-Hybrid under rubriken Open Access.

Analys och bedömning

Nedan följer en sammanställning av de analyser och bedömningar vi har gjort av de mål som kopplar till vår roll som finansjär.

De forsknings- och innovationsprojekt som Formas beviljar ska vara samhällsrelevanta och av högsta vetenskapliga kvalitet.

Vi omvärldsbevakar och för dialog med forskare och andra samhällsaktörer för att kunna basera våra utlysningar på faktiska kunskapsbehov. Vi främjar också samverkan mellan forskare och andra samhällsaktörer inom ramen för forsknings- och innovationsprojekt. I vissa utlysningar är detta ett uttalat krav. I samtliga utlysningsprocesser finns kriterier för bedömning av samhällsrelevans.

Vi erbjuder ett brett utbud av finansieringsinstrument som kan möta olika behov inom forsknings- och innovationssystemet. Projekten spänner över många forskningsämnen och hållbarhetsmål i Agenda 2030, vilket visar projektportföljens övergripande mångsidighet.

Kvaliteten i projekten säkerställer vi genom robusta bedömningsprocesser, där kriterierna är anpassade efter respektive utlysningens syfte. Granskningsprocessen följer internationellt vedertagna principer. Bedömningen görs av externa granskare med för utlysningen relevanta kompetenser. I granskningsprocessen ingår såväl granskare från forskarsamhället som från relevanta samhällsaktörer.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas ska skapa förutsättningar för ett framgångsrikt svenskt deltagande i internationella forskningssamarbeten.

Formas arbetar aktivt med att påverka inriktningen på utlysningarna inom Horisont Europa, säkerställa kopplingar mellan dessa och nationella insatser och prioriteringar, samt sprida information till potentiella svenska sökanden. Genom vårt engagemang i EU-partnerskap har totalt 71 internationella samarbetsprojekt med svensk medverkan beviljats finansiering under 2025. Projektansökningar med svensk medverkan har generellt stått sig väl i den internationella konkurrensen, i synnerhet inom svenska styrkeområden såsom vatten, samhällsbyggande och biologisk mångfald. En anledning till att det går särskilt bra inom dessa områden bedöms vara att vi tydligt har kunnat skapa kopplingar till de nationella forskningsprogram som Formas ansvarar för. Varje projektkonsortium inom EU:s partnerskap har en projektledare. Under 2025 hade 21 projekt inom de partnerskapsprogram där Formas är medfinansjär svenska projektledare.

Projekten medfinansieras av EU-kommissionen genom ett så kallat partnerskapsformat. Genom vårt deltagande i EU:s partnerskapsprogram har vi bidragit till att en betydande andel forskningsmedel från EU:s budget kommer svenska forskare till del.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas ska främja jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

Vi arbetar aktivt med våra bedömningsprocesser för att bedömningarna ska baseras på kvalitet och relevans och inte påverkas av kön eller andra irrelevanta faktorer. Vi strävar efter jämn könsfördelning i bedömningspaneler och prioriterar projekt från underrepresenterade grupper när ansökningar bedöms vara likvärdiga. Vidare uppmanas de sökande att integrera jämställdhetsaspekter i utformandet av ansökan.

Vi följer könsfördelningen bland sökanden och bland dem som tilldelas medel för att kunna bedöma om kön kan ha påverkat utfallet. Kvinnliga huvudsökande stod 2025 för 47 procent av de handlagda ansökningarna och manliga för 53 procent. Av de beviljade ansökningarna hade 48 procent en kvinnlig huvudsökande och 52 procent en manlig huvudsökande.

Bedömning: Uppfyller målet väl

4 Formas som samverkansaktör

Mål

- Formas ska skapa förutsättningar för samverkan mellan forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer.
- Formas insatser för samverkan ska vara ändamålsenligt utformade för att möjliggöra lärande, nya samarbeten och ökad handlingskraft.
- Formas ska på ett strategiskt och effektivt sätt främja användning och spridning av forskningsbaserad kunskap.
- Formas kommunikationsinsatser ska vara relevanta, begripliga och tillgängliga för den målgrupp respektive insats riktar sig till.

Hållbar utveckling kräver samarbete. Formas driver på den omställning som samhället behöver genom att mobilisera aktörer från alla sektorer: kommuner och regioner, akademi, näringsliv, myndigheter och civilsamhälle. Utmaningarna inom våra fokusområden miljö, areella näringar och samhällsbyggande är till sin natur globala. Därför sträcker sig vårt engagemang från lokala initiativ till internationella samarbeten. Vi främjar forskning och innovation som gör skillnad, och vi samverkar och kommunicerar om forskning och forskningens resultat, liksom om dess principer, villkor och riktlinjer. På så sätt bidrar vi till ett kunskapsbaserat samhälle som står rustat för framtiden.

Samhällets behov ger oss riktning

För Formas är det helt avgörande att den forskning och innovation som vi finansierar används och får genomslag i samhället. Det är i samverkan med och mellan olika samhällsaktörer som våra insatser kommer till nytta. Det är också genom samverkan med dessa aktörer som vi får insikt i vilken ny kunskap de behöver för att de ska kunna utveckla sin verksamhet på ett hållbart och konkurrenskraftigt sätt.

Identifiering av kunskapsbehov inom de nationella forskningsprogrammen

De fyra nationella forskningsprogram som Formas driver är tioåriga satsningar som ska bidra till att möta prioriterade samhällsutmaningar. Detta bland annat genom att stärka samverkan mellan forskningsutförare, forskningsfinansiärer och andra aktörer i samhället. Varje program utgår från en strategisk forskningsagenda och har en strategiskt rådgivande programkommitté med representanter från finansiärer, myndigheter och andra samhällsaktörer.

Under 2025 har de nationella forskningsprogrammen genomfört flera insatser för att identifiera behov av kunskap, kompetens, samverkan och innovation. Till exempel har det nationella forskningsprogrammet för klimat inlett en serie med hearingar i detta syfte. Under 2025 har två genomförts, en vid konferensen Climate Existence, och en vid en nätverksträff med Klimat Sverige som samlar civilsamhällesaktörer.

Det nationella forskningsprogrammet för livsmedel har, i enlighet med den nya forskningspropositionen, inrättat en rådgivande grupp med representanter från hela livsmedelskedjan. De inspel som den rådgivande gruppen har lämnat har legat till grund för utformningen av programmets utlysningar. Livsmedelsprogrammet arrangerade under året också den första upplagan av Samhällsforum Livsmedel, en arena för omvärldsbevakning och dialog kring livsmedelsfrågor. Forumet samlade aktörer från akademi, offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle.

Partnerskap inom Horisont Europa – europeisk samverkan kring prioriterade samhällsutmaningar

Partnerskapen inom Horisont Europa är strategiska samarbeten mellan EU-kommissionen, medlemsländer och associerade länder, samt näringsliv, forskningsorganisationer och andra aktörer. Det övergripande syftet med partnerskapen är att tillsammans driva forskning och innovation kring prioriterade samhällsutmaningar. Konsortierna genomför gemensamma internationella utlysningar men är också viktiga forum för internationell samverkan inom våra sakområden. Formas aktiva deltagande i partnerskapen skapar länkar och synergier mellan nationella satsningar och EU:s arbete. Det gör att frågor som är viktiga för svenska aktörer får genomslag i partnerskapens utlysningar och övriga insatser.

Nedan beskriver vi några exempel på Formas samverkan inom EU-partnerskapen som gett resultat under 2025.

Ett konsortium med 100 organisationer från 28 länder, däribland Formas, har lämnat in en ansökan om att starta ett nytt EU-partnerskap, Forest. Detta krävde dialog och samarbete mellan många aktörer och länder med olika syn på skogsfrågor. Formas har arbetat för att säkerställa att partnerskapets tematiska inriktning ska vara relevant för svenska aktörer och också informerat om möjligheten att delta i olika aktiviteter. Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, och Research Institutes of Sweden, RISE, har redan anslutit som aktiva partners i utvalda insatser, exempelvis kring skogsövervakning och delning av forsknings- och teknikinfrastruktur. Ansökan om det nya partnerskapet beviljades av EU-kommissionen strax efter årsskiftet, och arbetet kan därmed starta under 2026.

Formas ingår i den strategiska ledningen för partnerskapet för hållbar stadsutveckling, Driving Urban Transition, DUT. I den rollen skapar vi förutsättningar för nya svenska sökandekategorier i EU-finansierade utlysningar, och uppmuntrar svenska aktörer att föreslå experter till partnerskapets beredningsprocesser. Under året har Formas representerat partnerskapet i flera centrala europeiska forum, bland annat i möten kopplade till EU:s urbana agenda. Vi har också haft en nyckelroll i uppdateringen av partnerskapets strategiska färdplan. Genom vårt engagemang i DUT och vår mobilisering av svenska aktörer säkerställer vi ett svenskt perspektiv, exempelvis vikten av systemperspektiv och platsbaserade angreppssätt, präglar arbetet med urbana omställningsfrågor inom EU:s forskningsportfölj.

Inom ramen för partnerskapet Agroecology arrangerade Formas en programpunkt vid Agroecology Europe Forum i Malmö, tillsammans med partners från Norge, Spanien och Frankrike. Cirka 45 deltagare, däribland lantbrukare, forskare, studenter och representanter från företag och civilsamhällesorganisationer, samlades. Syftet var att främja ett ökat deltagande av svenska forskare i partnerskapets insatser, samt att öka svenska aktörers möjligheter att påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik inom jordbruksområdet.

Tvärsektoriella projekt för behovsdriven forskning och innovation

Att främja samverkan inom forsknings- och innovationsprojekt är en nyckelstrategi för att forskningen ska få genomslag. När forskare samarbetar med beslutsfattare, företag och civilsamhälle ökar forskningens relevans eftersom den utgår från faktiska behov och utmaningar. Detta bäddar för att kunskapen omsätts i styrning, regelverk, innovationer och ändamålsenliga lösningar. Därför arbetar vi systematiskt för att skapa förutsättningar för samverkan inom ramen för enskilda projekt. Vi har under 2025 genomfört flera utlysningar där samverkan har varit ett uttalat krav.

De strategiska innovationsprogrammen, Impact Innovation samt Biosociety arbetar aktivt för att skapa samhällseffekter genom innovationer som kan stärka näringslivet eller utveckla arbetssätt i offentlig sektor eller andra organisationer. Projekt som bygger på bred samverkan är avgörande, eftersom omställningen ofta kräver insatser på flera nivåer, till exempel att ny teknik kombineras med beteendeförändringar eller policyutveckling.

Från kunskapsluckor till beslutsunderlag för miljömålsarbetet

Formas har i uppdrag att systematiskt analysera och sammanställa resultat från publicerad forskning för att bidra till att Sverige når sina miljömål. Uppdraget omfattar även att identifiera områden där kunskapsläget är omtvistat eller otillräckligt, eftersom det är där forskningssammanställningarna kan göra störst nytta.

Samverkan med miljömålsaktörerna, det vill säga framför allt myndigheter, länsstyrelser och kommuner, är avgörande för att vi ska genomföra uppdraget på ett ändamålsenligt sätt. I dialog med relevanta aktörer identifierar vi frågor som behöver besvaras för att miljömålsarbetet ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Ett exempel från 2025 är vår medverkan vid ett samverkansmöte arrangerat av Naturvårdsverket, kopplat till arbetet med den fördjupade utvärderingen av miljömålsarbetet. Syftet med mötet var att knyta kontakter myndigheter emellan och utbyta kunskap.

Forskningskommunikation

Formas arbetar för att kommunicera forskning och forskningsresultat samt för att öka kännedomen om vår verksamhet. Våra egna huvudkanaler är formas.se, den redaktionellt självständiga webbtidningen *Extrakt*, Formas nyhetsbrev, LinkedIn, samt konferenser, seminarier och personliga möten. Genom fysiska och digitala träffar bidrar vi till att sprida kunskap och forskningsresultat samtidigt som vi sammanför olika aktörer, organisationer och sektorer. Vi väljer ämnen där forskning och innovation kan bidra med nya lösningar och perspektiv på komplexa och aktuella samhällsfrågor.

Digitala kanaler

Våra två webbplatser, formas.se och *Extrakt*, vänder sig till olika målgrupper och har olika typ av innehåll. Huvudsyftet med formas.se är att rätt sökande ska hitta rätt utlysning. Här samlar vi också nyheter och information om våra systematiska forskningssammanställningar, kunskapsområden, uppdrag och event. Genom att strukturera webbplatsen på detta sätt kan vi följa och förstå vad våra målgrupper behöver, vilket ger oss möjlighet att utveckla innehållet.

Extrakt är en digital tidning som erbjuder oberoende vetenskapsjournalistik i enlighet med sitt redaktionella uppdrag. Syftet med *Extrakt* är att ge tillgång till den senaste forskningen och bidra till ökad kunskap om forskning och forskningsresultat. *Extrakt* når personer som arbetar med frågor där forskning inom våra fokusområden kan komma till användning.

Vi utvecklar kontinuerligt våra webbplatser. Under året har båda uppdaterats för att uppfylla aktuell tillgänglighetslagstiftning. På formas.se har vi implementerat en ny navigation och lanserat sidor som lyfter fram Formas tio kunskapsområden. För att vårt innehåll ska nå ut och användas kommunicerar vi det via nyhetsbrev och genom eget innehåll på LinkedIn. Våra utlysningar får mest uppmärksamhet, men vi ser ett ökande intresse för våra kunskapssidor och event.

Konferenser

För sjätte året i rad arrangerade vi Formas kunskapsdag Agenda 2030. Årets tema var Fem år kvar – så gör forskningen mest nytta nu. Konferensen har etablerats som en mötesplats för kunskapsutbyte och nätverkande med och mellan aktörer som arbetar med hållbarhet, forskning och innovation. Över 1000 personer deltog, varav cirka 400 på plats. Deltagarna bestod i huvudsak av beslutsfattare, experter och sakkunniga inom akademi, civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor. Huvudprogrammet spelades in och har setts av mer än 1500 personer i efterhand.

Samverkanskonferensen Omställning pågår! var ett annat stort evenemang under 2025, arrangerat av de nationella forskningsprogrammen för klimat respektive hållbart samhällsbyggande. Konferensen samlade 450 deltagare från en bredd av sektorer för fördjupade diskussioner och workshops om framtidens hållbara och klimatneutrala samhällen.

Under hösten genomförde vi tillsammans med Arkdes och Rådet för levande städer konferensen Levande Stad 2025 – gestaltning för attraktiva livsmiljöer. Konferensen samlade cirka 250 deltagare på plats och cirka 1 000 digitalt. Under konferensen delades aktuell forskning och inspirerande exempel på hur attraktiva, trygga och väl gestaltade städer och samhällen kan utvecklas.

Formas frukost och kunskapskvart

Inom ramen för vår seminarieserie Formas frukost har vi arrangerat fyra frukostseminarier. Seminarierna har bidragit till kunskapsspridning, breddade perspektiv, nya kontakter och diskussioner om aktuella frågor och utmaningar inom ämnena klimatomställning och styrmedel, näringsliv och biologisk mångfald, internationella forskningssamarbeten och ålförvaltning. Våra frukostseminarier samlar cirka 150–250 deltagare per tillfälle. Dessa kommer från företag, myndigheter, akademi, offentlig förvaltning och civilsamhället, eller är enskilda personer med intresse för de frågor som diskuteras.

Med vårt kortformat Formas kunskapskvart förmedlar vi forskningsresultat i digital form och erbjuder deltagare möjlighet att ställa frågor till forskare och experter. Under året har vi genomfört sex kunskapskvartar som tillsammans samlat drygt 250 deltagare. Kunskapskvartarna spelas in och har setts av cirka 200 personer i efterhand. Exempel på kunskapskvartar är *Kan väljare och politiker enas om en effektiv och genomförbar klimatpolitik?* och *Så påverkar livsmedelskonsumtion den biologiska mångfalden*.

Dialogmöten kring aktuella och angelägna frågor

Vi arrangerar dialogmöten kring specifika frågor och ämnen. Ett exempel från året är ett resultatseminarium med anledning av vår utvärdering av den svenska ålförvaltningen. Ett annat exempel är ett dialogmöte om vår forskningsammansättning *Effekter på växthusgasflöden av att fleråriga gräsmarker etableras på organogen jordbruksmark*, som vi arrangerade i samarbete med Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, KSLA.

Också seminariet Med livsmedel i centrum arrangerade vi tillsammans med KSLA. Där presenterade vi åtta nya centumbildningar inom det nationella forskningsprogrammet för livsmedel, och deras arbete med att utveckla ny kunskap, kompetens och praktisknära lösningar som stärker livsmedelssystemens konkurrenskraft, beredskap och hållbarhet.

Under Almedalsveckan i Visby genomförde vi ett seminarium om framtidens livsmedelskedja och ett slutet rundabordsamtal om robust infrastruktur. Tillsammans med övriga forskningsfinansiärer genomförde vi ett frukostseminarium om forskningens roll för att stärka samhället i en föränderlig värld. Vi deltog även i samarbetet kring en dag om Sveriges innovationssatsning Impact Innovation.

Formas arrangerade också ett sido-event under den internationella livsmedelskonferensen EAT Stockholm Food Forum. Representanter från bland annat akademi, lantbruk och internationella organisationer diskuterade hur våra matvanor, traditioner och identiteter kan användas som drivkrafter för förändring.

Ytterligare ett exempel är ett seminarium, Socialt hållbar bostadsförsörjning, som det nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande arrangerade tillsammans med Sällskapet riksdagsledamöter och forskare, RIFO. Syftet var att dela forskningsresultat och kunskap, samt att möjliggöra dialog och samverkan mellan forskare och beslutsfattare inom området.

Dessutom har vi arrangerat seminarier kring angelägna frågor på Forskartorget under Bokmässan i Göteborg, och samverkat med övriga forskningsråd i arrangemanget Forskar Grand Prix. Vi har även hållit digitala internationella lunchträffar med fokus på hållbar urban omställning.

Stöd för forskningsutövare

För att främja lärande och samarbeten mellan projekt och för att informera om kommande finansieringsmöjligheter genomför vi insatser riktade mot forskningsutövare. Under året har vi bland annat arrangerat workshops för projekt som fick medel i utlysningarna *Konsumtion i linje med klimatmålen, Klimatneutrala och socialt hållbara kommuner* respektive *Hållbar, cirkulär och resurseffektiv byggd miljö*. Alla projektledare från utlysningen *Karriärstöd för forskare tidigt i karriären 2024* bjöds in för en gemensam dag. Vi har också genomfört ett avslutningsmöte för projekt från utlysningen *Klimatneutrala och socialt inkluderande kommuner*.

Genom partnerskapet Agroecology och vår expertroll inom EU-uppdraget En giv för den europeiska marken har vi arrangerat två seminarier i samarbete med Vinnova och KSLA. Syftet var att informera om så kallade living labs, en metod där forskare, lantbrukare, myndigheter, företag och civilsamhälle samskapar innovativa lösningar under verkliga förhållanden. Seminarierna har gett svenska aktörer förståelse för konceptet och kunskap om möjligheterna att söka medel för denna typ av verksamhet inom Horisont Europa.

Ett annat exempel är en session som vi anordnade vid Transition Lab Forum i Karlstad, arrangerat av Karlstads kommun, Kristinehamns kommun och Viable Cities. Forumets tema var klimat och beredskap för resilienta städer och samhällen. Vid vår session medverkade projekt finansierade inom EU:s uppdrag för klimatanpassning och det nationella forskningsprogrammet om klimat. Rubriken var Klimatanpassning och utsläppsminskning i lokal beredskap, och syftet kunskapspridning, nätverkande och lärande.

Ytterligare ett exempel är att vi har hållit en utbildning i det policy brief-format som programmet för hållbart samhällsbyggande har utvecklat. Policy briefs är korta och lättillgängliga kunskapsunderlag som kan stödja beslutsfattare. Utbildningen riktade sig till projekt som fått medel i utlysningen *Samhällsplanering för omställning, steg 2*.

Vi arbetar aktivt för att sprida kunskap om vår finansieringsverksamhet och våra utlysningar. Som en del av detta genomför vi webinarier kopplade till våra utlysningar, vilka är välbesökta och uppskattade av både forskare och Grants Offices. Utöver digitala aktiviteter deltar vi årligen vid flera fysiska event, bland annat Grants Days i Uppsala, Stockholm och Lund, där vi presenterar våra finansieringsmöjligheter. Dessutom arrangerar vi olika typer matchningsevent för aktörer som vill söka i våra flerpartsutlysningar.

Forum för strategisk myndighetssamverkan

Formas samverkar med andra myndigheter för att stärka koordinering, främja kunskapsutbyte och effektivisera gemensamma insatser.

EU-samordningsfunktionen

I den nationella EU-samordningsfunktionen, EU-sam, ingår Formas, Energimyndigheten, Forte, Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och Vinnova. Det primära syftet är att samordna det svenska deltagandet i Horisont Europas partnerskap, men EU-sam är också ett forum för informationsutbyte och dialog. Under året har EU-sam bland annat bevakat möjligheterna och förutsättningarna för EU-partnerskap i det nästkommande europeiska forsknings- och innovationsprogrammet, Horisont Europa 2028–2034, FP10.

Myndigheternas samordningsgrupp

Myndighetscheferna för Formas, Vetenskapsrådet, Forte, Vinnova, Energimyndigheten och Rymdstyrelsen ingår i en samordningsgrupp som löpande utbyter information samt initierar gemensamma insatser i syfte att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Dialog och samordning sker också på ledningsnivå mellan de berörda myndigheternas kommunikations- och analysverksamheter, i egna samordningsgrupper.

Under året har myndigheternas samordningsgrupp genomfört fyra ordinarie möten. Huvudfokus för dessa möten har varit

- informationsutbyte och samordning kring nya uppdrag till följd av den forsknings- och innovationsproposition som beslutades 2025
- projekt för gemensam datautveckling
- gemensam analys av forsknings- och innovationsinsatser för klimatomställning, ett av de områden för acceleration som myndigheterna lyfte i det gemensamma förslaget till regeringens forsknings- och innovationsproposition.

Utöver dessa möten har generaldirektörerna haft ett antal informella avstämningar för att diskutera och utbyta erfarenheter kring specifika frågor. Dessutom planerade och genomförde myndigheterna gemensamma seminarier i Almedalen.

Myndighetssamverkan för innovationsfrämjande i livsmedelssektorn

Formas ingår i flera grupperingar med andra myndigheter och intressenter med särskilda uppdrag inom livsmedelsstrategin. Ett exempel är Myndighetssamverkan för innovationsfrämjande i livsmedelssektorn, där också Jordbruksverket, Vinnova, Tillväxtverket och Formas ingår.

Syftet är att

- effektivisera myndigheternas insatser för att nå livsmedelsstrategins mål
- samordna regeringsuppdrag som berör mer än en myndighet
- stärka innovationskraften i livsmedelssektorn.

Under 2025 har Formas inom ramen för samarbetet genomfört en utlysning tillsammans med Tillväxtverket. Myndigheterna har gemensamt i denna utlysning skapat möjligheter för Formas livsmedelscentrum att ta del av medel ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF, 2021–2027. Målet är att stärka de regionala ekosystemen och därigenom främja utvecklingen av nya produkter, tjänster, processer och affärsmodeller som bidrar till en hållbar livsmedelskedja och stärkt beredskap.

GD-forum

Under året har vi fortsatt vårt arbete inom GD-forum, ett forum för samverkan mellan svenska myndigheter kring Agenda 2030. GD-forum omfattar idag drygt 90 statliga myndigheter. Formas ingår i styrgruppen och ansvarade tillsammans med KTH för samverkansplanen för 2024–2025 samt för utvecklingen av planen för 2026–2027. Tillsammans med Folkhälsomyndigheten har vi gjort en översyn av forumet, vilket bland annat resulterade i uppdaterade skrivningar kring forumets ambition samt en satsning på att bredda medlemskretsen.

Formas har också ansvarat för två webinarier inom GD-forums lärandeaktiviteter under året, ett tillsammans med Klimatpolitiska rådet om plattformen Panorama, som visualiserar vägen mot nettonollutsläpp 2045, och ett med Nationellt organ för dialog och samråd, NOD, för att främja samverkan mellan myndigheter och civilsamhället.

Dialog med svenska lärosäten

Formas har löpande kontakter med forskare och ledningar vid svenska lärosäten. Under 2025 genomförde dessutom Formas ledning platsbesök på Acceleratorn vid Stockholms universitet, Beijerinstitutet vid Kungliga vetenskapsakademien, Nordregio, samt Stockholm Environment Institute.

Tillsammans med Sveriges universitets- och högskoleförbund, Vetenskapsrådet, Forte och Vinnova arrangerar vi årligen ett dialogseminarium för forskningsfinansiärer och svenska lärosätesledningar. Vid årets seminarium fokuserades den strategiska dialogen bland annat på AI och forskning samt på de satsningar som initierats efter den senaste forsknings- och innovationspropositionen. Formas medverkade även som talare vid SUHF:s årskonferens, som hade temat Klimatförändring: dess korrelation till annan krisberedskap och lärosätenas roll.

Med anledning av det förändrade forskningsklimatet i USA efter det att den nya presidentadministrationen installerades 2025 har vi fört samtal med andra finansiärer, både nationellt och internationellt. Formas bjöd också in rektorerna vid de lärosäten som tar emot mest medel från oss till en strategisk dialog. Samtalet gav oss värdefulla insikter om lärosätenas syn på förutsättningarna för samarbeten med, och rekrytering av, amerikanska forskare, samt om hur det förändrade omvärldsläget påverkar forskningen inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande. En slutsats var att det i dagsläget inte finns behov av ytterligare snabba insatser. I stället behövs långsiktiga förutsättningar för att attrahera kompetens från länder inom och utanför Europa, då USA inte ses som lika attraktivt som tidigare. En annan slutsats var att det är viktigt att Sverige och Europa stärker klimatforskningen, som nu kraftigt nedprioriteras i USA.

Nationella initiativ för hållbara städer, samhällen och hav

Formas medverkar i flera nationella samarbeten med syftet att effektivisera omställningen mot hållbara städer, samhällen och hav.

Rådet för levande städer

Formas är en av 16 medlemmar i Rådet för levande städer. Rådet fick 2025 ett nytt uppdrag, kopplat till regeringens strategi för levande och trygga städer. Det ledde till en reviderad årsplan med nya aktiviteter utöver de pågående.

Under Formas ledning sammanställde rådet under året kommunernas behov för att stärka sin omställningsförmåga. Kartläggningen visade bland annat att många kommuner efterfrågar mer kunskap om statlig styrning, organisering och finansiering av insatser.

Rådets medlemmar har bidragit med material till den gemensamma webbplatsen Hållbar stad, som underlättar för kommuner och andra aktörer att hitta aktuell information om stads- och samhällsutveckling, exempelvis finansieringsmöjligheter och nya kunskapsstöd.

Vidare har rådet under 2025 fortsatt satsningen *Visioner i norr 2.0 – (Från) ord till handling*, som stödjer de kommuner i Norrbottens och Västerbottens län som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner. Tre tvärdisciplinära team har arbetat vidare för att skapa hållbara, vackra och inkluderande livsmiljöer i kommunerna Gällivare, Kiruna och Umeå. Formas har, tillsammans med Arkdes, Energimyndigheten och Vinnova, varit drivande i arbetet och bidragit med finansiering.

Svensk modell för hållbar urban utveckling

Svensk modell för hållbar urban utveckling är ett samarbete mellan elva myndigheter. Plattformen, som är knuten till Rådet för levande städer, ska genom erfarenhetsutbyte och fördjupad samverkan förbättra myndigheternas stöd till kommuner och regioner i deras arbete för en omställning till hållbara städer och samhällen. Arbetet finansieras delvis genom det Nationella regionalfondsprogrammet för hållbar urban utveckling inom Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF, 2021–2027. Formas leder tillsammans med Energimyndigheten plattformens arbetspaket om fördjupad myndighetssamverkan.

Under 2025 tog vi fram guiden *Externfinansiering för hållbar samhällsutveckling – En guide i åtta steg*, publicerad via Länsstyrelsen i Stockholm och riktad mot kommuner. Tillsammans med andra myndigheter höll vi även digitala informationsträffar om utlysningar som kommuner och regioner kan söka medel i.

Klimatkontrakt 2030

Klimatkontrakt 2030 är ett verktyg för att uppnå klimatneutrala städer 2030 med bibehållen eller ökad livskvalitet för invånarna. Det bygger på ett långsiktigt samarbete mellan 48 kommuner samt Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket, Naturvårdsverket och Formas. Klimatkontrakt 2030 drivs av Viable Cities, ett strategiskt innovationsprogram som Formas delfinansierar. Genom att signera klimatkontraktet åtar sig Formas, tillsammans med övriga deltagande myndigheter, att påskynda omställningen genom

- policyutveckling
- samordnad finansiering
- främjande av svenskt deltagande i europeiska initiativ.

Under 2025 har särskilt fokus legat på att samordna finansieringsinsatserna till kommuner och regioner. Formuleringarna i klimatkontraktet har också setts över och utvecklats.

Nationell kommitté för FN:s årtionde för havsforskning

Formas har sedan 2021 uppdraget att vara värd för en nationell kommitté för FN:s årtionde för havsforskning, 2021–2030. I kommittén ingår representanter för Havsmiljöinstitutet, Havs- och vattenmyndigheten, Naturskyddsföreningen, Polarforskningssekretariatet, SMHI och svenska Unescorådet. Under året har kommittén arbetat vidare i linje med den implementeringsplan som antogs 2024, med fokus på havsmedvetenhet. Formas koordinerar arbetet och säkerställer synergier med det nationella forskningsprogrammet om hav och vatten, och med internationella forskningssatsningar.

Formas fick under året ett särskilt uppdrag att bistå regeringen inför FN:s havskonferens som hölls i Nice i juni. Havs- och vattenmyndigheten fick samma uppdrag. Under våren bildade de båda myndigheterna och Regeringskansliet en arbetsgrupp. Formas tog initiativ till ett rundabordssamtal på Regeringskansliet med syftet att utbyta information om planerade evenemang och projekt, samt att identifiera frågor som svenska aktörer ville lyfta under konferensen. Samtalet samlade 33 deltagare från 22 organisationer. Mötet resulterade i en samlad bild av det svenska engagemanget, både på plats i Nice och nationellt.

Samverkan kring forskning och forskningens förutsättningar

Formas samverkar nationellt och internationellt för att stärka de långsiktiga förutsättningarna för forskning och innovation. Genom dialog och gemensamma insatser med andra forskningsfinansiärer och aktörer bidrar vi till att utveckla strukturer, miljöer och villkor som möjliggör ett väl fungerande forsknings- och innovationssystem. Under 2025 har ett särskilt framträdande tema i det internationella samtalet varit ansvarsfull internationalisering, det vill säga hur man kan värna och uppmuntra internationella samarbeten och öppen vetenskap samtidigt som säkerhetsaspekter beaktas.

Internationella strukturer för forskningssamverkan

Weave är ett europeiskt initiativ, utvecklat av forskningsfinansiärer. Syftet är att stödja högkvalitativa internationella forskningssamarbeten. Genom Weave kan forskare från två eller tre europeiska länder lämna in en gemensam forskningsansökan till någon av de deltagande finansiärerna. Ansökan genomgår endast en utvärderingsprocess, men varje projektpart finansieras av sitt lands finansiär. Formas samarbetar för närvarande med tre forskningsfinansiärer i tre länder: Schweizerischer Nationalfonds i Schweiz, Luxembourg National Research Fund i Luxemburg, och Research Foundation Flanders i Belgien. Genom Formas samarbete inom Weave ger vi möjlighet till bredare internationella samarbeten inom våra forskarinitierade projekt i *Utforska*.

International Institute for Applied Systems Analysis, IIASA, samlar framstående forskare från hela världen för att bedriva policyinriktad, tvärvetenskaplig systemanalys av globala och komplexa samhällsfrågor. Formas är sedan 2001 det svenska medlemsorganet och har hand om sekretariatet för den nationella medlemsorganisationen. Forskare tidigt i karriären har genom Formas möjlighet delta i IIASA:s sommarprogram. Genom IIASA stärker Sverige sin position i det internationella arbetet för att lösa komplexa globala hållbarhetsutmaningar.

Formas stödjer det globala nätverket Scholars at Risk, SAR. SAR arbetar för den akademiska friheten i världen, bland annat genom att ge skydd åt forskare som inte kan vara verksamma i sina hemländer. Under 2025 har Formas bidragit med medfinansiering till lärosäten för anställning av forskare inom SAR Sverige.

Internationellt samarbete kring forskningspolicy

Ett centralt samverkansorgan är Science Europe, som samlar forskningsfinansiärer, lärosäten och andra forskningsutförare från 30 länder. Science Europe har en viktig roll i att mobilisera europeiska aktörer kring gemensamma ståndpunkter. Under 2025 har EU:s kommande forsknings- och innovationsprogram, FP10, stått i fokus för Science Europes arbete, liksom ansvarsfull internationalisering och öppen vetenskap.

Formas samarbetar också med nordiska organisationer och nationella forskningsfinansiärer i Norden. Nordic Heads of Research Councils, Nord Horcs, är en sammanslutning där ledarna för de nordiska forskningsfinansiärerna möts för att diskutera policyfrågor och för att utbyta information. Formas var värd för årets första Nord Horcs-möte och deltog på det andra mötet som genomfördes på Island.

NordForsk är en nordisk organisation för forskningssamverkan som Formas ingår i. NordForsk har under året bland annat arrangerat en seminarieserie om AI som vi har engagerat oss i.

Samverkan kring öppen vetenskap

Formas samverkar kring öppen vetenskap på både nationell och internationell nivå. Vi fokuserar främst på tre områden:

- öppen tillgång till vetenskapliga publikationer
- öppen tillgång till forskningsdata
- utvecklingen av vetenskaplig bedömning och meritering av forskning och forskare

En rättvis, jämlik och öppen vetenskaplig publicering är avgörande för att upprätthålla och stärka forskningskvaliteten. Det bidrar också till att forskningsresultat kommer till större nytta i samhället. För att säkerställa att publicering i högre grad styrs av akademien än av kommersiella aktörer behöver alternativa modeller utvecklas. Formas har därför under året, tillsammans med Forte, Vetenskapsrådet, en rad europeiska finansörer samt EU-kommissionen, beslutat att finansiera och gemensamt driva den öppna publiceringsplattformen Open Research Europe, ORE. Samtliga forskare i Sverige, liksom forskare i övriga deltagande länder, kommer att kunna publicera sig på plattformen kostnadsfritt.

Formas har sedan flera år, tillsammans med andra statliga finansörer, samt bland annat Riksbankens Jubileumsfond, KK-stiftelsen och Kungliga biblioteket, varit en del av ett nationellt nätverk för öppen tillgång. Formas deltar också, tillsammans med Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova samt Kungliga biblioteket och Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF, i en samrådsgrupp om finansieringen av öppen tillgång till publikationer. Ett resultat av samarbetet är att Formas tillsammans med Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova, genom det så kallade Bibsamkonsortiet, har tecknat avtal med en rad förlag som enbart ger ut helt öppna tidskrifter. Avtalen möjliggör för forskare i Sverige, vars organisationer är anslutna till Bibsam, att från och med 2024 utan kostnad publicera sig i dessa tidskrifter. Under 2025 har avtalet förlängts med ytterligare ett år för att gälla även år 2026.

Formas är också medlem i Coalition S, en sammanslutning av främst europeiska finansörer som driver frågan om omedelbar öppen tillgång till publikationer, och nationellt deltar vi i Vetenskapsrådets myndighetsövergripande referensgrupp för öppen tillgång till forskningsdata.

Omställningen till ett öppet vetenskapssystem kräver också nya sätt att bedöma forskning och forskare. Formas är därför, i samarbete med andra svenska forskningsfinansierare, aktivt inom Coalition for Advancing Research Assessment, Coara. Coara är en växande global rörelse med ett stort antal organisationer inom forsknings- och innovationssystemet från ett femtiotal länder. Syftet är att utveckla bedömnings- och meriteringssystemet i enlighet med principerna för öppen vetenskap, och att skapa en gemensam syn på hur forskning och forskare bäst bedöms och värderas.

Formas ingår tillsammans med ett 20-tal andra svenska aktörer inom forsknings- och innovationssystemet i det svenska National Chapter som leds av SUHF. Vi har särskilt engagerat oss i en arbetsgrupp om bedömning av ansökningar på nationell nivå, och där tagit del av erfarenheter från andra länder. Lärdomarna har vi använt oss av när vi tillämpat Coara-principerna inom våra utlysningar *Utforska* och *Karriärstöd*.

Analys och bedömning

Nedan följer en sammanställning av de analyser och bedömningar vi har gjort av de mål som kopplar till vår roll som samverkansaktör.

Formas ska skapa förutsättningar för samverkan mellan forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer.

Vi främjar samverkan mellan forskare och andra samhällsaktörer i många av våra utlysningar. I de utlysningar som sker inom de nationella forskningsprogrammen och andra liknande satsningar ställer vi ofta uttalade krav på medverkan av näringsliv, offentliga aktörer eller ibland civilsamhället. Under 2025 gällde det sju utlysningar. Exempel är *Effekt – från forskning till nytta*, samt utlysningar inom programmen Shift Sweden, Water Wise Societies och Biosociety. Formas möjligheter att ge statsstöd till företag gör det enklare för näringslivet att delta. I allt från matchmaking-möten inom ramen för öppna utlysningar till konferenser som exempelvis Agenda 2030-konferensen skapar vi mötesplatser mellan forskare och andra samhällsaktörer. Genom vår medverkan i ett antal EU-partnerskap öppnar vi dörrar för samverkan mellan forskare och aktörer i andra länder. Vårt arbete med öppen vetenskap och utveckling av meritvärdering i linje med den internationella utvecklingen inom Coara handlar i hög grad om att fånga kvalitetsaspekterna av samverkan, genom att uppvärdera och synliggöra samverkan mellan forskare och det omgivande samhället.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas insatser för samverkan ska vara ändamålsenligt utformade för att möjliggöra lärande, nya samarbeten och ökad handlingskraft.

Genom att arrangera mötesplatser i olika format möjliggör vi kunskapsutbyte och dialog. I maj 2025 arrangerade vi Agenda 2030-konferensen för sjätte gången, med över 1 000 deltagare från akademi, näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor. I mars hölls samverkanskonferensen Omställning pågår! som samlade en bred grupp aktörer för att diskutera hur vi tillsammans kan skapa hållbara och klimatneutrala samhällen. I oktober arrangerade Formas i samarbete med Arkdes konferensen Levande Stad 2025 – gestaltning för attraktiva livsmiljöer, med 250 deltagare på plats och över 1000 deltagare digitalt.

Vi skapar forum för nätverkande mellan beviljade projekt, vilket stärker möjligheterna till gemensamt lärande och synergier. Exempelvis samlar vi alla unga forskare som fått finansiering i vår utlysning *Karriärstöd*. Genom aktiva insatser i internationella nätverk bidrar vi till erfarenhetsutbyte och ökad handlingskraft gällande forskningspolitiska frågor.

Formas medarbetare är efterfrågade som deltagare och facilitatorer vid andra aktörers evenemang. Vi har exempelvis medverkat i panelsamtal på Biodiversity Symposium på Göteborgs universitet, Future Proof the Green Transition: Mobilize for Safe and Sustainable by Design på Ingenjörsvetenskapsakademien, på utställningen Framtidens hållbarhetsforskning där KTH:s doktorandprojekt kring hållbarhetsforskning presenterades, samt på rundabordssamtal på World Urban Forum i Kairo.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas ska på ett strategiskt och effektivt sätt främja användning och spridning av forskningsbaserad kunskap.

Formas främjar samverkan inom ramen för forsknings- och innovationsprojekt, vilket skapar goda förutsättningar för att forskningsresultaten kommer till användning. Vi genomför målgruppsanpassade insatser kring specifika samhällsrelevanta frågor. Under året har vi till exempel genomfört seminarier för att förmedla resultaten av den systematiska forsknings-sammanställning som vi färdigställde under året, om växthusgasflöden från organogen jordbruksmark, samt den utvärdering av svensk ålförvaltning som vi slutförde 2024. När det gäller det första exemplet har Jordbruksverket bekräftat att de kommer använda det vetenskapliga underlaget i förhandlingar och diskussioner med EU-kommissionen, bland annat inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP. Utvärderingen av svensk ålförvaltning har använts av Havs- och vattenmyndigheten i framtagandet av en ny förvaltningsplan.

Genom verktyget Smart Built Toolbox, som samlar över 300 projekt, ger vi kommuner, byggföretag, arkitektföretag, beslutsfattare och andra utförare inom samhällsbyggnad tillgång till resultat från forskning och innovation om hållbart byggande. Sedan mars 2025 publicerar vi även slutsatser från forskningsprojekt som kan bidra till klimat-omställningen på plattformen Panorama.

Enligt vår policy ska artiklar som tas fram inom ramen för projekt som vi finansierar vara omedelbart öppet tillgängliga, vilket kan främja användning och spridning av forskningsresultat. År 2024 var andelen omedelbart öppna vetenskapliga artiklar 88 procent.

Bedömning: Uppfyller målet

Formas kommunikationsinsatser ska vara relevanta, begripliga och tillgängliga för den målgrupp respektive insats riktar sig till

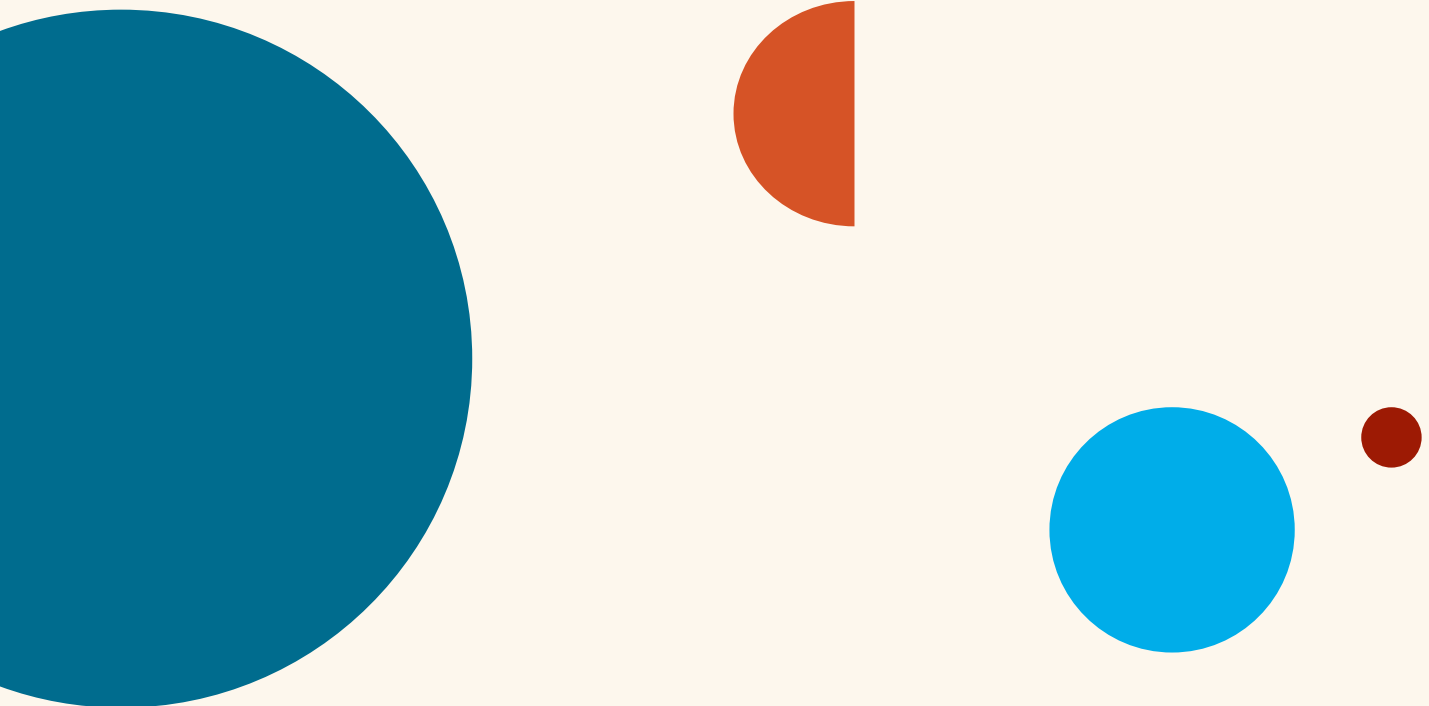
Formas arbetar med olika verktyg, från personliga möten till sociala kanaler, för att kommunicera forskning och forskningsresultat samt informera om våra utlysningar och olika uppdrag. Vi följer tillgänglighetskrav i våra digitala kanaler och använder klarspråk. Olika insatser stöttar och förstärker varandra. Vi har störst räckvidd i vår sociala kanal och vårt nyhetsbrev. I våra insatser kopplade till utlysningar och forsknings-sammanställningar är kommunikationen fokuserad på definierade målgrupper. Vi lyfter fram våra medarbetare för att vara tillgängliga för frågor och kontakt. När vi utformar insatser utgår alltid dessa från en analys av målgruppens behov och engagemang. I våra konferenser och frukostmöten lyfter vi målkonflikter och systemperspektiv för att skapa utrymme för reflektion, lärande och samtal. Vi har processer för att säkerställa att vår information är korrekt, transparent och tillgänglig.

Bedömning: Uppfyller målet väl

5 Formas som expertmyndighet

Mål

- Formas forskningsammansättningar, kunskapsunderlag och analyser ska vara relevanta, tillförlitliga och trovärdiga, och ändamålsenligt utformade för att kunna stödja olika samhällsaktörer.
- Formas ska bidra till policyutveckling genom sakliga och välgrundade insatser och inspel.

Inom vårt uppdrag för hållbar utveckling har vi byggt upp kunskap, kompetens och data som efterfrågas från många håll. Som expertmyndighet granskar och sammanställer vi forskning och bidrar med analyser som stödjer samhällsomställningen. Vår expertis är också betydelsefull för utvecklingen av forskningspolitiken, där många riktlinjer och strategier utformas internationellt. De stora samhällsutmaningarna kräver gemensamma insatser. Därför deltar vi som experter i såväl nationella som internationella sammanhang, för att utbyta kunskap, analysera komplexa frågor och bevaka svenska intressen.

Expertis inom evidensbaserad

Formas har i uppdrag att analysera och sammanställa publicerad forskning för att ta fram evidensbaserade underlag som kan användas i arbetet med Sveriges miljömål. Uppdraget genomförs främst genom så kallade systematiska forskningssammanställningar.

Syftet med systematiska forskningssammanställningar är att ge ett så tillförlitligt svar som möjligt på en fråga baserat på all tillgänglig forskning. Vi utgår i vårt arbete från de metodologiska riktlinjer som den internationella organisationen Collaboration for Environmental Evidence har utarbetat. För att säkerställa en hög vetenskaplig kvalitet involverar vi också en grupp sakkunniga forskare i varje projekt. Som komplement till forskningssammanställningarna tar vi även fram en samhällsekonomisk analys gällande den aktuella frågan, för att ge ett bredare beslutsunderlag.

Systematiska forskningssammanställningar 2025 – fokus på klimat och biologisk mångfald

Forskningssammanställningen *Effekter på växthusgasflöden av att fleråriga gräsmarker etableras på organogen jordbruksmark* färdigställdes under året. Organogena jordar, till exempel dränerade torvjordar, innehåller mycket organiskt kol. Dessa marker är problematiska ur klimatsynpunkt eftersom de släpper ut stora mängder växthusgaser. Att övergå från odling av ettåriga grödor till etablering av fleråriga gräsmarker har föreslagits som en åtgärd som kan minska växthusgasavgången. Baserat på den forskning som finns går det dock inte att avgöra om denna åtgärd faktiskt har effekt.

Resultaten och slutsatserna från forskningssammanställningen har kommunicerats brett genom ett öppet seminarium som arrangerades i samverkan med Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, KSLA. Vi har också genomfört mer riktade kommunikationsinsatser, bland annat mot Jordbruksverket. Jordbruksverket kommer att använda forskningssammanställningens slutsatser som stöd vid utveckling av styrmedel⁹ och vid diskussioner på EU-nivå, inte minst vid förhandlingar om den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP.

Under året har vi arbetat med ytterligare fem forskningssammanställningar, som har kommit olika långt i processen, se figur 11 på nästa sida.

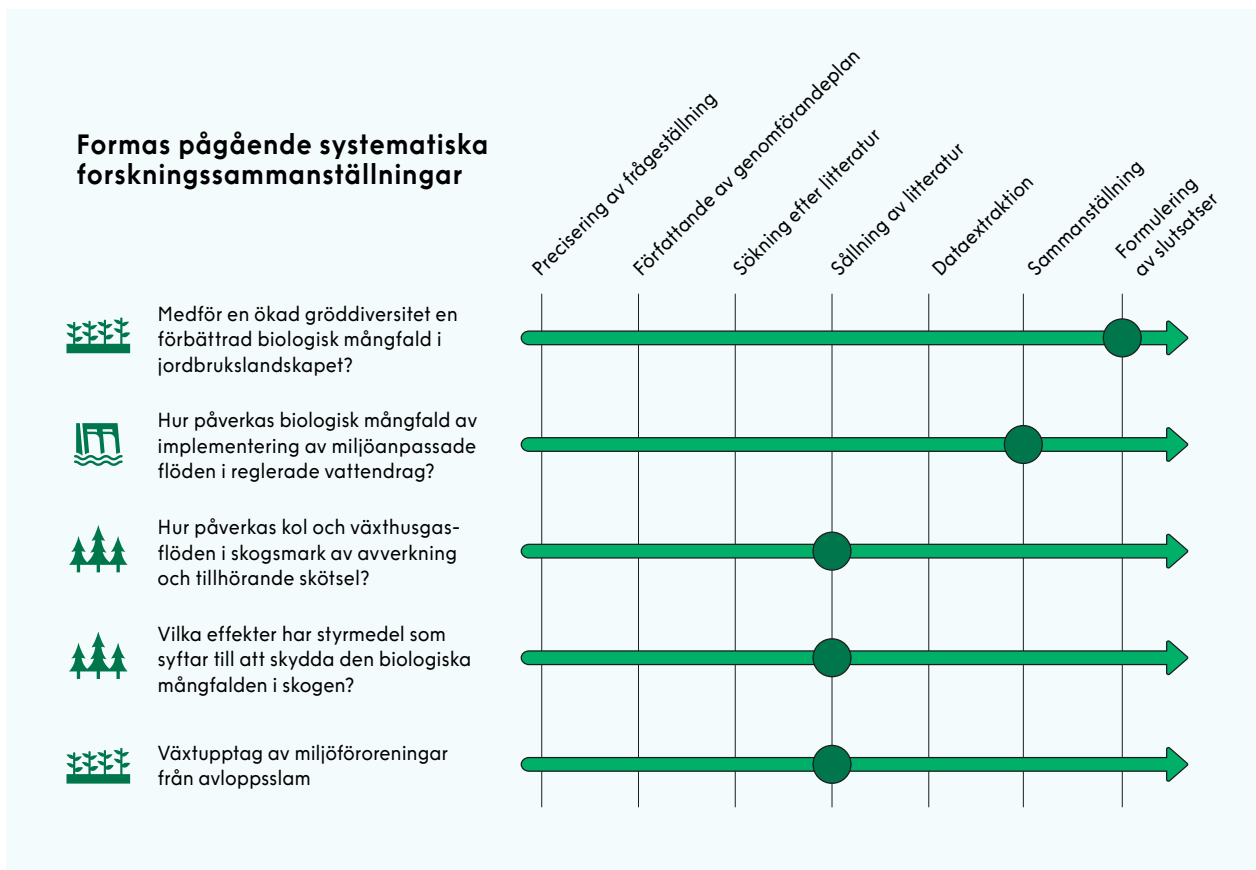
⁹ Exempelvis GAEC 2 och Naturrestaureringsförordningen Art. 11.4.

I en av de pågående forskningssammanställningarna undersöker vi om ökad gröddiversitet kan motverka den förlust av biologisk mångfald som följer av det alltmer homogena jordbrukslandskapet. En annan pågående forskningssammanställning handlar om hur den biologiska mångfalden påverkas av att flödena från vattenkraftverksdammar regleras så att de blir mer naturliga. Denna fråga är relevant för det arbete som pågår med att ta fram moderna miljövillkor för vattenkraftverken och deras dammar.

Skogen är en resurs där flera viktiga samhällsnyttor måste balanseras parallellt, vilket leder till både målkonflikter och möjliga synergier. I en av våra pågående forskningssammanställningar fokuserar vi på hur kol och växthusgasflöden i skogsmark påverkas av avverkning, och av olika skötselmetoder i samband med avverkning. I en annan sammanställning granskar vi hur väl olika miljöpolitiska styrmedel för biologisk mångfald i skogen fungerar, med avseende på måluppfyllelse, kostnadseffektivitet och konkurrenskraft.

I den femte pågående forskningssammanställningen undersöker vi i vilken utsträckning olika miljöföroreningar tas upp av växter när avloppsslam används inom jordbruket.

Figur 11. Processläge för pågående systematiska forskningssammanställningar

Bildtext: Under 2025 har Formas arbetat med fem systematiska forskningssammanställningar. Forskningssammanställningsarbetet består av sju steg: Precisering av frågeställning, författande av genomförandeplan, sökning efter litteratur, sällning av litteratur, dataextraktion, sammanställning av resultat och formulering av slutsatser. Forskningssammanställningen om ökad gröddiversitet för förbättrad biologisk mångfald i jordbrukslandskapet har kommit längst och gått igenom samtliga steg. Forskningssammanställningen om hur biologisk mångfald påverkas när reglerade vattendrag miljöanpassas har nått näst sista steget, att sammanställa resultaten. I tre forskningssammanställningar pågår sällning av litteratur, steg fyra i processen. Dessa forskningssammanställningar handlar om kol och växthusgasflöden i skogsmark vid avverkning, styrmedel för biologisk mångfald i skog respektive miljöföroreningar i avloppsslam.

Påverkan av säl och skarv på känsliga fiskbestånd – ett separat regeringsuppdrag

Regeringen har gett Formas, Naturvårdsverket och Sveriges lantbruksuniversitet ett gemensamt uppdrag, där Formas del är att sammanställa forskning om hur förändrade säl- och skarvpopulationer påverkar känsliga fiskbestånd. Inom uppdraget har vi under året genomfört en förstudie, för att få en överblick över forskningsläget. Vi har också haft dialoger med relevanta aktörer, och presenterat projektet på Tvärforum säl och skarv samt Länsfiskekonferens 2025.

Expertis inom Horisont Europa

Formas har roller som experter och nationellt samordnande i vissa så kallade kluster och uppdrag inom EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa. Det innebär bland annat att vi stödjer Regeringskansliet inför och under möten med EU-kommissionen. Experter från Formas sammankallar nationella referensgrupper med representanter från myndigheter, forskarsamhället, civilsamhället, offentlig sektor och företag, för att kunna formulera välförankrade svenska ståndpunkter. Arbetet sker som regel i tätt samarbete med experter från andra svenska forskningsfinansiärer.

Formas bidrar till utformningen av EU:s forskningsinsatser inom klimat, miljö och areella näringar

Formas har expertuppdrag från regeringen i två av klustren inom Horisont Europa, kluster 5 med fokus på klimat, energi och mobilitet, och kluster 6 med fokus på livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö. Vi har också det myndighets-samordnande ansvaret för kluster 6.

Under 2025 har arbetet kring det nya arbetsprogrammet för 2026–2027, där tematisk inriktning för kommande forsknings- och innovationsutlysningar formuleras. Inspel till arbetsprogrammet har skett i nära samverkan med klustrens referensgrupper där det svenska forsknings- och innovationslandskapet är representerat. Formas har bland annat lyft behovet av att

- stärka klimatvetenskapen i en ny geopolitisk kontext
- stärka kopplingen mellan långsiktig konkurrenskraft och hållbarhet
- inkludera systemperspektiv i forskningen, till exempel genom att fokusera på hela värdekedjor, inklusive konsument
- bättre integrera samhällsvetenskap och humaniora i kommande utlysningar.

De svenska inspelen har fått genomslag till exempel i en utlysning för forskningsprojekt om kommunikation om klimatförändringar, och i flera utlysningar som inkluderar viktiga perspektiv på skogsfrågor.

Formas står för svensk samordning av tre EU-uppdrag och ett EU-initiativ

De så kallade uppdragen, missions, inom Horisont Europa är målinriktade satsningar med syftet att hantera fem centrala samhällsutmaningar. Formas har expertuppdrag från regeringen för fyra av de fem uppdragen:

- Klimatneutrala och smarta städer
- Klimatanpassning
- En giv för den europeiska marknaden
- Återställa våra hav och vatten

Vi har också det myndighetssamordnande ansvaret för tre av dem, alla utom Klimatneutrala och smarta städer.

Därutöver har Formas en central roll som nationell kontaktpunkt, NCP, för forsknings- och innovationskomponenten i EU-initiativet New European Bauhaus, NEB, som liksom uppdragen sorterar under Horisont Europas pelare två, Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft.

Formas stödjer löpande Regeringskansliet med expertis inom dessa områden.

Inom uppdraget Klimatneutrala och smarta städer har Formas, tillsammans med en nationell referensgrupp och EU-partnerskapet Driving Urban Transitions, DUT, arbetat för att påverka den europeiska policyutvecklingen inom det urbana området. Syftet var att skapa bättre förutsättningar för svenska aktörer att söka och få medel i uppdragets utlysningar. Idag ingår 112 städer i uppdraget, varav 7 svenska, som alla har målet att bli klimatneutrala till år 2030.

Inom uppdraget Klimatanpassning har Formas, i nära samverkan med den nationella referensgruppen och tillsammans med experter från andra forskningsfinansiärer, bland annat lyft behovet av att inkludera civilsamhället, engagera medborgare, samt beakta skillnader mellan olika länder och regioner i utvecklingen av arbetsprogrammet för 2026–2027.

Genom Formas arbete har länkar skapats mellan de närliggande satsningarna Klimatneutrala och smarta städer, Klimatanpassning, DUT och NEB, liksom mellan uppdraget En giv för den europeiska marknaden och EU-partnerskapet Agroecology. Inom uppdraget Återställa våra hav och vatten, slutligen, har Formas tillsammans med Vinnova samverkat med en nationell referensgrupp för att påverka inriktningen av uppdraget och skapa goda förutsättningar för svenska aktörer att söka och få medel.

Formas har också finansierat NEB Academy, en utbildning för samhällsbyggnadssektorn, utvecklad av RISE och Boverket. Utbildningen har under 2025 erbjudits till flera aktörer på olika nivåer.

Formas bidrar med expertis i utvecklingen av Horisont Europa 2028–2034

Under 2025 har arbetet med EU:s nästa forsknings- och innovationsprogram, Horisont Europa 2028–2034, FP10, intensifierats. Kommissionen presenterade sitt förslag i juli 2025. Det nya ramprogrammet föreslås få en nära koppling till konkurrenskraft genom inrättandet av en europeisk konkurrenskraftsfond. Förslaget omfattar även andra förändringar som kommer att förhandlas vidare under 2026, inom ramen för EU:s nästa långtidsbudget. Under 2025 har Formas lämnat ett yttrande över Kommissionens förslag, och vi för löpande dialog med Regeringskansliet som stöd i förhandlingarna.

Standing Committee on Agricultural Research

Inom EU finns rådgivande grupper som samverkar med Kommissionens direktorat för forskning respektive jordbruk. Dessa grupper bistår Kommissionen med expertis och nationell förankring i olika strategiska policy- och sakfrågor. Ett exempel är Standing Committee on Agricultural Research, SCAR, med fokus på jordbruk, livsmedel, skogsbruk samt havs- och vattenbruk. Formas är Sveriges myndighetsrepresentant i SCAR:s beslutande organ och bidrar i flera arbetsgrupper. Under 2025 har Formas arbetat för stärkt samarbete mellan relevanta arbetsgrupper och för ökad internationalisering i EU-partnerskapen inom jordbruk och livsmedel. Detta ligger i linje med uttalade önskemål från direktoraten, och gynnar svenska aktörer genom bredare globala kontaktytor.

Gemensamt inspel till EU-kommissionen kring cirkulär ekonomi

Inom ramen för Driving Urban Transition, DUT, initierade och samordnade Formas under året ett inspel till EU-kommissionens Call for Evidence om Circular Economy Act. Arbetet samlade flera Formasfinansierade DUT-projekt med svenska aktörer som IVL Svenska Miljöinstitutet, RISE Research Institutes of Sweden, Göteborgs universitet och Kungliga tekniska högskolan. I nära samverkan med forskare från Estland, Italien, Turkiet och Danmark skrevs ett positionspapper som lämnades in till Kommissionens publika konsultation. Forskarna enades om gemensamma ståndpunkter och tog tillsammans fram rekommendationer för hur den cirkulära ekonomin kan främjas på ett sätt som bidrar till en hållbar stadsutveckling. För Formas och DUT har detta arbete också fungerat som en pilot för en mer strukturerad och samordnad process för framtida inspel i EU:s policyarbete, vilket ger bättre förutsättningar för forskningsbaserad påverkan på europeiska regelverk och styrningsfrågor.

Expertis inom forskningspolicy

Formas tar fram strategier, analyser och kunskapsunderlag som rör forskningens organisering, finansiering, prioritering och kvalitet. Vi är aktiva inom frågor som öppen vetenskap, meriteringssystem och ansvarsfull internationalisering, och deltar i både nationella och internationella forum. Genom detta bidrar Formas till att forma ett forskningssystem som är transparent, relevant och väl förankrat i både forskarsamhället och politiska processer.

Ett exempel på detta är Formas engagemang i Science Europe, där vi för fram svenska perspektiv i utvecklingen av europeisk forskningspolicy och också drar lärdom av andra länder för att utveckla vår egen expertis. Under året har Science Europe publicerat flera positionsuttalanden där organisationen kommenterar den föreslagna inriktningen på EU:s nästa forsknings- och innovationsprogram, FP10. Formas har bidragit genom att delta i workshops och lämna synpunkter på utkast. Det senaste uttalandet fokuserade på kopplingarna mellan EU:s föreslagna konkurrenskraftsfond och FP10.

Formas deltar med sin expertis i flera av Science Europes arbetsgrupper, bland annat gällande öppen vetenskap och forskningskultur. Under året har dessa grupper publicerat en gemensam rapport: *The Contributions of Open Science to Research Culture*.

Ansvarsfull internationalisering

Under 2025 fick Formas liksom övriga svenska forskningsfinansiärer i uppdrag från regeringen att ta fram verksamhetsanpassade riktlinjer som ska bidra till att internationella samarbeten kan ske på ett långsiktigt säkert och hållbart sätt. Vidare ska vi se över vilka villkor och krav som bör ställas vid utlysning av forskningsmedel. Tillsammans med Energimyndigheten, Forte, Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och Vinnova har vi under 2025 påbörjat arbetet med att utveckla verksamhetsanpassade riktlinjer för ansvarsfull internationalisering.

Som en del av detta arbete har Formas noga följt utvecklingen kring forskningssäkerhet på den europeiska såväl som på den globala arenan. Detta har skett dels inom ramen för Science Europe, som 2025 etablerade en ny arbetsgrupp med fokus på forskningssäkerhet där Formas deltar. Formas har aktivt bidragit till gruppens arbete, som bland annat resulterat i rapporten *Report on Research Security: Key Messages and Actions*. Dessutom har ett nordiskt nätverk etablerats för informations- och kunskapsutbyte mellan de nordiska forskningsfinansiärerna. Vidare har Formas, tillsammans med Vetenskapsrådet och Norges forskningsråd, arrangerat en heldagsworkshop på temat ansvarsfull internationalisering.

Andra expertinsatser

Formas medarbetare medverkar brett i olika externa sammanhang där vi bidrar med vår expertis. Vi ingår till exempel i IVL Svenska Miljöinstitutets strategiska råd, deltar i Rådet för forskningsinfrastrukturer vid Vetenskapsrådet, samt sitter adjungerade i styrelserna för Skogforsk, Stiftelsen Lantbruksforskning respektive Stiftelsen Hästforskning.

Under året har vi också bland annat bidragit till det Nationella expertrådet för klimat- och sårbarhetsarbete med en nationell klimat- och sårbarhetsanalys, samt till scenarioprojektet Sverige 2035, som genomförs gemensamt av Försvarmakten, Förvarshögskolan och Vinnova. Vi bidrar också med expertis till Kungliga Ingenjörsvetenskapskademiens, IVA:s, strategiska visionsarbete Svenska framtider, samt till IVA:s pågående projekt Skogens värden respektive Attraktiva livsmiljöer.

Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation, FAO, arbetar för en trygg livsmedelsförsörjning globalt. FAO:s högsta beslutande organ, konferensen, höll sin 44:e session i Rom 2025. Formas inbjöds att delta i den svenska delegationen till konferensen, som leddes av statssekreteraren på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Konferensen hade fokus på forskning och innovation och i den svenska delegationen deltog också SLU, Sida, Sveriges riksdag, Jordbruksverket och Axfoundation.

Analys och bedömning

Nedan följer en sammanställning av de analyser och bedömningar vi har gjort av de mål som kopplar till vår roll som expertmyndighet.

Formas forskningssammanställningar, kunskapsunderlag och analyser ska vara relevanta, tillförlitliga och trovärdiga, och ändamålsenligt utformade för att kunna stödja olika samhällsaktörer.

Formas identifierar relevanta frågor att utreda i dialog med kommuner, myndigheter och andra samhällsaktörer, vilket säkerställer att arbetet baseras på faktiska behov. Vid framtagandet av systematiska forskningssammanställningar utgår vi från internationella riktlinjer. Alla systematiska forskningssammanställningar följer en på förhand framtagen genomförandeplan som granskas av externa experter. Också de färdigställda forskningssammanställningarna genomgår en extern vetenskaplig granskning. I varje forskningssammanställningsprojekt ingår sakkunniga forskare. Relevans och kvalitet säkerställs dessutom av Rådet för evidensbaserad miljöanalys.

Vi samverkar under hela processen med avnämarna, vilket borgar för att forskningssammanställningarna kommer till användning. Ett exempel är den sammanställning vi färdigställde i år: *Effekter på växthusgasflöden av att fleråriga gräsmarker etableras på organogen jordbruksmark*. Jordbruksverket har kommunicerat att de kommer att använda den i sitt arbete med att identifiera och utforma lämpliga och effektiva styrmedel, exempelvis inom ramen för EU:s naturresursförordning och inom den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas ska bidra till policyutveckling genom sakliga och välgrundade insatser och inspel.

Medarbetare från Formas bistår löpande Regeringskansliet med sakkunskap, expertis och samordning av svenska aktörers intressen i arbetet med EU-uppdrag, utlysningar och arbets sätt inom det nuvarande ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa 2021–2027. Under 2025 har vi även bidragit med sakkunskap inför EU:s kommande ramprogram, FP10, genom remissvar och kontinuerlig dialog med Regeringskansliet.

Formas tar fram strategier, analyser och kunskapsunderlag som rör forskningens organisering, finansiering, prioritering och kvalitet. Vi är aktiva, och påverkar, inom frågor som öppen vetenskap, meriteringssystem och ansvarsfull internationalisering. Genom Science Europe har vi fört en svensk röst i utvecklingen av europeisk forskningspolicy, genom att lämna synpunkter på FP10, samt medverka i arbetsgrupper om öppen vetenskap och forskningssäkerhet, vilket har resulterat i gemensamma rapporter. Vi har bidragit till nationella riktlinjer för öppen forskningsdata och vi är drivande inom öppen vetenskap, bland annat genom Coara. Under 2025 har Formas tillsammans med andra forskningsfinansierare och Vetenskapsrådets ledning, initierat arbetet med riktlinjer för ansvarsfull internationalisering.

Bedömning: Uppfyller målet väl

6 En attraktiv, effektiv och hållbar myndighet

Mål

- Formas ska erbjuda en god arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.
- Formas medarbetare ska ha rätt kompetens för att möta verksamhetens nuvarande och framtida behov.
- Formas finansieringsverksamhet ska bedrivas på ett rättssäkert, enhetligt och effektivt sätt.
- Formas miljö- och klimatpåverkan ska minska.

Formas strävar efter att vara en attraktiv, effektiv och hållbar myndighet. Under 2025 har vi fortsatt att utveckla vår organisation för att möta framtidens krav, med fokus på kompetensförsörjning, arbetsmiljö, ledarskap och digitalisering. Vi har stärkt förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv, satsat på kompetensutveckling inom AI och antikorruption, och genomfört insatser som främjar målstyrning och ett gott arbetsklimat. Samtidigt har vi vidareutvecklat våra processer för finansiering, effektiviserat ekonomisk uppföljning, och fortsatt att arbeta för att minska vår miljö- och klimatpåverkan i linje med Agenda 2030.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Formas har generellt lätt att rekrytera medarbetare som uppfyller våra krav väl. Våra arbetsvillkor och förmåner motsvarar vad engagerade medarbetare i innovativa och kunskapsintensiva organisationer förväntar sig. Vi har också ett gott rykte inom de målgrupper som är centrala för kärnverksamheten. Vad gäller nyckelpersoner inom områden där Formas är mindre känt eller där det råder kompetensbrist på arbetsmarknaden kan rekrytering ibland vara mer utmanande för oss än för andra myndigheter. Detta beror på att våra funktioner är små, vilket gör att rollerna ofta blir bredare än vad som upplevs som attraktivt. Under 2025 har vi dock kunnat tillsätta alla tjänster med kvalificerade medarbetare.

Vi har varit mer återhållsamma med ny- och ersättningsrekryteringar i år än tidigare år. I stället har vi fokuserat på att vara en attraktiv arbetsgivare för våra redan anställda, bland annat genom intern rörlighet, in- och utlån, lärande i arbetet och kompetensutveckling. Vi har också genomfört förbättringar som stärker målstyrningen, underlättar varje medarbetares ledarskap och främjar ett gott arbetsklimat. Som exempel kan nämnas en ny modell för mål- och resultatsamtal, regelbundna pulsmätningar och ett fortsatt arbete med att stärka chef- och ledarskap.

Formas snäva förvaltningsanslag har, utöver återhållsamhet med rekryteringar, fått som konsekvens att vi inte fullt ut har kunnat tillföra myndigheten vissa nya kompetenser som skulle behövas. Vårt växande behov av att arbeta mer datadrivet och med AI, liksom utökade krav på arbete med frågor gällande konkurrenskraft, statsstöd, säkerhet och cybersäkerhet har medfört behov av förstärkningar. Begränsade möjligheter till kompetensförstärkning har påverkat Formas målbedömning när det gäller kompetensförsörjningen.

Personalens sammansättning och rörlighet

Formas har totalt 110 tillsvidareanställda, och 7 medarbetare som har en visstidsanställning. Av de anställda är 70,1 procent kvinnor och 29,9 procent män. Andelen män och kvinnor är densamma 2025 som år 2024. Medelåldern för männen är 49 år och för kvinnorna 47 år.

Under 2025 har 5 medarbetare tillsvidareanställts, 3 kvinnor och 2 män. Samtidigt har 9 tillsvidareanställda personer, 6 kvinnor och 3 män, avslutat sin anställning på myndigheten. Formas har under 2025 lånat in 3 personer från andra myndigheter, och lånat ut 3 personer. Två medarbetare har varit tjänstlediga för att prova på en annan anställning.

Formas personalomsättning var 8 procent 2025. Det innebär att personalomsättningen har minskat med 0,8 procentenheter jämfört med 2024. För staten som helhet ligger personalomsättningen på 9,4 procent.

Kompetensutveckling

Formas arbetar aktivt med att integrera ny teknik, ny kunskap och nya metoder i verksamheten. Under 2025 inledde vi en utbildningssatsning inom AI. Den första etappen var obligatorisk för all personal för att säkerställa en gemensam kunskapsbas. Vi har också inlett ett arbete inom antikorruption, där samtliga medarbetare har genomgått obligatoriska moment.

Utöver detta har vi genomfört ytterligare sex kompetensutvecklingsaktiviteter under året. Totalt deltog 73 medarbetare vid dessa, en ökning från 57 deltagare 2024. Exempel är utbildningarna Statsstöd, Projekt – metodik och dynamik, Kollegial coaching och Riksdag, regering och EU – så fungerar det. Formas har också ett obligatoriskt introduktionsprogram för nyanställda, som löper över tid och kombinerar interna och externa inslag.

Vi har även arbetat med att stärka ledarskapet på alla nivåer. Detta har skett dels strukturellt, till exempel genom införandet av en ny samtalsmodell, dels genom interna utvecklingsaktiviteter i coaching. Inom ramen för chefsforum har kompetensutveckling genomförts i såväl chefs- som ledarskapsfrågor. Dessutom har chefer fått genomgå en arbetsmiljöutbildning.

Genom vårt medlemskap i myndighetssamarbetet Rörlighet i Staten, RIS, deltar Formas i två ledarutvecklingsprogram, ett för chefer och ett för medarbetare, samt i professionella nätverk och på inspirationsföreläsningar.

Utöver detta har Formas medarbetare goda möjligheter att stärka sin kompetens inom våra ansvarsområden genom deltagande vid olika interna och externa aktiviteter, så som Formas frukostar, Formas Agenda 2030-konferens och aktiviteter inom myndighetsnätverket Agenda 2030. Tre medarbetare deltog under året också i kursen Transformativ innovationspolitik i praktiken vid Chalmers tekniska högskola.

En god arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv

Vi är angelägna om att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Utöver det statliga grundpaketet erbjuder vi flexibla arbetsformer, företagshälsovård och friskvårdsaktiviteter. Förutom friskvårdsbidrag har vi kostnadsfri cirkelträning och subventionerad massage på kontoret. Flera medarbetardrivna föreningar bidrar till gemenskap och sammanhållning genom delade intressen.

I linje med ett tillitsbaserat ledarskap och ett eget aktivt självledarskap har alla anställda förtroendearbets tid och möjlighet att teckna enskilda överenskommelser om arbete på distans. Omfattningen av distansarbetet styrs av verksamhetens behov. För att säkerställa att distansarbetet fungerar väl tillämpar vi ett hybridbaserat arbetssätt. Detta kombineras med regelbundna fysiska möten på myndighets- och avdelningsnivå för att stärka samarbete och social gemenskap.

För att nå målet att ingen ska vara långtidssjukskriven på grund av arbetsrelaterad stress har Formas under 2025 förstärkt det systematiska arbetsmiljöarbetet på alla nivåer. All arbetsmiljödokumentation har samlats i en lättillgänglig handbok, och samtliga chefer och medlemmar i skyddskommittén har genomgått en arbetsmiljöutbildning.

Vi har infört nya verktyg för att mäta och följa upp arbetsmiljön. Under hösten genomfördes en pulsmätning som visade på ett mycket gott resultat. Medarbetarna uppvisar en hög vilja att rekommendera Formas som arbetsplats. Indikatorn för rekommendationsvilja är Employee Net Promotor Score, eNPS. Skalan går från -100 till 100. Formas fick 35 och genomsnittet för myndigheter är 15. Ett resultat i intervallet 0–20 är bra, ett resultat i intervallet 21–50 är mycket bra, och ett resultat över 50 är enastående.

Vi har också använt oss av en hälso- och arbetsmiljöprofil för att bedöma den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. I nuläget har 32 tillsvidareanställda svarat på en enkät i samband med sin hälsoundersökning. Även om resultatet inte är heltäckande indikerar det att medarbetarna i hög grad känner motivation, upplever inflytande över sitt arbete och anser sig bli rättvist behandlade. Det som i vissa fall skulle kunna förbättras är stöd från närmaste chef.

Formas använder även indikatorn sjukfrånvaro, se tabell 17. Den totala sjukfrånvaron var 2,4 procent under året vilket innebär att sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron ligger under den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten, som var 3,6 procent under 2024, vilket är den senaste tillgängliga statistiken. Andelen långtids-sjukskrivna utgör 59 procent av den totala sjukfrånvaron på Formas. Enstaka individer får fortsatt genomsnitt i statistiken eftersom antalet anställda är förhållandevis litet.

Tabell 17. Anställdas sjukfrånvaro i procent 2023–2025

KATEGORI AV ANSTÄLLDA	2025	2024	2023
Totalt	2,4	3,1	3,4
Kvinnor	3,1	3,6	3
Män	0,6	1,7	0,5
Ålder <29 år	0,6	0,7	0,1
Ålder 30–49 år	2,5	2,9	2
Ålder >50 år	2,5	3,5	1,4
Andel i procent långtidsjukskrivna av total sjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	59	75	75,3

Ledarskap, kultur och värderingar

Under en stor del av året har vi haft en vikarierande generaldirektör, Emma Gretzer, som numera är utsedd till ordinarie generaldirektör av regeringen. Hon har prioriterat utvecklingen av kultur och ledarskap genom att konsekvent kommunicera tydliga budskap och värderingar, både i chefsgruppen och i organisationen som helhet.

Arbetet med ledarskap, kultur och värderingar stöds av flera strukturer. Formas har under 2025 fortsatt att regelbundet samla alla chefer i ett chefsforum för att skapa samsyn i chefs- och ledarskapsfrågor. Därutöver använder vi pulsmätningar, som till viss del ersätter den traditionella medarbetarundersökningen, för att kontinuerligt fånga upp aktuella frågor och förbättringsmöjligheter. Ett annat exempel är Formas samtalsmodell som stärker både chefers och medarbetares ledarskap. Modellen är kopplad till verksamhetsplaneringen och gör det möjligt att följa utveckling, lärande och resultat på individnivå på ett mer effektivt sätt.

För att säkerställa att Formas organisation på ett ändamålsenligt sätt stödjer en effektiv verksamhet har vi låtit genomföra en organisationsgenomlysning. Under 2026 kommer ledningen att ta hand om resultaten och leda arbetet med organisationsjusteringar och andra åtgärder som stärker effektiviteten och samtidigt är i linje med Formas värderingar och kultur.

Arbetsätt och verktyg

Väl fungerande arbetsätt och verktyg är centrala för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Intern processutveckling

För att upprätthålla och öka effektivitet, produktivitet och rättssäkerhet har vi under de senaste åren arbetat med att stärka struktur och tydlighet i våra arbetsätt. Med hjälp av fastställda processer kan vi tydliggöra arbetsflöden, roller och ansvar.

Under 2025 har vi fortsatt att utveckla vårt digitala användarstöd med målsättningen att säkerställa ett lättillgängligt och välstrukturerat stöd i samtliga steg av finansieringsprocessen. Detta främjar inte bara intern effektivitet, utan bidrar också till transparens och rättssäkerhet för våra externa målgrupper. Vi har identifierat flera utvecklingsåtgärder som införs successivt. Under året har vi bland annat uppdaterat våra utlysningssmallar och standardiserat våra bedömningskriterier.

Vi har också slutfört en processkartläggning av forsknings-sammansättningsarbetet. Detta för att kunna identifiera utvecklingsbehov i den delen av verksamheten, samt för att säkerställa att arbetet genomförs på ett enhetligt sätt projekten emellan.

Data som underlag för beslut, uppföljning och utveckling

För att säkerställa hög effektivitet och produktivitet samt möjliggöra korrekta analyser behöver Formas bli bättre på att nyttja den data som finns i verksamheten. Ambitionen är att bli en än mer datadriven myndighet, där data i högre grad används som underlag för beslut, styrning och ledning, samt för uppföljning och utveckling. Vi behöver även ytterligare digitalisera vissa arbetsmoment, eller använda AI, för ökad effektivitet.

Vi har under året fortsatt att skapa bättre förutsättningar för dataanalys och datadrivet arbete genom analysverktyget Power BI. Ett flertal rapporter har tagits fram, exempelvis sådana som underlättar formaliakontroller av ansökningar och kontroller av projektens ekonomiska återrapportering. Dessa bidrar till tidsbesparingar, samtidigt som kontrollerna kan genomföras med större noggrannhet. Medarbetare har under året utbildats i verktyget och allt fler använder det.

Arbetet med systematiska forsknings-sammansättningar är i hög grad datadrivet. Data från forskningsartiklar används för att till exempel utvärdera effekten av olika interventioner. Vi har under året börjat testa att använda AI-verktyg för att extrahera denna data från artiklarna, något som är mycket tidskrävande om det görs manuellt.

Vi har också genomfört ett projekt för att undersöka hur vi kan använda databasen Overton för att följa upp i vilken omfattning den forskning som vi finansierar och de forsknings-sammansättningar som vi tar fram gör avtryck i policypublikationer. Vi kan konstatera att de artiklar vi finansierar och våra forsknings-sammansättningar citeras i policydokument världen över, se kapitel 2.

En effektiv och rättssäker finansieringsprocess

Formas finansieringsverksamhet bygger på en tydlig process som säkerställer hög kvalitet, transparens och effektivitet. Processen utgår från en internationellt etablerad standard framtagen av Global Research Council, men den anpassas efter varje utlysningssyfte, målgrupp och karaktär.

För att säkerställa en rättssäker och ändamålsenlig finansieringsverksamhet är korrekt hantering, bedömning och prioritering av ansökningar avgörande. År 2021 beslutade forskarrådet om sju principer som ska fungera som vägledning i våra processer för bedömning och urval.

De vägledande principerna är:

- bedömning av sakkunniga
- öppenhet och transparens
- opartiskhet
- ändamålsenlighet
- sekretess och tystnadsplikt
- integritet och etik
- jämställdhet, jämlikhet och diversitet

Omställningen till ett öppet vetenskapssystem kräver ett förändrat bedömnings- och meriteringssystem. En större bredd av bidrag till, och resultat av, forskning behöver kunna värderas, bedömas och meriteras. Formas arbetar aktivt med utvecklingen av vetenskaplig bedömning inom ramen för vår utlysningssyfte, i linje med vårt åtagande inom Coara. Vi har under året utvecklat och introducerat bedömningskriterier för öppen vetenskap för samtliga utlysningar. I våra utlysningar *Utforska* och *Karriärstöd* har vi dessutom introducerat ett nytt CV-format som ger sökanden möjlighet att i mer narrativ form beskriva sina erfarenheter och kompetenser, och på vilket sätt dessa är relevanta för projektet i fråga. Förändringarna skapar möjlighet att värdera en större mångfald av vetenskapliga bidrag och karriärer.

Prisma

Prisma är det system som används för hantering av ansökningar och ärenden inom finansieringsverksamheten. Formas äger Prisma tillsammans med Forte och Vetenskapsrådet. Under 2025 har myndigheterna inom samarbetet implementerat en förbättrad förvaltningsorganisation för systemet. Prisma har också vidareutvecklats för att förenkla processen kring ansökningar om särskild inkomstskatt för utländska granskare, genom en integration med Skatteverkets API¹⁰. Plattformen har dessutom uppgraderats för att stärka prestanda, hållbarhet och användarvänlighet.

¹⁰ Application Programming Interface, som är ett sätt för olika program eller system att kommunicera med varandra.

En av våra största utmaningar med Prisma är att systemet inte stöttar finansiering av flerpartsprojekt på ett rättssäkert och effektivt sätt. Bland annat har vi identifierat problem med att rapportera korrekta nivåer på statsstöd i de projekt där förändringar sker under projektiden. Vi har genomfört en förstudie för att identifiera vilken vidareutveckling som krävs för att åtgärda detta, och utifrån den har ett arbete med kravställning för vidareutveckling initierats.

Trots löpande förbättringar är Prisma ett föråldrat system som behöver ersättas. Med anledning av den forsknings- och innovationspolitiska propositionen från 2024 har Vinnova fått i uppdrag att, i samarbete med Vetenskapsrådet och i nära dialog med de primära forskningsfinansiärerna, utreda och föreslå ett gemensamt ansöknings- och ärendehanteringssystem för finansiering av forskning och innovation. Formas har under året aktivt bidragit till denna utredning.

Ekonomisk återrapportering

Formas begär in ekonomiska rapporter från projekten för att säkerställa att beviljade medel används för stödberättigade kostnader, och att inga väsentliga fel förekommer. Samtliga projekt måste lämna en ekonomisk slutrapport. För projekt med en löptid över 18 månader krävs dessutom att en årlig ekonomisk rapport lämnas in. De årliga rapporterna gör det möjligt för Formas att följa projekten, till exempel att kontrollera att de har startat i tid samt att de fortlöper i enlighet med den budget som angavs i ansökan och beslut.

Under 2025 tog Formas emot totalt 1 682 ekonomiska rapporter. Av dessa har 366 rapporter, motsvarande 21,8 procent, skickats tillbaka för komplettering.

För att underlätta granskning och uppföljning har vi för 80 procent av rapporterna tagit fram en Power BI-rapport som möjliggör jämförelse mellan beviljade och förbrukade medel inom samma vy. Flerpartsprojekt, som utgör 20 procent, har undantagits eftersom data inte kan sammanställas på ett jämförbart sätt för dessa.

Genomförda revisioner

Formas låter årligen genomföra revisorsgranskningar som en del av uppföljningen och kontrollen av beviljade medel. Under året granskades ett urval av mindre projektparter inom flerpartsprojekt. Granskningarna genomfördes av extern revisor och syftade till att säkerställa att medlen hanterats enligt gällande villkor. Resultatet har bidragit till ett pågående arbete med att utveckla informationen på vår webbplats, som ett led i att ge bättre stöd till bidragsmottagare.

Utöver detta begärde Formas in huvudböcker och ekonomiska underlag från ytterligare elva projekt. Dessa granskningar genomfördes utan att några väsentliga anmärkningar noterades.

Under året har också sex slutredovisningar av partnerskap inom ramen för EU:s förra forsknings- och innovationsprogram, Horisont 2020, skickats till EU-kommissionen för extern revisorsgranskning. De genomförda revisionerna avsåg Formas hantering av utbetalda medel, och verifiering av Formas deltagande i konsortiets aktiviteter. Granskningarna har genomförts utan anmärkningar.

Jämställdhetsintegrering i myndigheter

Formas har haft i uppdrag att arbeta med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Inriktningen av arbetet har vi redovisat i form av en strategi som vi lämnade till Regeringskansliet i september 2021. Strategin beskriver de övergripande mål och områden som prioriterades 2022–2025. De jämställdhetspolitiska delmål som Formas ser som möjliga att bidra till är en jämn fördelning av makt och inflytande, samt ekonomisk jämställdhet.

Formas övergripande mål för programperioden har varit:

- Formas bidrar med kunskap som belyser förutsättningar och villkor för olika grupper i samhället.
- Forskare och samverkande aktörer har jämställda möjligheter att ta del av Formas finansiering och övriga aktiviteter.
- Formas bidrar till ett jämställt forsknings- och innovationssystem genom samverkan med andra.

Formas har i uppdrag att redovisa resultat, och om möjligt effekter, av genomfört arbete inom ramen för uppdraget om jämställdhetsintegrering. Vi har under året arbetat med redovisningen av uppdraget, som lämnades till regeringen i januari 2026.

Internt miljöarbete

Formas integrerar miljöaspekter i hela verksamheten och strävar efter hållbarhet i alla dimensioner, i linje med Agenda 2030. Vårt miljöledningssystem omfattar miljöpolicy, konkreta miljömål samt en handlingsplan med tydlig ansvarsfördelning. Vi följer upp och rapporterar årligen vårt miljöledningsarbete till Naturvårdsverket. Rapporteringen inkluderar även underlag som avser det Klimatpolitiska rådet och de personer som är anställda av Formas men arbetar för rådet.

Miljömål

Miljömål, för perioden 2024–2027, är:

1. Minska potentiellt negativ miljöpåverkan i Formasfinansierade projekt.
2. Minska utsläpp från tjänsteresor årligen, uppnå noll nettoutsläpp 2030.
 - 2.1 Minska koldioxidutsläpp från tjänsteresor med 90 procent till utgången av 2027 jämfört med basperioden 2017–2019, till maximalt 11 ton koldioxid.
3. Vidareutveckla resefria mötesformer och minska miljöpåverkan från fysiska möten.
4. Minska miljöpåverkan från produkter och tjänster genom systematisk och miljöanpassad upphandling och inköp.
5. Minska resursförbrukningen och avfall i vår verksamhet med fokus på elektroniska produkter, livsmedel och kontorsmaterial.

Utsläpp från tjänsteresor

Syftet med vår mötes- och resepolicy är att minska utsläppen från tjänsteresor. Resefria mötesformer ska prioriteras och alla beredningsmöten för bedömning av forskningsprojekt ska hållas digitalt. Vidare ska inrikesresor alltid ske med tåg om tågresan tar mindre än 5 timmar.

Vi har under året organiserat stora konferenser och evenemang, samt panelmöten för bedömning av forskningsprojekt, digitalt eller i hybridformat. Också huvuddelen av alla expertmöten i arbetet med forskningssammanställningarna har genomförts digitalt. Vi har säkerställt att vår teknik är av hög kvalitet för att skapa goda förutsättningar för digitala möten och hybridmöten. Vi använder oss också av en resebyrå som stöttar våra miljömål vad gäller minskade utsläpp från tjänsteresor.

En indikator för minskad klimatpåverkan är CO₂-utsläpp (kg) från tjänsteresor, totalt och per årsarbetskraft. Under 2025 tycks utsläppen från tjänsteresor ha minskat med cirka 15 procent jämfört med 2024. Dock bytte vi resebyrå under första delen av 2025, och den nya resebyrån använder sig av en annan beräkningsmetod än den tidigare. Därmed kan vi inte jämföra utsläppen de båda åren emellan rakt av. Vi ser dock att antalet kortare resor med flyg tydligt har gått ner. Under 2025 genomfördes 23 flygresor under 50 mil, jämfört med 2024 då 43 sådana flygresor gjordes.

Tabell 18. Utsläpp av koldioxid (kg) från tjänsteresor, totalt och per årsarbetskraft, 2023–2025. Beräkningarna för 2025 har tagits fram med en annan beräkningsmetod jämfört med tidigare år.

KOLDIOXIDUTSLÄPP	2025	2024	2023
Kg CO ₂	23 394	27 674	22 151
Kg CO ₂ /årsarbetskraft	227	271	219

Analys och bedömning

Nedan följer en sammanställning av de analyser och bedömningar vi har gjort av de mål som syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och hållbar förvaltning.

Formas ska erbjuda en god arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Formas fysiska arbetsmiljö är ergonomiskt väl anpassad. Chefer och skyddskommitténs representanter har genomgått eller har tillgång till arbetsmiljöutbildning, vilket säkerställer att de besitter rätt kompetens för att hantera arbetsmiljöfrågor. Vi arbetar systematiskt med att undersöka, bedöma, åtgärda och följa upp arbetsmiljön.

För att skapa flexibilitet och stödja balansen mellan arbets- och privatliv erbjuder vi både förtroendearbets- och individuella överenskommelser om distansarbete. Dessa insatser är viktiga för att bygga tillit och ge medarbetarna möjlighet att utforma hållbara arbetsförutsättningar. Vi har låg sjukfrånvaro och personalomsättning som är lägre än staten som helhet.

Vartannat år erbjuds anställda en hälso- och arbetsmiljöprofil som omfattar en hälsoundersökning och en individuell plan. En anonymiserad, aggregerad rapport lämnas också till Formas. Vid behov har vi även tillgång till företagshälsovårdens fulla tjänsteutbud.

Bedömning: Uppfyller målet väl

Formas medarbetare ska ha rätt kompetens för att möta verksamhetens nuvarande och framtida behov.

Formas medarbetare har generellt en hög utbildningsnivå, vilket ger goda förutsättningar för att ta sig an nya uppdrag på ett kompetent och effektivt sätt. Under 2025 infördes en ny samtalsmodell som stödjer chefer och medarbetare i att identifiera både lärandeloopar och kompetensutvecklingsbehov. Modellen gör det möjligt att planera för utveckling kopplat till specifika uppdrag, men även att fånga upp mer långsiktiga och breda kompetensutvecklingsbehov. Formas begränsade resurser har dock medfört att vi inte har haft utrymme att fullt ut rekrytera ny kompetens utifrån verksamhetens behov, vilket påverkar vår bedömning av måluppfyllelsen.

Formas erbjuder kontinuerligt interna kompetensutvecklingsinsatser som anpassas efter aktuella behov. Vi nyttjar även resurser inom Rörlighet i staten, RIS, och håller oss uppdaterade kring relevanta utbildningar och insatser på den öppna marknaden. En prioriterad satsning under 2025 har varit kompetensutveckling inom AI.

Bedömning: Uppfyller målet

Formas finansieringsverksamhet ska bedrivas på ett rättssäkert, enhetligt och effektivt sätt.

I Formas digitala användarstöd finns finansieringsprocessens alla steg kartlagda och relevanta stöddokument lättillgängliga. Användarstödet lanserades 2024 och har uppdaterats under 2025. En tydligt dokumenterad process säkerställer att vi arbetar på ett enhetligt sätt och minskar risken för godtyckliga beslut, vilket stärker rättssäkerheten. Genom att ständigt förbättra arbetsätten kan vi snabbt åtgärda brister och skapa en mer enhetlig och transparent beslutsprocess. När utbetalningar sker enligt plan visar det att besluten bygger på korrekta underlag och att processen fungerar som den ska. Under 2026 kommer vi att förbättra de områden som stödjer vårt flerpartsuppdrag, både själva processen och de delar av Prisma som stöttar processen, eftersom vi bland annat har identifierat brister när det gäller rapportering av statsstöd av projekt där förändringar genomförs under projekttiden.

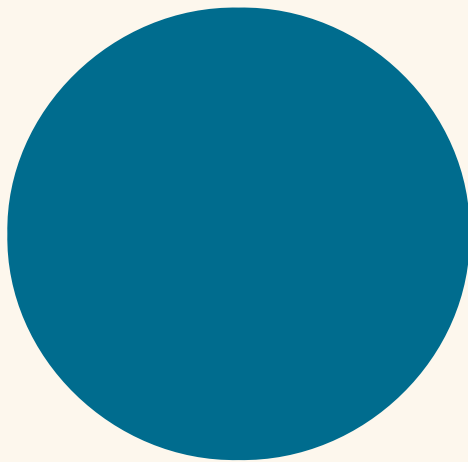
Bedömning: Uppfyller målet

Formas miljö- och klimatpåverkan ska minska.

Vårt miljöledningssystem omfattar miljöpolicy, konkreta miljömål samt en handlingsplan med tydlig ansvarsfördelning. Vårt systematiska miljö- och klimatarbete bör leda till att vår miljö- och klimatpåverkan minskar. En indikator för minskad klimatpåverkan är CO₂-utsläpp (kg) från tjänsteresor, totalt och per årsarbetskraft. Under 2025 tycks utsläppen från tjänsteresor ha minskat med cirka 15 procent jämfört med 2024. Dock bytte vi resebyrå under första delen av 2025. Eftersom olika beräkningsmetoder har använts kan vi inte jämföra utsläppen de båda åren emellan rakt av. Vi ser dock att antalet kortare flygresor tydligt har gått ner, vilket rimmar väl med vår mötes- och resepolicy. Detta bör ha bidragit till minskade CO₂-utsläpp.

Bedömning: Uppfyller målet väl

7 Återrapportering enligt reglerings- brev och uppdrag

I detta kapitel redovisar vi de återrapporteringar som krävs enligt regleringsbrev eller särskilda uppdrag och som inte redovisas i separata rapporter. Återrapporteringskravet om beviljade och utbetalda medel redovisas dock i kapitel 3. Uppdraget att stödja forskning och innovation inom områdena bioekonomi, livsmedel samt landsbygder och regional utveckling (LI2025/00550) beskrivs också i kapitel 3, tillsammans med forsknings- och innovationsprogrammet Biosociety. Vi har nyligen lämnat en separat rapport till Regeringskansliet om detta uppdrag.

Viss information som redovisas i detta kapitel kan även återfinnas i andra delar av årsredovisningen, för att bidra till helhetsförståelsen.

Forskningsinstitutens användning av direktutbetalade medel

Formas ska redovisa hur de medel som utbetalats till forskningsinstituten Stockholm Environment Institute, Research Institutes of Sweden, IVL Svenska miljöinstitutet respektive Skogforsk har använts, samt vilka resultat som har uppnåtts.

Stockholm Environment Institute

Stiftelsen Stockholm Environment Institute, SEI, har för verksamhetsåret 2025 mottagit 34 miljoner kronor från Formas för basfinansiering och samfinansierad forskning.

Basfinansieringen från Formas motsvarar cirka 10 procent av den totala omsättningen, som enligt prognosen för 2025 uppgår till cirka 350 miljoner kronor. Den är avgörande för SEI:s strategiska arbete inom klimat- och miljöpolicy, samt för att möjliggöra organisk tillväxt genom medfinansiering och uppstartsfinansiering.

SEI bidrar globalt till att sätta viktiga frågor på förhandlings- och beslutsagendor, bland annat inom klimatområdet, men fokuserar alltmer även på nationellt och lokalt arbete. Genom kunskapsstöd till länder, sektorer och internationella organisationer har SEI skapat förutsättningar för kapacitetsutveckling och evidensbaserade beslut.

Under 2025 har SEI fortsatt att expandera sitt engagemang i östra Europa, inklusive Ukraina, samt på västra Balkan. SEI har också vidareutvecklat och stärkt sitt forskningsprogram för hållbara finanser, SEI Finance for Sustainable Development Program, och sekretariatet för det officiella svensk-indiska initiativet Ledarskapsgruppen för industriomställning, LeadIT.

Av Formas stöd har 9 miljoner kronor använts till samfinansierad forskning, vilket möjliggjort samverkan inom EU-finansierade forskningsprojekt och andra satsningar med samfinansieringskrav. Totala projektfinansieringen som möjliggjorts med hjälp av denna samfinansiering är ca 45 miljoner kronor. Samfinansieringsmedlen på 9 miljoner kronor samt 2 miljoner kronor öronmärkta för LeadIT har använts i enlighet med villkoret i Formas regleringsbrev.

IVL Svenska Miljöinstitutet

Formas har betalat ut 35 miljoner kronor till Stiftelsen Institutet för vatten- och luftvårdsforskning, SIVL, för basfinansiering och samfinansierad miljöteknisk forskning vid IVL Svenska Miljöinstitutet AB. Statliga bidrag från Formas och Naturvårdsverket har gjort det möjligt för SIVL att under 2025 finansiera 27 forskningsprojekt med samfinansiering från näringslivet, varav 13 startade under året, samt att bidra till nationell medfinansiering i 47 EU-projekt, varav 16 startade under året. Samtliga projekt har bedrivits vid IVL Svenska Miljöinstitutet AB.

Under 2025 har nya samfinansierade projekt startats med bland annat massa- och pappersbruk, VA-bolag, fastighetsbolag, bygg- och anläggningsföretag samt aktörer inom plaståtervinning.

IVL har under året varit särskilt framgångsrikt inom EU:s forskningsprogram. Exempel är:

- Projekt som arbetat med förnybara bränslen för sjöfart, där resultaten förväntas kunna bidra till lösningar som gör att hamnar kan fungera som framtidens energinoder.
- Projekt som har arbetat med eDNA-baserade metoder för att kartlägga och övervaka biodiversitetseffekter av lågtrofiskt vattenbruk, med resultat som förväntas kunna möjliggöra en mer effektiv övervakning av olika vattenbrukssystem.
- Projekt som har arbetat med living labs för att omforma städers livsmedelssystem, med resultat som förväntas kunna stärka lokala samhällens omställning mot ökad hållbarhet, inkludering och resiliens.

IVL har under året arbetat med att öka det svenska näringslivsdeltagandet i EU:s forskningsprogram. Genom samarbeten med industri och branscher, både i EU-projekt och i samfinansierade projekt med näringslivet, skapar IVL, med stöd av de statliga medlen, möjligheter att bidra till ökad konkurrenskraft för svensk industri och övrigt näringsliv. Ett högt svenskt näringslivsdeltagande i EU:s forskningsprogram är en fortsatt prioriterad fråga för SIVL och forskningen på IVL även under kommande år.

Research Institutes of Sweden

Formas har fått i uppdrag av regeringen att underlätta samfinansieringen av jordbruks- och miljöteknisk forskning med syftet att stödja primärproduktionens omställning mot ökad hållbarhet och resiliens. Forskningen ska bidra till en hållbar ökning av livsmedelsproduktionen sett ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. RISE och Formas bidrar, enligt avtalet, med 8,5 miljoner kronor var.

De aktiviteter som genomförs inom den gemensamma satsningen omfattar med- och merfinansiering av projekt, strategisk utveckling, och interaktioner med omvärlden.

Årets med- och merfinansiering är avgörande för kompetens- och kapacitetsutveckling inom bland annat innovativ ogräsbekämpning och effektiva växtodlingsförsök året runt i artificiell och styrd miljö. Den största satsningen avser etableringen av en nationell testbädd för kontrollerad bevattning och dränering.

Det strategiska utvecklingsarbetet har under året bland annat fokuserat på PFAS-nedbrytning med svampar, samt mätsystem och metodik för objektiv kvantifiering av lantbrukets gasemissioner. Vi har även utvecklat ett konsortium för att kunna stödja norrländsk primärproduktion och matinnovation.

När det gäller interaktioner med omvärlden har vi jobbat med vetenskapliga artiklar och deltagit på vetenskapliga konferenser, seminarier och workshoppar, samt bidragit med kunskapsrapporter om bland annat virtuella stängsel.

Några konkreta effekter som samfinansieringen har lett till eller kommer att leda till är:

- Bättre innovationsstöd för primärproduktionen gällande klimatanpassning av växtodlingsteknik, speciellt inom området bevattning och dränering.
- Möjlighet för lantbrukare att nyttja virtuella stängsel för att effektivisera betesdrift och bidra till förbättrad biologisk mångfald.
- Konkret innovationsstöd för utveckling av jordbruk och livsmedelsförädling i Norrland.
- Bibehållen och förbättrad kapacitet att stödja bransch och myndigheter i kvantifiering av lantbrukets emissioner av klimatgaser.

Ett exempel på en indirekt effekt utanför livsmedelssystemet är förbättrade förutsättningar för industriell koldioxidinfångning och koldioxidanvändning. Genom samfinansieringen har RISE byggt upp kapacitet för konkret teknikstöd till de första bio-CCS/CCU-anläggningar som nu byggs.

Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut, Skogforsk

Enligt regleringsbrev från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet ska Formas utbetala stöd till Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut, Skogforsk, för samfinansierad skogsforskning. Den verksamhet vid Skogforsk som omfattas av stödet ska bedrivas i enlighet med Skogforsks strategi för perioden 2025–2028, som antagits av styrelsen. Utbetalning av medel ska ske i enlighet med det avtal som ingåtts mellan Formas och Skogforsk. Finansieringen uppgår totalt till 444 miljoner kronor, varav 222 miljoner kronor finansieras av Formas och 222 miljoner kronor utgör samfinansiering.

Skogforsks uppdrag är att utveckla och kommunicera kunskap, tjänster och produkter som bidrar till hållbar utveckling i skogsbruket till nytta för samhället. Under 2025 har verksamheten bedrivits i enlighet med den nya forsknings- och innovationsstrategin för perioden 2025–2028, *Forskning och innovation för ett skogsbruk i världsklass*, som innebär ökade ambitioner inom samtliga verksamhetsfält.

Under året har cirka 20 nya medarbetare rekryterats inom bland annat skoglig planering, biodiversitet, klimat och social hållbarhet, vilket stärkt organisationens kapacitet. En första körbar version av Skogforsklabbet har utvecklats som en digital forskningsmiljö för säker datadelning, samtidigt som arbetet med skogliga standarder intensifierats för att möjliggöra sammanhållna digitala kedjor och precisionsskogsbruk.

Inom skogsskötselområdet har flera större projekt startats med fokus på rotröta samt skötselregimer som balanserar klimatnytta, biodiversitet och produktion. Inom skogsträdsförädlingen har arbetet med fjärde omgångens fröodlingar påbörjats, en viktig milstolpe för klimatanpassning av skogsbruket. Under året har även resistensförädling av ask och alm initierats inom ramen för regeringsuppdrag via Formas. Ett SNP-chip för björk har utvecklats i samarbete med Finland, vilket möjliggör fortsatt arbete med genomisk selektion.

Skogforsks testbädd för autonoma och fjärrstyrda lösningar har vidareutvecklats genom installation av ny utrustning och genomförande av demonstrationer av autonoma och eldrivna maskinsystem. Testbädden har därmed etablerats som en nationell testmiljö för innovation och samverkan inom autonoma skogliga system.

Plattformen för adaptivt skogsbruk har under året fokuserat på att avsluta och dokumentera tidigare delprojekt inom hyggesfritt skogsbruk samt på att etablera Hyggesfritt-kollen, som syftar till systematiska uppföljningar av hyggesfria åtgärder i samverkan med skogsföretag. Kommunikation av Skogforsks forskningsresultat har intensifierats genom utveckling av digitala format och ökad närvaro i olika kanaler.

Vi bidrar till målen i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa

Formas ska redovisa vilka insatser som bedömts relevanta och vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975).

Formas insatser för svenskt deltagande i Horisont Europa består främst av medverkan och finansiering av EU-partnerskap, se kapitel 3 och 4, samt vårt arbete i roller som experter och kontaktpersoner i kluster och EU-uppdrag, se kapitel 5. Formas samverkan inom Science Europe och vårt arbete med öppen vetenskap och ansvarsfull internationalisering, se kapitel 4 och 5, är insatser för att uppfylla strategins mål om att Sverige ska vara ledande inom öppen vetenskap, och att Sverige ska påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik genom ett aktivt deltagande.

Genom Formas medverkan i de samfinansierade EU-partnerskapen har svenska aktörer möjlighet att ta del av EU-partnerskapens utlysningar och därmed hämta hem finansiering från Horisont Europa, i kombination med nationella medel. Formas arbetar proaktivt för att de utlysningar som genomförs inom ramen för EU-partnerskapen ligger väl i linje med svenska styrkeområden, och skapar därmed goda förutsättningar för ett starkt deltagande. Projekt med svensk medverkan står sig mycket väl i den internationella konkurrensen inom Formas områden, särskilt inom biodiversitet, blå ekonomi, och hållbar stadsutveckling, se tabell 13. Formas informerar löpande om europeiska finansieringsmöjligheter via webbplats, nyhetsbrev, informationsmöten samt nationella och internationella webinarier.

Vår roll som experter inom kluster 5 och 6 innebär att vi bidrar till utvecklingen av arbetsprogram för EU:s finansiering inom klimat, energi och mobilitet respektive livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö. Att utlysningarna får en inriktning som är relevant för svenska aktörer inom dessa områden är en förutsättning för svenskt deltagande inom Horisont Europa. Detta borgar också för att kunskap och resultat från Horisont Europa i större utsträckning ska kunna komma till användning i det svenska samhället. Formas har under 2025, i nära samverkan med klustrens referensgrupper där det svenska forsknings- och innovationslandskapet är representerat, fått gott genomslag i klustrens utlysningstexter. Detta bland annat genom en utlysning för forskningsprojekt om kommunikation om klimatförändringar och fler utlysningar som inkluderar viktiga perspektiv om skogsfrågor. Formas experter har bland annat lyft behovet av att stärka klimatvetenskapen i en ny geopolitisk kontext, stärka kopplingen mellan långsiktig konkurrenskraft och hållbarhet, inkludera systemperspektiv i forskningen – till exempel i form av hela värdekedjan, inklusive konsument – samt bättre integrera samhällsvetenskap och humaniora i kommande utlysningar.

Formas är mån om att Sveriges nationella satsningar ska stärkas av deltagandet i Horisont Europa, till exempel genom att koppla ihop information och utlysningar inom de nationella forskningsprogrammen med EU-utlysningar. Även inom strategiska innovationsprogram och Impact Innovation arbetar vi aktivt med kopplingen mellan den nationella finansieringen och en medverkan på EU-nivå. Exempel på detta är det nationella forskningsprogrammet för hållbar stadsutveckling, som liksom det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities kopplas samman med utlysningar och samverkan inom EU-partnerskapet Driving Urban Transitions, EU-uppdraget Klimatneutrala städer och EU-initiativet New European Bauhaus. På motsvarande sätt koordinerar Formas det nationella forskningsprogrammet om hav och vatten med EU-partnerskapen Water4All och Sustainable Blue Economy Partnership, och EU-uppdraget Återställ våra hav och vatten. Även de nationella forskningsprogrammen för klimat och livsmedel kopplas till partnerskap och EU-uppdrag, och på övergripande nivå kopplas programmen till EU:s utlysningar genom Formas medverkan som experter inom kluster 5 och 6, som beskrivs ovan.

Under 2025 har Formas följt utvecklingen av förslaget om det kommande EU-ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa 2028–2034, FP10. Ett aktivt deltagande från vår sida och stöd till Regeringskansliet i förhandlingarna om FP10 och den associerade konkurrenskraftsfonden syftar till att lägga en grund för ett framgångsrikt svenskt deltagande även i kommande ramprogram.

Formas har även 2025 varit pådrivande från svensk sida, tillsammans med Forte och Vetenskapsrådet, i att stärka samarbetet för den öppna tillgången till vetenskapligt baserad kunskap inom Europa, exempelvis genom arbetet med att bredda den europeiska publiceringsplattformen ORE till ett alternativ för öppen publicering i fler länder. Inom Science Europe är Formas med i arbetsgrupper om öppen vetenskap, utveckling av meriterings- och utvärderingssystemet och forskningssäkerhet.

Riktlinjer för ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten

Formas har tillsammans med Energimyndigheten, Forte, Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och Vinnova ett särskilt uppdrag från regeringen att formulera och ta fram verksamhetsanpassade riktlinjer som ska bidra till att internationella samarbeten kan ske på ett långsiktigt säkert och hållbart sätt (U2024/01012 och U2025/01317). Vidare ska myndigheten se över vilka villkor och krav som bör ställas vid utlysning av forskningsmedel.

I ett geopolitiskt instabilt världsläge är det för dessa frågor centralt att etablera bred och öppen samverkan via olika internationella forum, på nordisk, europeisk och global nivå. Formas har under 2025 aktivt följt den internationella utvecklingen kring ansvarsfull internationalisering och forskningssäkerhet. Vi har verkat för ökad samsyn och förståelse för perspektivet att öppen vetenskap och internationell samverkan är viktiga förutsättningar för forskning av hög kvalitet, men där forskningssäkerhet också blir en central del i arbetet framåt. Vidare har vi arbetat i den myndighetsgemensamma gruppering bland forskningsfinansiärerna under ledning av Vetenskapsrådet som syftar till att ta fram verksamhetsanpassade riktlinjer för ansvarsfull internationalisering, ett arbete som beräknas slutföras under 2026.

Formas arbete kopplat till ansvarsfull internationalisering syftar till att skapa de bästa förutsättningarna för våra aktörer att fortsatt samverka i en internationell kontext, med de bäst lämpade för uppdraget, i ett system som är så öppet som möjligt och så stängt som nödvändigt. Det är därmed viktigt att agera både skyndsamt och ansvarsfullt.

Tillgängliggörande av data via elektroniska format

Formas, Energimyndigheten, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova har i uppdrag att möjliggöra delning av data från myndigheternas administrativa system via elektroniska format, så kallade API:er. Syftet är att skapa en aktuell, jämförbar och samlad bild av olika finansiärens data om finansiering av forskning och innovation.

En referensgrupp bestående av externa datakonsumenter deltar i arbetet för att säkerställa att data motsvarar efterfrågan och att datadelningen därmed skapar samhällsnyttor.

Under 2025 har version 2.0 av datastandarderna, bestående av en informationsmodell och definierade begrepp, utvecklats. Tilläggen består av ytterligare efterfrågade data, gällande till exempel

- ansökningar som ännu inte blivit beslutade vid datauttagstillfället
- arbetsgivare för personer kopplade till beviljade ansökningar
- en gemensam typindelning av arbetsgivare och finansierade organisationer.

Under året har den tekniska utvecklingen av Formas API genomförts och den 31 oktober tillgängliggjordes API:et. Detta innebär att det nu finns en aktuell, jämförbar och samlad bild av olika finansiärens data om finansiering av forskning och innovation att ta del av. Med hjälp av finansiärernas API:er kan externa datakonsumenter hämta jämförbara data maskinellt för sina egna användningsområden.

Innehållet är dock inte komplett och vi har utmaningar med att redovisa data för ansökningar och finansierade aktiviteter kopplade till utlysningar där flera organisationer kan ansöka om finansiering för samma aktivitet. Orsaken är bristande systemstöd (Prisma) för att spåra ändringar av genomförande organisationer och den beslutade finansieringen per organisation. Under 2026 kommer vi att fortsätta förbättra datakvaliteten samt delta i det fortsatta arbetet med att utveckla nya versioner av den gemensamma datastandarderna.

Uppgifter kring statistik och indikatorer

Förklaringar till begrepp som förekommer i resultatredovisningen

BEGREPP	Definition
Aktivt projekt	Projekt som under en definierad tidsperiod helt eller delvis har sin dispositionstid inkluderad.
Behovsägare	En aktör som har nytta av lösningen som ett projekt arbetar med att ta fram. Behovsägaren ska ta hand om (förvalta, använda, sprida) resultatet av projektet. Behovsägare kan vara exempelvis kommun, myndighet eller näringsliv.
Beredningsgrupp	En grupp ledamöter som granskar och bedömer ansökningar till Formas utlysningar.
Beviljad ansökan	Handlagd ansökan som beviljats medel enligt myndighetens delegationsordning.
Beviljade medel	Medel som blivit beviljade i Formas utlysningar.
Bidrag till andra finansierers utlysningar	Finansiering av projekt som beviljas i andra forskningsfinansierers utlysningar.
Medelsförvaltare	Organisation som förvaltar forskningsmedel som Formas betalar ut.
Direkt fördelning av medel	Forskningsmedel som betalas ut till en mottagare direkt. Vanligtvis sker detta enligt uppdrag i Formas regleringsbrev.
Finansieringsärende	Aktivitet som Formas finansierar. Här ingår forskningsprojekt som blivit beviljade i Formas utlysningar, direktutbetalningar enligt regeringsuppdrag eller utbetalningar enl. samverkan samt bidrag som Formas ger till andra finansierers utlysningar.
Formas ansvarsområden	Enligt myndighetens instruktion ska Formas främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Formas får också finansiera innovationsverksamhet i viss omfattning.
Formas utlysningar	Formas egna utlysningar av forskningsmedel som administreras i myndighetens ärendehanteringssystem.
Forskarinitierade utlysningar	Utlsynningar där sökande bestämmer inriktning på ansökan som dock ska vara inom Formas ansvarsområden.
Forskningsstöd	Stöd med syfte att skapa förutsättningar för att ta fram ny kunskap genom forskning.
Forskningsämne	OECD:s klassifikation av forskningsämnena enligt Frascati-manualen.
Försumbart stöd	Bidrag från Formas som baseras på förordning (EU) nr 2023/2831, Förordningen om stöd av mindre betydelse. Försumbart stöd är en typ av statsstöd.
Handlagd ansökan	Ansökan som har gått igenom Formas beredningsprocess.
Hållbarhetsmål	17 globala mål för hållbar utveckling antagna av FN:s generalförsamling, ofta refererade till med det kortare Agenda 2030.
Innovationsstöd	Stöd med syfte att skapa förutsättningar för utvecklingen av någonting nytt, en produkt, process, ett system etcetera, som har ett värde i samhället.
Internationell utlysning	Utlsynning som är del av samarbete, globalt eller inom EU, mellan forskningsfinansierare.
Karriärstöd	Stöd till enskild forskare i syfte att stärka dennes möjligheter till akademisk karriär. Bidrag inom karriärstöd fokuserar på forskaren som individ i olika faser av karriären.
Kommunikationsstöd	Stöd för att sprida kunskap om pågående forskning och innovation samt resultat från forskning och innovation inom Formas ansvarsområden.
Program	Består av en eller flera utlysningar och kan exempelvis vara forskningssatsningar initierade av regeringen eller europeiska partnerskapsprogram som Formas deltar i på eget initiativ. I vissa fall ger Formas även bidrag till andra finansierers utlysningar inom ramen för program.
Samverkan- och nyttiggörandestöd	Stöd med syfte att stödja olika former av samarbete och erfarenhetsutbyte med syfte att utveckla en forskningsfråga eller nyttiggörande av forskningsresultat.
Statsstöd	Bidrag från Formas som baseras på förordning (EU) nr 651/2014 om allmänna gruppundantag som reglerar vilka kategorier av stöd som är förenliga med inre marknaden.
Stödgrund	Juridisk grund för tilldelning av medel.

BEGREPP	Definition
Sökande	Projektleddare som står bakom en ansökan till Formas utlysningar.
Tematiska utlysningar	Utlsysningar inom utpekade tematiska områden.
Utbetalade medel	Utbetalning av medel som beviljas i Formas utlysningar såväl som andra utbetalningar av forskningsmedel
Utlsysningar av akutbidrag	Forskarinitierad utlysning av medel för hastigt uppkomna forskningsbehov, bland annat säker- ställande av data för framtida forskning.
Utlsysningar av medel för kommunikationsprojekt	Utlsysning av medel för projekt som syftar till att kommunicera forskning och forskningsresultat.
Verksamhetsstöd	Stöd till forskning och innovations förutsättningar och stödjande strukturer. Även stöd till utfö- rande organisationer enligt regleringsbrev.
Öppna finansieringsärenden	Finansieringsärenden som är öppna i ärendehanteringssystemet den sista dagen av redovisad tidsperiod.

Bilagda tabeller

Kompletterande tabell till figur 8. Procentuell fördelning av ämnesområdena 2021–2025

ÅR 2025	Handlagda ansökningar	Beviljade ansökningar
Naturvetenskap	31%	28%
Samhällsvetenskap	25%	25%
Teknik	22%	27%
Lantbruksvetenskap	13%	14%
Humaniora	4%	3%
Medicin och hälsovetenskap	4%	3%

ÅR 2024	Handlagda ansökningar	Beviljade ansökningar
Naturvetenskap	30%	32%
Samhällsvetenskap	27%	24%
Teknik	23%	27%
Lantbruksvetenskap	11%	9%
Humaniora	4%	4%
Medicin och hälsovetenskap	4%	4%

ÅR 2023	Handlagda ansökningar	Beviljade ansökningar
Naturvetenskap	35%	37%
Samhällsvetenskap	22%	23%
Teknik	23%	21%
Lantbruksvetenskap	13%	14%
Humaniora	3%	2%
Medicin och hälsovetenskap	4%	3%

ÅR 2022	Handlagda ansökningar	Beviljade ansökningar
Naturvetenskap	35%	33%
Samhällsvetenskap	21%	25%
Teknik	21%	21%
Lantbruksvetenskap	14%	13%
Humaniora	4%	3%
Medicin och hälsovetenskap	5%	5%

ÅR 2021	Handlagda ansökningar	Beviljade ansökningar
Naturvetenskap	34%	34%
Samhällsvetenskap	20%	23%
Teknik	22%	22%
Lantbruksvetenskap	15%	14%
Humaniora	4%	2%
Medicin och hälsovetenskap	5%	5%

Kompletterande tabell till figur 9. Procentuell fördelning av hållbarhetsmålen 2023–2025

HÅLLBARHETSMÅL	BEVILJADE ANSÖKNINGAR		
	2025	2024	2023
01 - Ingen fattigdom	0,3%	0,4%	0,4%
02 - Ingen hunger	5%	4%	5%
03 - Hälsa och välbefinnande	7%	9%	8%
04 - God utbildning för alla	1%	1%	1%
05 - Jämställdhet	0,3%	2%	2%
06 - Rent vatten och sanitet för alla	5%	4%	7%
07 - Hållbar energi för alla	2%	3%	2%
08 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	2%	2%	2%
09 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	11%	10%	7%
10 - Minskad ojämlikhet	2%	4%	3%
11 - Hållbara städer och samhällen	14%	16%	15%
12 - Hållbar konsumtion och produktion	16%	12%	14%
13 - Bekämpa klimatförändringarna	15%	17%	15%
14 - Hav och marina resurser	5%	5%	5%
15 - Ekosystem och biologisk mångfald	11%	9%	9%
16 - Fredliga och inkluderande samhällen	2%	2%	1%
17 - Genomförande och globalt partnerskap	2%	1%	2%
Summa	100%	100%	100%

Indikatorer för bedömning av måluppfyllelse

MÅL	Indikator	Indikatortyp	Kommentar
De forsknings- och innovationsprojekt som Formas beviljar ska vara samhällsrelevanta och av högsta vetenskapliga kvalitet.	Granskning av forsknings- och innovationsansökningarna enligt internationellt vedertagna principer	Processindikator	<ul style="list-style-type: none"> Forskarrådets beslut 2021
	Kontinuerlig förbättring och anpassning av finansieringsprocessen utifrån nya rön och behov	Narrativ indikator/ aktivitetsindikator	
	Identifiering av kunskapsbehov genom omvärldsbevakning och genom dialog och samverkan med forskare och andra samhällsaktörer	Narrativ indikator/ aktivitetsindikator	
	Främjande av samverkan mellan forskare och andra samhällsaktörer i utlysningar	Aktivitetsindikator	<ul style="list-style-type: none"> Även i utlysningar där enbart en part finansieras
	Samverkan mellan forskare och andra samhällsaktörer inom ramen för forskningsprojekt	Narrativ indikator	
	Utbud av utlysninginstrument	Kvantitativ indikator	<ul style="list-style-type: none"> Ett brett utbud kan möta olika behov inom FoU-systemet och skapar därmed förutsättningar för samhällsrelevans Grafik
	Beviljade projekts fördelning över ämnesområden	Kvantitativ indikator	<ul style="list-style-type: none"> Indikatorn visar inte samhällsrelevansen för enskilda projekt, men ger en övergripande bild av portföljens mångsidighet vad gäller samhällsrelevans Grafik
	Beviljade projekts fördelning över Agenda 2030-målen	Kvantitativ indikator	<ul style="list-style-type: none"> Indikatorn visar inte samhällsrelevansen för enskilda projekt, men ger en övergripande bild av portföljens mångsidighet vad gäller samhällsrelevans Grafik
	Strategisk överblick och styrning av hela projektportföljen	Processindikator	<ul style="list-style-type: none"> Portföljfunktionen
	Perspektiv som belyser olika grupperns förutsättningar och behov integreras i forskningen, när det är relevant.	Aktivitetsindikator	
Formas ska skapa förutsättningar för ett framgångsrikt svenskt deltagande i internationella forskningssamarbeten.	Synergier mellan våra nationella och internationella satsningar	Narrativ indikator/ aktivitetsindikator	
	Antal svenska koordinatörer i projekt finansierade inom EU:s partnerskap där Formas är medfinansier	Kvantitativ indikator	
	Medel till internationella forskningsutlysningar där Formas medverkat	Kvantitativ indikator	
	Antal internationella mobilitetsvistelser inom Karriärstöd	Kvantitativ indikator	

MÅL	Indikator	Indikatortyp	Kommentar
Formas ska främja jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.	Könsfördelning gällande projektledare i beviljade ansökningar och för beviljade medel	Kvantitativ indikator	• I relation till fördelningen bland de sökande
	Könsfördelning i beredningsgrupper	Kvantitativ indikator	
Formas ska skapa förutsättningar för samverkan mellan forskare, beslutsfattare, näringsliv och andra samhällsaktörer.	Främjande av samverkan mellan forskare och andra samhällsaktörer i utlysningar	Narrativ indikator	
	Antal flerpartsutlysningar	Kvantitativ indikator	
	Skapade tillfällen för möten mellan forskare och samhällsaktörer	Aktivitetsindikator/ narrativ indikator	
Formas kommunikationsinsatser ska vara relevanta, begripliga och tillgängliga för den målgrupp respektive insats riktar sig till.	Antal följare och prenumeranter i våra digitala kanaler	Kvantitativ indikator	
	Illustrativa exempel	Narrativ indikator	
	Öppningsfrekvens för nyhetsbreven	Kvantitativ indikator	• Över helår
	Öppningsfrekvens specifikt gällande utlysningar	Kvantitativ indikator	• Över helår
	Öppningsfrekvens specifikt gällande event	Kvantitativ indikator	• Över helår
	Öppningsfrekvens specifikt gällande forskningsresultat	Kvantitativ indikator	• Över helår
	Resultat från enkäter eller intervjuer gällande utlysningar	Upplevelsebaserad indikator	
Formas ska på ett strategiskt och effektivt sätt främja användning och spridning av forskningsbaserad kunskap.	Karaktär på och mängd av inkomna frågor gällande utlysningarna	Upplevelsebaserad indikator	• Baserat på bedömning
	Målgruppsanpassade kommunikationsinsatser för att förmedla resultaten från Formas forskningsammansättningar, kunskapsunderlag och analyser	Aktivitetsindikator/narrativ indikator	
	Illustrativa exempel	Narrativ indikator	
Formas insatser för samverkan ska vara ändamålsenligt utformade för att möjliggöra lärande, nya samarbeten och ökad handlingskraft.	Andel av de vetenskapliga publikationer som är ett resultat av forskning finansierad av Formas, som publicerats i tidskrifter eller på plattformar med omedelbar öppen tillgång	Kvantitativ indikator	• Grafik
	Relevanta deltagare vid olika samverkansinsatser	Narrativ indikator/ kvantitativ indikator	• Möjligen också antal per sektor/målgrupp
	Antal deltagare på konferenser	Kvantitativ indikator	
	Resultat från enkäter	Upplevelsebaserad indikator	
	"Kundnöjdhet" vid profilevent	Kvantitativ indikator	
	Illustrativa exempel från exempelvis rundabordssamtal, seminarier och samverkansmöten	Narrativ indikator	
Efterfrågan av Formasmedarbetare som experter, facilitatorer och koordinatörer i olika sammanhang	Narrativ indikator		

MÅL	Indikator	Indikatortyp	Kommentar
Formas forsknings-sammanställningar, kunskapsunderlag och analyser ska vara relevanta, tillförlitliga och trovärdiga, och ändamålsenligt utformade för att kunna stödja olika samhällsaktörer.	Identifiering av kunskapsbehov genom samverkan med relevanta samhällsaktörer	Aktivitetsindikator	
	Transparenta och systematiska metoder vid framtagandet av forsknings-sammanställningar, kunskapsunderlag och analyser	Processindikator	
	En fastlagd process för framtagandet av systematiska forsknings-sammanställningar	Processindikator	• Utifrån process-kartläggningen
	Relevans- och kvalitetssäkring av de systematiska forsknings-sammanställningarna av rådet för evidensbaserad miljöanalys	Aktivitetsindikator	
	Extern granskning av genomförandeplanerna och av de färdigställda systematiska forsknings-sammanställningarna	Aktivitetsindikator	
Formas ska bidra till policyutveckling genom sakliga och välgrundade insatser och inspel.	Illustrativa exempel på insatser gällande policyutveckling	Narrativ indikator	
Formas ska erbjuda en god arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.	Systematiskt arbetsmiljöarbete	Processindikator	
	Långtidssjukskrivning	Kvantitativ indikator	• Under statlig genomsnittsnivå (0 sjukskrivningar av arbetsmiljöskäl, specifikt, eftersträvas)
	Personalomsättning	Kvantitativ indikator	• Runt statlig genomsnittsnivå
	Resultat från medarbetarundersökningar	Upplevelsebaserad indikator	
	eNPS-värde	Kvantitativ indikator	
Formas medarbetare ska ha den kompetens som krävs för att möta verksamhetens nuvarande och framtida behov.	Antal deltaganden i interna utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser	Kvantitativ indikator	
	Antal deltaganden i externa insatser för att stärka ledar- och medarbetarskap	Kvantitativ indikator	
Formas finansierings-verksamhet ska bedrivas på ett rättssäkert, enhetligt och effektivt sätt.	En etablerad och dokumenterad process	Processindikator	• Användarstöd • Processkartläggning
	Kontinuerlig utveckling av processer och arbetssätt	Aktivitetsindikator	
	Välfungerande stödstrukturer	Processindikator	
	Andel medel som betalas enligt plan mot medel som återbetalas	Kvantitativ indikator	• Uppföljning av att medel som betalas ut används som tänkt
Formas miljö- och klimatpåverkan ska minska.	CO ₂ -utsläpp (kg) från tjänsteresor, totalt och per årsarbetskraft	Kvantitativ indikator	
	Systematiskt miljö- och klimatarbete	Processindikator	

Not: De kvalitativa indikatorerna är av olika karaktär: Aktivitetsindikatorer beskriver aktiviteter eller insatser som bör kunna bidra till att målet uppnås. Processindikatorer beskriver arbetssätt eller rutiner som bör kunna bidra till att målet uppnås. Det handlar alltså mer om hur saker görs. Upplevelsebaserade indikatorer beskriver målgruppers eller medarbetares uppfattningar, så som återspeglade i till exempel enkäter eller intervjuer. Narrativa indikatorer är illustrativa exempel som kan anses tyda på att vi närmar oss det aktuella målet, även om dessa exempel bara handlar om enstaka fall.

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)

	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 500	6 500	8 500	8 000	7 000
Utnyttjad	388	786	381	517	1 281
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	169	642	655	141	0
Räntekostnader	-15	-18	-16	5	0
Avgiftsintäkter					
AVGIFTSINTÄKTER SOM DISPONERAS					
Avgiftsintäkter	1 421	864	633	1 769	1 689
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Anslagskredit					
Totalt beviljade anslagskrediter	62 492	59 386	59 352	58 400	56 572
Anslag UO 20 02:1 ap.1 Förvaltningskostnader	3 765	3 670	3 617	3 499	2 665
Anslag UO 20 02:1 ap.2 till Klimatpolitiska rådet	346	335	354	345	371
Anslag UO 20 02:2 ap.1 Forskning	33 822	33 222	33 222	33 147	32 667
Anslag UO 23 01:24 ap.1 Forskning och samfinansierad forskning	24 559	22 159	22 159	21 409	20 869
Utnyttjade krediter	-22 329	-10 349	-812	-6 283	514
Anslag					
RAMANSLAG					
Anslagssparande	1 366	652	3 730	3 540	592
Bemyndiganden					
Tilldelade	3 862 000	3 867 000	3 867 000	3 667 000	3 667 000
Summa gjorda åtaganden	3 190 304	2 936 234	3 050 005	2 989 935	2 849 999
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	103	102	101	93	86
Medelantalet anställda (st)	108	110	107	98	89
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 827	1 758	1 750	1 681	1 702
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

Resultaträkning (tkr)

	NOT	2025	2024
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	179 730	166 668
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 421	864
Intäkter av bidrag	3	7 236	11 642
Finansiella intäkter	4	169	631
Summa		188 556	179 805
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-135 836	-124 572
Kostnader för lokaler		-9 364	-9 250
Övriga driftkostnader	6	-42 937	-45 532
Finansiella kostnader	7	-21	-142
Avskrivningar och nedskrivningar		-397	-309
Summa	8	-188 556	-179 805
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 946 243	1 858 861
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		50 944	25 429
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	9	24 575	24 456
Finansiella kostnader		-225	0
Lämnade bidrag	10	-2 021 536	-1 908 746
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	11	0	0

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	NOT	2025-12-31	2024-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	18	126
Maskiner, inventarier, installationer mm	13	555	844
Summa		572	970
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4	0
Fordringar hos andra myndigheter	14	1 540	1 790
Övriga kortfristiga fordringar	15	2 801	510
Summa		4 345	2 300
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	3 633	3 706
Upplupna bidragsintäkter	17	43 677	41 681
Summa		47 310	45 387
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	-31 993	-30 336
Summa		-31 993	-30 336
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		4 271	10 401
Kassa och bank		2 241	2 194
Summa		6 513	12 595
SUMMA TILLGÅNGAR		26 747	30 916
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Statskapital	20	184	184
Summa		184	184
Avsättningar			
Övriga avsättningar	21	1 368	1 227
Summa		1 368	1 227
Skulder mm			
Lån i Riksgäldskontoret	22	388	786
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	23	5 405	5 889
Leverantörsskulder		3 686	4 318
Övriga kortfristiga skulder	24	4 176	8 625
Summa		13 655	19 618
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	25	9 014	7 359
Oförbrukade bidrag	26	2 526	2 529
Summa		11 540	9 887
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		26 747	30 916
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning – Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
UO 20 02:1 RAMANSLAG							
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande							
ap.1 Förvaltningskostnader		331	125 513	0	125 844	-124 804	1 040
ap. 2 till Klimatpolitiska rådet	27	322	11 566	0	11 888	-11 562	326
UO 20 02:2 RAMANSLAG							
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande							
ap.1 Forskning		-1 339	1 127 408	0	1 126 069	-1 137 145	-11 076
UO 23 01:24 RAMANSLAG							
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning							
ap.1 Forskningsstöd		-9 010	818 664	0	809 654	-820 907	-11 253
UO 23 01:25 RAMANSLAG							
ap.1 Bidrag till skogs- och lantbruksakademien		0	1 177	0	1 177	-1 177	0
UO 24 01:2 VERKET FÖR INNOVATIONSSYSTEM							
ap.3 Forskning och utveckling		846	31 000	-846	31 000	-30 378	622
Summa		-8 850	2 115 328	-846	2 105 632	-2 125 973	-20 341

Finansiella villkor

Anslag UO 20 02:1 ap.1 förvaltningskostnader, ramanslag med anslagskredit 3 765 tkr och anslagsbehållning som disponeras på 3 procent. Anslaget är räntebärande.

Anslag UO 20 02:1 ap.2 förvaltningskostnader, ramanslag med anslagskredit 346 tkr och anslagsbehållning som disponeras på 3 procent till Klimatpolitiska rådet. Anslaget är räntebärande.

Anslag UO 20 02:2 ap.1 forskning, ramanslag med anslagskredit 33 822 tkr. Anslaget är icke räntebärande.

Anslag UO 23 01:24 ap.1 forskning och samfinansierad forskning, ramanslag med anslagskredit 24 559 tkr. Anslaget är icke räntebärande.

Anslag UO 23 01:25 ap.1 bidrag till Skogs- och lantbruksakademien har ingen anslagskredit. Anslaget är icke räntebärande.

Anslag UO 24 01:2 ap.3 forskning och utveckling, anslag hos Verket för Innovationssystem har ingen anslagskredit.

Redovisning av beställningsbemyndigande (tkr)

Anslag/ Anslags- benämning	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Utestående åtagandenas fördelning per år (förväntad redovisning mot anslag)				
							2026	2027	2028	2029– 2030	Slutår
UO 20 02:2 Allmän miljö- och naturvård											
FORMAS FORSKNING (RAMANSLAG)											
ap.1 Forskning	2 200 000	1 518 165	1 060 777	783 345	-9 306	1 786 291	842 789	488 256	301 022	154 224	2030
UO 23 01:24 Areella näringar, landsbygd och livsmedel											
FORMAS: FORSKNING OCH SAMFINANSIERAD FORSKNING (RAMANSLAG)											
ap.1 Forskningsstöd	1 600 000	1 373 490	567 476	602 768	6 459	1 344 657	599 187	413 296	258 378	73 796	2030
UO 24 01:02 Näringsliv											
VERKET FÖR INNOVATIONSSYSTEM											
ap.3 Forskning och utveckling	62 000	44 579	38 000	23 757	534	59 356	28 724	19 632	11 000	0	2028

De utstående åtagandena inom utgiftsområde 20 har ökat med 268 miljoner kronor sedan föregående år. Den tillgängliga ramen är något större än myndighetens behov.

De utestående åtagandena inom utgiftsområde 23 är något lägre än tillgänglig ram. I senaste forsknings- och innovationspropositionen fick Formas flera nya uppdrag och medel som ökat 2025 och de kommande åren. Bemyndiganderamen är satt för att täcka även de ökande volymer som kommer att nyttjas 2026 till 2028.

Finansiella villkor 2025 enligt regleringsbrev

Anslag/anslagspost	Ändamål	Villkor minst	Utfall
UO20 2:1 ap.2	Klimatpolitiska rådets kostnader (ram) 11 566 tkr	-	11 562
UO20 2:2 ap.1 2	Projektrelaterade kostnader	-	24 241
UO20 2:2 ap.1 6	Kemikalieforskning (prop. 2024/25:60) samt regeringsuppdraget En kemikaliesäker framtid i en giftfri cirkulär ekonomi (KN2025/00433)	10 000	20 169
UO20 2:2 ap.1 7	Nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande (prop. 2024/25:60) samt regeringsuppdraget M2017/01282	135 000	135 062
UO20 2:2 ap.1 8	Nationella forskningsprogrammet om klimat i enlighet med prop. 2024/25:60 och regeringsuppdraget M2017/01282	230 000	232 363
UO20 2:2 ap.1 9	Nationella forskningsprogrammet om hav och vatten (M2021/01625) samt prop. 2024/25:60	80 000	95 231
UO20 2:2 ap.1 10	Strategiska innovationsområden (N2021/02520)	62 500	62 537
UO20 2:2 ap.1 11	Stiftelsen Institutet för vatten- och luftvårdsforskning (SIVL) för basfinansiering och samfinansierad miljöteknikforskning vid IVL Svenska miljöinstitutet AB	35 000	35 000
UO20 2:2 ap.1 11	Samfinansierad forskning med näringslivet eller för nationell finansiering av EU-projekt	20 000	24 500
UO20 2:2 ap.1 12	Stockholm Environment Institute (SEI) för institutets basfinansiering och samfinansierad forskning	34 000	34 000
UO20 2:2 ap.1 12	Samfinansierad forskning eller för nationell finansiering av EU-projekt	9 000	9 000
UO20 2:2 ap.1 12	Genomförande av den ledarskapsgrupp för industriomställning som Sverige lanserade vid FN:s klimattoppmöte i New York i september 2019	2 000	2 000
UO20 2:2 ap.1 13	Polarforskningssekreteriatet för drift och hyra av isbrytaren Oden	7 000	7 000
UO23 1:24 ap.1 2	Projektrelaterade kostnader	-	19 178
UO23 1:24 ap.1 2	Stöd till utgivningen av den vetenskapliga tidskriften Rangifer	250	250
UO23 1:24 ap.1 2	Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien för verksamhet inom forskningsbiblioteket vid akademien	580	580
UO23 1:24 ap.1 4	Stöd till samfinansierad forskning inom jordbruks- och miljöteknik, skogsforskning, trädgårdsforskning samt forskning inom växtförädlingsområdet	41 500	91 000
UO23 1:24 ap.1 4	Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut (Skogforsk) i enlighet med avtal mellan forskningsrådet och stiftelsen	-	76 500
UO23 1:24 ap.1 4	RISE Research Institutes of Sweden AB, avdelningen för Jordbruk och livsmedel, i enlighet med avtal mellan forskningsrådet och RISE Research Institutes of Sweden AB	-	8 500
UO23 1:24 ap.1 4	Verksamhet inom växtförädlingsområdet vid Sveriges lantbruksuniversitet	4 000	4 000
UO23 1:24 ap.1 4	Stöd till offentligt privat partnerskap för växtförädling som bedrivs inom ramen för Nordiska ministerrådet	2 000	2 000
UO23 1:24 ap.1 5	Stöd till samfinansierad forskning och utveckling för ett produktionsinriktat forskningsprogram för jordbrukets och trädgårdsnäringsens hållbarhet och konkurrenskraft samt hästforskning	23 000	26 000
UO23 1:24 ap.1 5	Stöd till Stiftelsen Lantbruksforskning	-	20 000
UO23 1:24 ap.1 5	Stöd till hästforskning enligt avtal mellan forskningsrådet Stiftelsen Hästforskning	3 000	6 000
UO23 1:24 ap.1 6	Utveckling av djurskyddsbefrämjande åtgärder	6 000	6 307
UO23 1:24 ap.1 6	Forskning om djurskydd	12 000	16 518
UO23 1:24 ap.1 7	Strategiska innovationsområden (SIO)	37 500	37 996
UO23 1:24 ap.1 9	Nationella programmet för livsmedelsforskning för att bidra till att uppnå livsmedelsstrategins övergripande mål (prop. 2016/17:104)	110 000	157 128
UO23 1:24 ap.1 9	Forskning för hållbar tillväxt och utveckling av den gröna och blå biobaserade ekonomin	40 000	105 367

Anslag/anslagspost	Ändamål	Villkor minst	Utfall
UO23 1:24 ap.1 9	Nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande för forskning om landsbygder och regional utveckling	10 000	10 000
UO23 1:24 ap.1 10	Finansiering av åtgärder enligt regeringens uppdrag inom bio-ekonomi, livsmedel samt landsbygder och regional utveckling (LI2025/00550)	54 000	57 671
UO23 1:25 ap.1 1	Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien för akademiens verksamhet	1 177	1 177

Anslag/anslagspost	Ändamål	Villkor högst	Utfall
UO23 1:24 ap.1 11	Bekämpning av almsjukan på Gotland samt ta fram föreskrifter	6 500	6 500

Anslag/anslagspost	Ändamål	Får använda	Utfall
UO 24 1:2 ap.3	Svenskt deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för det europeiska forsknings- och innovationsarbetet	31 000	30 378

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar Formas brytdagen den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 40 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Klimatpolitiska rådet

Formas är värdmyndighet för Klimatpolitiska rådet och utför administrativa och handlägger uppgifter åt rådet. Klimatpolitiska rådets medarbetare är anställda av Formas. Klimatpolitiska rådet disponerar anslagsposten UO 20 02:1 ap. 2 och intäkter under anslaget specificeras i not 1 samt kostnader i not 8. Klimatpolitiska rådets verksamhet redovisas i en separat årlig rapport.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt förbättringsutgifter på annans fastighet, maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Om den ekonomiska livslängden understiger tre år får anskaffningen redovisas som en anläggningstillgång ändå om kostnadsfördelningen över tid annars skulle påverkas väsentligt.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Bärbara datorer, mobiltelefoner och läsplattor tas inte upp som anläggningstillgång då livslängden beräknas understiga 3 år.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Immateriella anläggningar
5 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet
3 år	Datorer och kringutrustning
3 år	Kontorsmaskiner
5 år	Möbler och övriga inventarier
–	Konst avskrivs ej

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Noter till resultaträkning (tkr)

	2025	2024
Not 1 Intäkter av anslag		
Förvaltningsanslag ap. 1 Formas	124 804	125 522
Förvaltningsanslag ap. 2 Klimatpolitiska rådet	11 562	11 068
Forskningsstöd från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet UO 23	19 158	11 324
Forskningsstöd från Klimat- och näringslivsdepartementet UO 20	24 206	18 754
Summa Intäkter av anslag	179 730	166 668
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 050	823
Övriga intäkter	371	41
Summa Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1 421	864
<p>Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen består av intäkter från Vinnova för utlåning av personal, intäkter från IAF för hyra för nyttjande av lokaler och intäkter från Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien för utlåning av personal.</p> <p>Övriga intäkter avser främst realiserade kursvinster och Danske Banks rättelse valutaväxling.</p>		
Not 3 Intäkter av bidrag		
Bidrag från statliga myndigheter	2 060	7 407
Bidrag från EU och övriga länder	5 176	4 235
Summa Intäkter av bidrag	7 236	11 642
<p>Bidrag från statliga myndigheter har minskat jämfört med föregående år och avser främst intäkter till Klimatpolitiska rådet för Panorama. Minskningen beror främst på att regeringsuppdraget om utvärdering av den svenska ålförvaltningen med medel från Naturvårdsverket avslutades år 2024.</p> <p>Bidrag från EU har ökat jämfört med föregående år och ökningen beror främst på ett flertal förskottsbetalningar för de nya partnerskapen som har gjorts 2025 jämfört med 2024. Posten består även av intäkter för partnerskap bland annat FutureFood (275 tkr), Water4All (689 tkr), NEB4ALL (446 tkr) och Biodiversa+ (1 071 tkr).</p>		
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta Riksgäldskontoret	169	643
Övriga finansiella intäkter	0	-12
Summa Finansiella intäkter	169	631
<p>Övriga finansiella intäkter har förändrats jämfört med föregående år och har i princip inget utfall på grund av att inga realiserade kursvinster eller vändningar har bokats under året.</p>		
Not 5 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	84 220	76 437
Varav lönekostnader ej anställd personal	13 749	7 850
Sociala avgifter	48 784	45 456
Övriga kostnader för personal	2 832	2 679
Summa Kostnader för personal	135 836	124 572

	2025	2024
Not 6 Övriga driftskostnader		
IT, telefoni och datakommunikation	20 680	18 521
Resor	2 677	2 776
Övriga tjänster	17 455	21 035
Övriga kostnader	2 125	3 200
Summa Övriga driftskostnader	42 937	45 532
<p>Kostnaderna för IT, telefoni och datakommunikation ökade under året till följd av högre kostnader för Prisma, IT-drift, datavisualisering samt inköp av ett digitalt verktyg för beredningsarbete. Övriga tjänster har minskat då kostnader för en internationell utvärdering av svensk ålförvaltning belastade 2024. Formas andel av en nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram redovisades också 2024. Övriga kostnader har minskat till följd av att vissa medlemskap i internationella nätverk avslutades förra året.</p>		
Not 7 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto Riksgäldskontoret	15	18
Övriga finansiella kostnader	6	124
Summa Finansiella kostnader	21	142
<p>Övriga finansiella kostnader har minskat jämfört med föregående år och beror främst på lägre realiserade kursförluster men räntekostnader avseende leverantörsfakturer har också minskat jämfört med föregående år.</p>		
Not 8 Verksamhetskostnader		
Formas verksamhetskostnader	177 043	168 733
Klimatpolitiska rådets verksamhetskostnader	11 513	11 072
Summa Verksamhetskostnader	188 556	179 805
Not 9 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
Medel från EU:s institutioner för finansiering av forskningsbidrag	24 907	18 778
Periodisering övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-332	5 678
Summa Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	24 575	24 456
<p>Medel från EU:s institutioner för finansiering av forskningsbidrag har ökat jämfört med föregående år. Detta beror på förskottsinbetalningar för partnerskapen, bland annat Biodiversa+ (15 mkr), Blue Economy (4,6 mkr) och DUT2022 & 2023 (Driving Urban Transformation, 1,6 mkr).</p>		
Not 10 Lämnade bidrag		
Statliga myndigheter	1 394 391	1 415 612
Statliga bolag	107 605	78 075
Övrig statlig sektor	97 249	99 756
Kommuner och regioner	45 942	16 544
EU-länder	8 255	8 038
Övriga organisationer, stiftelser och ideella föreningar	247 223	192 272
Privata företag och ekonomiska föreningar	120 872	98 449
Summa Lämnade bidrag	2 021 536	1 908 746
<p>Totalt har lämnade bidrag ökat med 112,8 mkr jämfört med föregående år. Ökningen av lämnade bidrag jämfört med föregående år avser främst Övriga organisationer, stiftelser och ideella föreningar (+55 mkr), Statliga bolag (+30 mkr), Kommuner och regioner (+29 mkr) samt Privata företag och ekonomiska föreningar (+22 mkr). Förändringen beror på ett ökat anslag för särskilda satsningar enligt regleringsbrev.</p>		
Not 11 Årets kapitalförändring		
Periodiseringsdifferenser uppbörds-/transfereringsverksamhet	0	0
Summa Årets kapitalförändring	0	0

Noter till balansräkning (tkr)

	2025-12-31	2024-12-31
Not 12	Förbättringsutgifter på annans fastighet	
Ingående anskaffningsvärde	1 894	1 894
Pågående förbättringsutgifter		
Årets anskaffningar	0	0
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
Summa anskaffningsvärde	1 894	1 894
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 769	-1 661
Årets avskrivningar	-107	-108
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 876	-1 769
Utgående bokfört värde	18	126
Not 13	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	
Ingående anskaffningsvärde	5 946	5 280
Årets anskaffningar	0	714
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-357	-48
Summa anskaffningsvärde	5 589	5 946
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 102	-4 948
Årets avskrivningar	-289	-201
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	357	48
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 034	-5 102
Utgående bokfört värde	555	844
Not 14	Fordringar hos andra myndigheter	
Fordran ingående mervärdesskatt	1 540	1 695
Kundfordringar hos andra myndigheter	0	95
Summa Fordringar hos andra myndigheter	1 540	1 790
Not 15	Övriga kortfristiga fordringar	
Övriga fordringar	2 801	510
Summa Övriga kortfristiga fordringar	2 801	510
Posten övriga fordringar har ökat jämfört med föregående år och består till största delen av ett återkrav av bidrag gällande konkurs av medelsförvaltare (Glucanova AB 2,3 mkr).		
Not 16	Förutbetalda kostnader	
Förutbetalda hyreskostnader	2 075	2 123
Övriga förutbetalda kostnader	1 558	1 583
Summa Förutbetalda kostnader	3 633	3 706
Not 17	Upplupna bidragsintäkter	
Utomstatliga räntebelagt flöde	7 750	5 422
Utomstatliga icke räntebelagt flöde	35 927	36 259
Summa Upplupna bidragsintäkter	43 677	41 681

Upplupna bidragsintäkter i räntebelagt flöde 2025 avser bidrag för kostnader i Formas arbete med utlysningar inom europeiska partnerskapsprogram.

Upplupna bidragsintäkter i icke räntebelagt flöde 2025 har minskat och avser främst Sustainable blue economy SBEP JTC 2024 (8 000 tkr), Biodiversa 3 (7 542 tkr), DUT utlysning 2022 (5 214 tkr), Water4All JTC 2023 Akvatiska ekosystemtjänster (5 000 tkr), Biodiversa+ Naturbaserade lösningar för biologisk mångfald (2 907 tkr), Sustainable blue economy 2023-SBEP (1 324 tkr), Water4All 2022 Vattenresurshantering (1 116 tkr) och ERA-Net Cofund Blue Bioeconomy 2019 (1 093 tkr).

	2025-12-31	2024-12-31
Not 18 Avräkning med statsverket		
ANSLAG I ICKE RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans		0
Redovisat mot anslag	1 989 607	1 888 940
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-1 988 963	-1 888 940
Summa Skuld avseende anslag i icke räntebärande flöde	645	0
ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans	-653	-3 730
Redovisat mot anslag	136 366	136 590
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-137 079	-133 513
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Summa Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-1 366	-653
Ingående balans	-29 683	-28 168
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	114 106	73 380
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-2 104 658	-1 963 835
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	1 988 963	1 888 940
Summa Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	-31 272	-29 683
Summa Avräkning med statsverket	-31 993	-30 336

I den sista flödesavstämningen för december har ett belopp om 3 628 tkr räknats fram som i januari kommer betalas från SCR till Räntekonto.

Not 19	Myndighetskapital	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring	Kapitalförändring enl resultaträkningen	Summa
	Utgående balans 2024	184	0	0	0	184
	Ingående balans 2025	184	0	0	0	184
	Föregående års kapitalförändring					
	Årets kapitalförändring	0	0	0	0	0
	Summa årets kapitalförändring	0	0	0	0	0
	Utgående balans 2025	184	0	0	0	184

	2025-12-31	2024-12-31
Not 20 Statskapital		
Statskapital utan avkastningskrav avseende konst	184	184
Utgående balans	184	184
Not 21 Övriga avsättningar		
Ingående balans	1 227	1 086
Årets avsättning till lokalt omställningsarbete	141	206
Årets nyttjande av medel för lokalt omställningsarbete	0	-65
Summa Övriga avsättningar	1 368	1 227

Ingående balans avser lokalt omställningsarbete. Inga omställningsmedel har använts för stöd- och rehabiliteringsinsatser 2025.

	2025-12-31	2024-12-31
Not 22	Lån i Riksgäldskontoret. Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar	
Ingående balans	786	381
Under året nyupptagna lån	0	714
Årets amorteringar	-398	-309
Utgående balans	388	786
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 500	6 500
Not 23	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	
Utgående mervärdesskatt	239	223
Arbetsgivaravgifter och premier	2 204	2 387
Leverantörsskulder andra myndigheter	2 962	3 279
Summa Kortfristiga skulder till andra myndigheter	5 405	5 889
Not 24	Övriga kortfristiga skulder	
Personalens källskatt	1 935	2 137
Övriga kortfristiga skulder	2 241	6 488
Summa Övriga kortfristiga skulder	4 176	8 625
Övriga kortfristiga skulder är lägre än föregående år då en kortfristig skuld till RISE ingick i saldot.		
Not 25	Upplupna kostnader	
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	6 675	7 077
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	919	0
Upplupna konsultkostnader	1 389	193
Övriga upplupna kostnader	31	89
Summa Upplupna kostnader	9 014	7 359
Upplupna kostnader har ökat främst beroende på att det har bokats upplupen retroaktiv lön avseende lönerrevision för 2025, föregående år betalades retroaktiv lön ut i december.		
Not 26	Oförbrukade bidrag	
Bidrag för kostnader för Formas arbete med utlysningar inom europeiska partnerskapsprogram	2 462	2 520
Bidrag som erhållits för finansiering av forskning, inomstatlig	64	9
Summa Oförbrukade bidrag	2 526	2 529
Bidrag som erhållits för finansiering av forskningsbidrag, inomstatlig har ökat jämfört med föregående år. Saldot som återstår avser bidrag från Naturvårdsverket för Panorama.		

Noter till anslagsredovisning (tkr)

Not 27 Redovisning mot anslag

UO 20 02:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, ap.2 till Klimatpolitiska rådet.

Klimatpolitiska rådets anslag disponeras av Formas. Under 2025 har anslaget underskridits med 326 tkr.

Ledamöter i Formas forskarråd 2025

NAMN	UPPDRAG	ERSÄTTNING 2025
Sylvia Schwaag Serger Ordförande	VD, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)	86 tkr
Giuliano Di Baldassarre Vice ordförande	Professor, Uppsala universitet	43 tkr
Karin Broberg	Professor, Lunds universitet och Karolinska Institutet	43 tkr
Robert Jan Brummer	Professor, Örebro universitet	43 tkr
	Ledamot, Örebro Universitet Holding AB Ledamot, Region Örebro Innovation AB	
Emma Gretzer	Generaldirektör, Formas (från och med 10 februari 2025)	1 204 tkr
Brita Hermelin	Professor, Linköpings universitet	43 tkr
Sverker Jagers	Riksarkitekt, Professor, Göteborgs universitet	43 tkr
	Ledamot, Ekensteen & Carlsson AB	
Kerstin Johannesson	Professor, Göteborgs universitet	43 tkr
Thomas Klein	Avdelningschef, Havs- och vattenmyndigheten	43 tkr
	Ledamot, insynsrådet för SMHI	
Johan Kuylenstierna	Generaldirektör, Formas (till och med 9 februari 2025)	277 tkr
	Ledamot, Akademiska Hus	
Thomas Niedomysl	Forskningsdirektör, Nordregio	43 tkr
Ove Nilsson	Professor, Sveriges lantbruksuniversitet	43 tkr
	Ledamot, SweTree Technologies AB Ledamot, Woodheads AB	
Iida Ruishalme	Vetenskapskommunikatör	43 tkr

Ledamöter i Rådet för evidensbaserad miljöanalys 2025

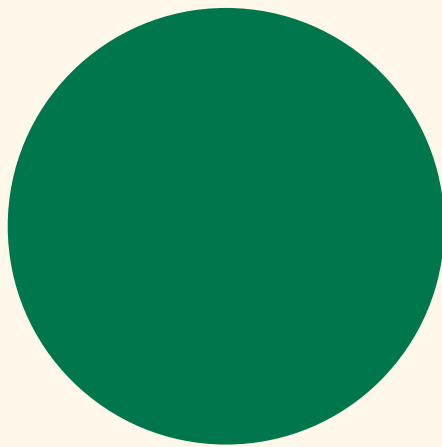
NAMN	UPPDRAG	ERSÄTTNING 2025
Ann Sophie Crepin Ordförande	Biträdande föreståndare, Beijerinstitutet samt professor Wiens universitet	72 tkr
Magnus Breitholtz	Professor i ekotoxikologi, Stockholms universitet	13 tkr
Johanna Fareljus	Biträdande avdelningschef, Naturvårdsverket	8 tkr
	Ledamot, Miljöforskningsrådet, Naturvårdsverket	
Anna Jöborn	Senior rådgivare, Ordrum AB	11 tkr
Mattias Lantz	Forskare i tillämpad kärnfysik, Uppsala universitet	8 tkr
Kai Lindström	Professor i ekologi och miljövetenskap, Åbo Akademi	5 tkr
Jimmy Lundblad	Hållbarhetsstrateg, Skogsstyrelsen	8 tkr
Johan Löwenadler Davidsson	Länsråd, Jönköpings län	5 tkr
	Ledamot, Södra Östersjöns vattendelegation	
Else-Marie Mejersjö	Utredare, Jordbruksverket	13 tkr
Jenny Odeberg	Enhetschef, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	-
	Ledamot i Prioriteringscentrums vattendelegation	
Agneta Westerberg	Avdelningschef, Kemikalieinspektionen	7 tkr

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Ort och datum
Stockholm den 20 februari 2026

Emma Gretzer
Generaldirektör

Formas är ett statligt forskningsråd för hållbar utveckling. Vi finansierar forskning och innovation, utvecklar strategier, gör analyser och utvärderar. Våra verksamhetsområden finns inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Vi genomför forskningssammanställningar som syftar till att underlätta för Sverige att nå våra miljömål. Därutöver kommunicerar vi om forskning och forskningsresultat.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
The Swedish Research Council for Environment, Agricultural
Sciences and Spatial Planning

Box 1206, 111 82 Stockholm, Drottninggatan 89
Tel: 08 775 40 00, E-post: registrator@formas.se, www.formas.se

FORMAS